

המחלקה לתרבות חזותית וחומרית
תכנית התואר הראשון בתרבות חזותית וחומרית*
התכנית העיונית הכלל בצלאלית בתרבות חזותית וחומרית

ראש המחלקה: פרופ' אורי ברטל
רכזות מנהליות: אירית בכר
מירב אפרה

טלפון: 02-5893315/6
ht2@bezalel.ac.il
iritb@bezalel.ac.il

סגל המרצים בתכנית התואר הראשון בתרבות חזותית וחומרית

talerez@post.bezalel.ac.il **טל ארז**
roebigger@post.bezalel.ac.il **רועי ביגר**
manocki@post.bezalel.ac.il **מאיה בן דוד**
orbenifla@post.bezalel.ac.il **אור בן נפלא**
orybartal@bezalel.ac.il **פרופ' אורי ברטל**
eliya.bartal@post.bezalel.ac.il **ד"ר אליה ברטל**
Liatbrix@post.bezalel.ac.il **אדר' ליאת בריקס אתגר**
nuritbarshai@post.bezalel.ac.il **נורית בר שי**
yanivgloazman@post.bezalel.ac.il **יניב גלזמן**
yonawertz@post.bezalel.ac.il **ד"ר יונה וייץ**
ohadzehavi@post.bezalel.ac.il **ד"ר אהד זהבי**
sarityu@post.bezalel.ac.il **שרית יודלביץ'**
amiryatziv@post.bezalel.ac.il **אמיר יציב**
liatlavi@post.bezalel.ac.il **ד"ר ליאת לביא**
namimair@post.bezalel.ac.il **ד"ר נעמי מאיר-דן**
smoalmai@post.bezalel.ac.il **ד"ר שמוליק מאירי**
rominska@post.bezalel.ac.il **ד"ר רומי מיקולינסקי**
boazmenashri@post.bezalel.ac.il **בעז מנשרי**
dalyama@post.bezalel.ac.il **ד"ר דליה מרקוביץ'**
omrinissims@post.bezalel.ac.il **עומרי ניסים**
niritnls1@post.bezalel.ac.il **נירית נלסון**
gustavo@post.bezalel.ac.il **גוסטבו סגורסקי**
adisewi@post.bezalel.ac.il **אדר' עדי סלע וינר**
drorpimn@post.bezalel.ac.il **פרופ' דרור פימנטל**
tomrsfir@post.bezalel.ac.il **תומר ספיר**
tal.alroy@post.bezalel.ac.il **ד"ר טל פרנקל-אלרואי**

סגל המרצים בתכנית העיונית הכלל בצלאלית בתרבות חזותית וחומרית

pabloutin@post.bezalel.ac.il ד"ר פבלו אוטין
doronaor@post.bezalel.ac.il דורון אורין
aigoraro@post.bezalel.ac.il ד"ר איגור ארונוב
michal@post.bezalel.ac.il מיכל איתן
shir.aloni@post.bezalel.ac.il ד"ר שיר אלוני יערי
housnis@post.bezalel.ac.il ד"ר חוסני אלחטיב שחאדה
lionalperovich@post.bezalel.ac.il ד"ר ליאור אלפרוביץ'
stav.axenfeld@post.bezalel.ac.il סתו אקסנפלד
royboshi@post.bezalel.ac.il רועי בושי
eyalsb@post.bezalel.ac.il איל שגיא ביזאוי
banzaken@post.bezalel.ac.il פרופ' אבנר בן זקן
izckbnim@post.bezalel.ac.il ד"ר יצחק בנימיני
sarabeninga@post.bezalel.ac.il ד"ר שרה בנינגה
tal.bz@post.bezalel.ac.il ד"ר טל בן צבי
tmrbrgr@post.bezalel.ac.il ד"ר תמר ברגר
michalbbl@post.bezalel.ac.il מיכל ברושי
brtlaori@post.bezalel.ac.il פרופ' אורי ברטל
Eliya.bartal@post.bezalel.ac.il ד"ר אליה ברטל
iairbrtl@post.bezalel.ac.il ד"ר יאיר ברטל
siglbrn@post.bezalel.ac.il סיגל בר-ניר
nuritbarshai@post.bezalel.ac.il נורית בר שי
galitgh@post.bezalel.ac.il גלית גאון-היימן
ruthiginsburg@post.bezalel.ac.il ד"ר רוטי גינזבורג
iddo@post.bezalel.ac.il אד' עידו גינת
orna_granot@post.bezalel.ac.il אורנה גרנות
yotamdvir@post.bezalel.ac.il יותם דביר
HandelArie@post.bezalel.ac.il ד"ר אריאל הנדל
[martinhershznzon@post.bezalel.ac.il](mailto:martinershznzon@post.bezalel.ac.il) ד"ר אדר' מרטין הרשנזון
slihrsko@post.bezalel.ac.il שלי הרשקו-שר
ionhoiz@post.bezalel.ac.il ד"ר יונה וייץ
raobnzhb@post.bezalel.ac.il ד"ר ראובן זהבי
ohadzehavi@post.bezalel.ac.il ד"ר אהד זהבי
amitai.hal@post.bezalel.ac.il אמיתי חלפון
Yael.taragan@post.bezalel.ac.il יעל טרגן
ialkdori@post.bezalel.ac.il ד"ר יעל כדורי
sigalkh@gmail.com סיגל כנפו
KnafoAriel@post.bezalel.ac.il פרופ' אריאל כנפו
abiblbnt@post.bezalel.ac.il ד"ר אביב לבנת
einatleader@post.bezalel.ac.il פרופ' עינת לידר
ilronnliib@post.bezalel.ac.il רונן לייבמן
namimair@post.bezalel.ac.il ד"ר נעמי מאירי-דן
aoddmndh@post.bezalel.ac.il ד"ר עודד מנדה לוי

ד"ר שגיא מעיין MayyanSagy@post.bezalel.ac.il
ד"ר דליה מרקוביץ' dalyama@post.bezalel.ac.il
מיכל נחמני ברושי michalbb@post.bezalel.ac.il
נירית נלטון niritnls1@post.bezalel.ac.il
ד"ר אד' ליאת סאבין בן שושן liatsavin@post.bezalel.ac.il
פרופ' אשר סלה asrslh@post.bezalel.ac.il
ד"ר רוני עמיר amiron@post.bezalel.ac.il
פרופ' דרור פימנטל drorpimn@post.bezalel.ac.il
תומר פישר merfischer@post.bezalel.ac.il
צחי פרבר zciprbr@post.bezalel.ac.il
עו"ד אייל פרייס aailprij@post.bezalel.ac.il
ד"ר טל פרנקל אלרואי tlprnkl@post.bezalel.ac.il
מוש קאשי moskasi@post.bezalel.ac.il
ד"ר עדינה קמיאן adinaka@post.bezalel.ac.il
ד"ר יפעת ראובני yifatreuveni@post.bezalel.ac.il
ד"ר נועה רובין rubinnoah@post.bezalel.ac.il
רותם רוף rotemr@post.bezalel.ac.il
ד"ר אורלי שבי oshevi@post.bezalel.ac.il
ד"ר רוואן שארף חטיב rawansharaf@post.bezalel.ac.il
ד"ר רונית שטיינברג sronit@post.bezalel.ac.il
אדר' הילה שמר hila.a.shemer@gmail.com
ד"ר בעז תמיר baztmir@post.bezalel.ac.il

מרצי המקבץ הבינתחומי

דורי אורין doronaor@post.bezalel.ac.il
עילית אזולאי ilitazoulay@post.bezalel.ac.il
ד"ר אפרת אלימלך efratelm@post.bezalel.ac.il
נעה ארד-יאירי noayairi@post.bezalel.ac.il
אריאל בלונדר ArielleBlonder@post.bezalel.ac.il
ד"ר עומרי גורן omrigoren@post.bezalel.ac.il
ד"ר רנארד גלזמן GluzmanRen@post.bezalel.ac.il
אדר' עידו גינת iddo@post.bezalel.ac.il
נעמי הרץ hertznaomi@post.bezalel.ac.il
רונית ורד ronit.vered@post.bezalel.ac.il
נינה טראוב ninatraub@post.bezalel.ac.il
לאה מאואס leamauas@post.bezalel.ac.il
דניאל מאיר danielmeir@post.bezalel.ac.il
רונאל מור ronelmor@post.bezalel.ac.il
גוסטבו סגורסקי gustavo@post.bezalel.ac.il
גיא פרחי Gaifarchi@post.bezalel.ac.il
שרון קוניאק Sharonkoniak@post.bezalel.ac.il
ראובן קופרמן raobnkop@post.bezalel.ac.il
הדס קידר hdskidr1@post.bezalel.ac.il
ד"ר עדינה קמיאן adinaka@post.bezalel.ac.il
אריאל קן arialkn@post.bezalel.ac.il

ravidrovner@post.bezalel.ac.il **רביד רובנר**
elham.rokni@post.bezalel.ac.il **אלהם רוקני**
noasege@post.bezalel.ac.il **נועה שגב**
Chen@post.bezalel.ac.il **חן שפירא**
dntorn@post.bezalel.ac.il **דן תורן**

סגל הוראת קורסי אנגלית

JoannaDershowitz@post.bezalel.ac.il **ג'ואנה דרשוביץ**, רכזת לימודי האנגלית, שעת קבלה: ימי א' 14:00-12:15 במזכירות המחלקה לתרבות חזותית וחומרית
venus.bargouth@post.bezalel.ac.il **ברגות וינוס**
judycaspi@post.bezalel.ac.il **ג'ודי כספי**
andrilngi@post.bezalel.ac.il **אנדרו לנג**
Ngilat@post.bezalel.ac.il **גילת נחום**
ruthstander@post.bezalel.ac.il **סטנדר רות**
ana.f-l@post.bezalel.ac.il **פארפל-ליטובסקי אנה**
rivka_tr@post.bezalel.ac.il **צבע רובין רבקה**

המחלקה לתרבות חזותית וחומרית שואפת ללוות את הסטודנטים בבצלאל בשלבי הלימוד השונים בהם מתגבשת השקפת עולמם כיוצרים. תכנית הלימודים של המחלקה חותרת לחשוף את הסטודנטים להיסטוריה ולתיאוריה של האמנות, לעיצוב ולאדריכלות תוך התבוננות בתהליכי יצירה.

תכנית הלימודים נבנתה מתוך גישה הדוגלת בפלורליזם רעיוני ותוכני ומתוך שאיפה לספק לסטודנטים השראה והעשרה. הגישה הבינתחומית באה לידי ביטוי בקורסים רבים בתחומי התרבות החזותית והחומרית, וחותרת לקשור בין הפרקטיקה של תהליכי היצירה אליה נחשף כל אחד מן הסטודנטים, לבין ההיבטים התיאורטיים המניעים אותה. במחלקה חברו יחד מרצים המציעים מגוון עצום של תחומי ידע, והמתמחים, בין השאר, בהיסטוריה של האמנות, תרבות חזותית, עיצוב, ארכיטקטורה ותרבות חומרית מהעת העתיקה ועד ימינו.

סגל ההוראה של המחלקה כולל חוקרים המוצאים עניין בעולמות התוכן המשלבים בין רוח לפרקטיקה והמתמחים בפילוסופיה, בתרבות חזותית, בספרות, במוסיקה, בקולנוע, בארכיאולוגיה, בסוציולוגיה, במדע המדינה, במנהל עסקים, במדעי הטבע ועוד. המחלקה שואפת להעמיק את היכרותם של הסטודנטים עם התרבות והחברה בה הם יוצרים. לצד קורסים המתמקדים במקום הישראלי מקיימת המחלקה באופן רצוף כנסים וימי עיון ומפרסמת פעמיים בשנה את כתב העת 'בצלאל: כתב עת לתרבות חזותית וחומרית'.

תכנית לימודים לתוכנית התואר הראשון BA*:

התוכנית לתואר בוגר בתרבות חזותית וחומרית מציעה לסטודנטיות ולסטודנטים מסגרת לימודים ייחודית: קורסים רב-תחומיים שמאפשרים להם להבין לעומק את התרבות המורכבת שבה הם חיים, לצד השתתפות בפעילות היצירתית השוקקת של בצלאל והתנסות במגוון של קורסים מעשיים באמנות ובעיצוב. בתוך כך מעניקה התוכנית לתלמידיה את הכישורים הנדרשים להשתלבות בשוק העבודה העתידי: סקרנות אינטלקטואלית, גמישות, חשיבה יצירתית ומיומנות טכנולוגית עדכנית.

התוכנית מורכבת מ-80% לימודים עיוניים ו-20% לימודים מעשיים. תמהיל זה מקנה לסטודנטים היכרות עמוקה עם התרבות החזותית והחומרית, ובייחוד עם המגוון התרבותי השופע של ישראל, כלים אינטלקטואליים לחשיבה ביקורתית ולניתוח תופעות תרבותיות וכלים מעשיים לפעולה תרבותית יעילה ומועילה באמצעות הטכנולוגיות העכשוויות והעתידיות. הלימודים בתוכנית מתפרשים על פני שלוש שנים: **שנה א' - שנת מבואות ויסודות; שנה ב' - שנת הרחבה והעמקה; שנה ג' - שנת התמקצעות ויישום (ראו פירוט תכנית הלימודים).** * הענקת התואר מותנית באישור המועצה להשכלה גבוהה

התכנית העיונית הכלל בצלאלית בתרבות חזותית וחומרית:

תכנית הלימודים במחלקה מורכבת מקורסי חובה לכל המחלקות, מקורסי חובה המותאמים לכל מחלקה ומקורסי בחירה. הסטודנטים לומדים: 24 נ"ז בכל המחלקות על פני ארבע שנים, 30 נ"ז במחלקה לארכיטקטורה על פני חמש שנים.

תוכן עניינים:

7	מבנה תכנית הלימודים בתכנית התואר הראשון BA
	<u>מבנה התכנית העיונית הכלל בצלאלית בתרבות חזותית וחומרית:</u>
9	מבנה תכנית הלימודים המחלקה לאמנות
10	מבנה תכנית הלימודים המחלקה לעיצוב קרמי וזכוכית
11	מבנה תכנית הלימודים המחלקה לעיצוב תעשייתי
12	מבנה תכנית הלימודים המחלקה לצורפות ואופנה
13	מבנה תכנית הלימודים המחלקה לצילום
14	מבנה תכנית הלימודים המחלקה לתקשורת חזותית
15	מבנה תכנית הלימודים המחלקה לאמנויות המסך
16	מבנה תכנית הלימודים המחלקה לארכיטקטורה
16	לימודי אנגלית
20	מידע כללי ונהלים
36	פירוט מערכת הלימודים
	<u>מסגרות בחירה שנים ב' - ה'</u>
49	פרוסמינר, שנה ב'
58	סמינרים, שנה ג'
66	קורסי בחירה מתקדמים
59	קורסי המקבץ הבינתחומי

מבנה תכנית הלימודים בתכנית התואר הראשון *BA

שנה א'

קורסי חובה שנתיים:

היסטוריות של האמנות המערבית, שיעור + תרגיל, 6 נ"ז
מושגי יסוד בביקורת התרבות החזותית, שיעור + תרגיל, 6 נ"ז

קורסי חובה סמסטריאליים:

מבוא לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של התרבות החזותית והחומרית, סמסטר א', 2 נ"ז
מבוא לפילוסופיה של החומר, סמסטר א', 2 נ"ז
היסטוריות ותיאוריות של העיצוב, סמסטר א', 2 נ"ז
פסיפס מקומי: תרבויות חזותיות וחומרית בישראל, סמסטר ב', 2 נ"ז
מבוא לפילוסופיה של הדימוי החזותי, סמסטר ב', 2 נ"ז
מבוא לתרבות דיגיטלית: מדיה חדשה, טכנולוגיות ופלטפורמות דיגיטליות, 2 נ"ז

קורסי חובה מעשיים:

ארגז כלים לעיצוב, סמסטר א' 2 נ"ז
לגעת בחומר: סדנה בקרמיקה וזכוכית, סמסטר א', 2 נ"ז
סדנה מעשית בעיצוב בסיסי כולל מבוא לחשיבה עיצובית, סמסטר ב', 2 נ"ז
סדנה מעשית בצילום וידאו וקולנוע, סמסטר ב', 2 נ"ז

ארבעה קורסי בחירה מותאמים למחלקות, ממחלקת האם לתרבות חזותית וחומרית, סמסטר א' וב'
8 נ"ז

סה"כ: 40 נ"ז

שנה ב'

קורסי חובה שנתיים:

פרוסמינר נושאי, ממחלקת האם לתרבות חזותית וחומרית, 4 נ"ז
זימות וחדשנות באמצעות חשיבה עיצובית, 4 נ"ז

קורסי חובה סמסטריאליים:

ישראליאנה: מעיצוב הזהות לנוסטלגיה מקומית, סמסטר א' 2 נ"ז
פרוסמינר מתודולוגי: שיטות מחקר בתרבות החזותית החומרית והדיגיטלית, סמסטר א' 2 נ"ז
פרוסמינר: מרחב אוטונומי, סמסטר ב', 2 נ"ז
סוגיות במחזיאולוגיה ופרקטיקות של אוצרות, סמסטר ב', 2 נ"ז
תרבות חזותית בעידן הווירטואלי: מציאות מדומה ומציאות רבודה, סמסטר ב', 2 נ"ז
ללמוד מירושלים: תרבויות חזותיות חומריות בירושלים, סמסטר ב', 2 נ"ז

קורסי חובה מעשיים:

מעבדת ביו-דיזיין וביו-ארט – אמנות ועיצוב בעידן ביוטכנולוגיה, סמסטר א', 2 נ"ז
יסודות המחשב וכלים דיגיטליים לעיצוב א', סמסטר א', 2 נ"ז
יסודות המחשב וכלים דיגיטליים לעיצוב בתלת-ממד והדפסת תלת-ממד, סמסטר ב', 2 נ"ז
סדנת עיצוב מציאות מדומה ומרובדת (VR/AR) סמסטר ב', 2 נ"ז

שישה קורסי בחירה מחלקת האם לתרבות חזותית וחומרית, סמסטר א', ב', קיץ, 12 נ"ז

סה"כ: 40 נ"ז

שנה ג':

קורסי חובה שנתיים:

סמינר פרויקט גמר, 6 נ"ז

איך מספרים סיפור: כתיבה ביקורתית-מסאית ו-storytelling בתחום התרבות החזותית

והחומרית, 4 נ"ז

שני סמינרים נושאים ממחלקת האם לתרבות חזותית וחומרית, 8 נ"ז

קורסי חובה סמסטריאליים:

שימור בתרבות החזותית והחומרית, סמסטר א', 2 נ"ז

שלושה קורסי בחירה עיוניים ממחלקת האם לתרבות חזותית וחומרית, סמסטר א' וב', 6 נ"ז

קורס בחירה מתוך המקבץ הבינתחומי של מחלקת האם לתרבות חזותית וחומרית, סמסטר א', ב'

וקיץ, 2 נ"ז

שני קורסי בחירה מעשיים מהמחלקות המקצועיות, 4 נ"ז

T-Experience: סדנה למחק ולבחינת דרכים לשימוש בטכנולוגיה דיגיטלית בעיצוב ובאמנות,

סמסטר ב', 4 נ"ז

האקתון - קורס מרוכז, 4 נ"ז

סה"כ: 40 נ"ז

* הענקת התואר מותנית באישור המועצה להשכלה גבוהה

מבנה תכנית הלימודים במחלקה העיונית הכלל בצלאלית לתרבות חזותית וחומרית לפי מחלקות:

תכנית הלימודים במחלקה לאמנות

שנה א'

קורסי חובה כלל בצלאליים:
אמנות מודרנית, שנתי, 2 נ"ז
מושגי יסוד בתרבות, סמסטר א', 1 נ"ז
מבוא לתרבות חזותית, סמסטר ב', 1 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
אמנות בישראל - מקום המדינה ועד היום, סמסטר א', 2 נ"ז
לחשוב אמנות, סמסטר ב', 2 נ"ז
סה"כ: 8 נ"ז

שנה ב'

קורס חובה כלל בצלאלים:
תולדות האמנות, שנתי, 2 נ"ז
פרוסמינר, 4 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
אבני דרך: מגמות ויוצרים מרכזיים באמנות עכשווית, סמסטר א', 2 נ"ז
שיטות מחקר בתרבות חזותית וחומרית, סמסטר ב', 2 נ"ז
סה"כ: 10 נ"ז

שנה ג'

סמינר, 4 נ"ז
קורסי בחירה, 3 נ"ז
סה"כ: 7 נ"ז

שנה ד'

קורסי בחירה, 2 נ"ז
סה"כ: 2 נ"ז

תכנית הלימודים במחלקה לעיצוב קרמי וזכוכית

שנה א'

קורסי חובה כלל בצלאליים:
אמנות מודרנית, שנת 2 נ"ז
מושגי יסוד בתרבות, סמסטר א', 1 נ"ז
מבוא לתרבות חזותית, סמסטר ב', 1 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
תולדות הקרמיקה, סמסטר א' 2 נ"ז
עיצוב ותרבות חומרית, סמסטר ב', 2 נ"ז
סה"כ: 8 נ"ז

שנה ב'

קורס חובה כלל בצלאלי:
תולדות האמנות, שנת 2 נ"ז
פרוסמינר, 4 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
מחדרי הפלאות למוזיאונים – מחפצי מותרות לסימנים של ידע, סמסטר א', 2 נ"ז
שיטות מחקר בתרבות חזותית וחומרית, סמסטר ב', 2 נ"ז
סה"כ: 10 נ"ז

שנה ג'

סמינר, 4 נ"ז
קורסי בחירה, 3 נ"ז
סה"כ: 7 נ"ז

שנה ד'

2 נ"ז קורס מלווה פרויקט גמר לעיצוב קרמי וזכוכית
סה"כ: 2 נ"ז

תכנית הלימודים במחלקה לעיצוב תעשייתי

שנה א'

קורסי חובה כלל בצלאליים:
אמנות מודרנית, שנת 2 נ"ז
מושגי יסוד בתרבות, סמסטר א', 1 נ"ז
מבוא לתרבות חזותית, סמסטר ב', 1 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
אנתרופולוגיה ועיצוב תעשייתי, סמסטר א', 2 נ"ז
עיצוב ותרבות חומרית, סמסטר ב', 2 נ"ז
סה"כ: 8 נ"ז

שנה ב'

קורס חובה כלל בצלאלי:
תולדות האמנות, שנת 2 נ"ז
פרוסמינר, 4 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
מחדרי הפלאות למוזיאונים – מחפצי מותרות לסימנים של ידע, סמסטר א', 2 נ"ז
שיטות מחקר בתרבות חזותית וחומרית, סמסטר ב', 2 נ"ז
סה"כ: 10 נ"ז

שנה ג'

סמינר, 4 נ"ז
קורסי בחירה, 3 נ"ז
סה"כ: 7 נ"ז

שנה ד'

קורסי בחירה, 2 נ"ז
סה"כ: 2 נ"ז

תכנית הלימודים במחלקה לצורפות ואופנה

שנה א'

קורסי חובה כלל בצלאליים:
אמנות מודרנית, שנת, 2 נ"ז
מושגי יסוד בתרבות, סמסטר א', 1 נ"ז
מבוא לתרבות חזותית, סמסטר ב', 1 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
נושאים נבחרים בתחום הצורפות עד המאה ה-20, סמסטר א', 2 נ"ז
מבוא לאופנה במאה ה-20, סמסטר ב', 2 נ"ז
סה"כ: 8 נ"ז

שנה ב'

קורס חובה כלל בצלאלי:
תולדות האמנות, שנת, 2 נ"ז
פרוסמינר, 4 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
תיאוריות של הגוף הלבוש סמסטר א', 2 נ"ז
נושאים נבחרים בתחום הצורפות עד המאה במאות ה-20-21, סמסטר א', 2 נ"ז
שיטות מחקר בתרבות חזותית וחומרית, סמסטר ב', 2 נ"ז
סה"כ: 12 נ"ז

שנה ג'

סמינר, 4 נ"ז
קורסי בחירה, 2 נ"ז
סה"כ: 6 נ"ז

שנה ד'

קורסי בחירה, 2 נ"ז
סה"כ: 2 נ"ז

תכנית הלימודים במחלקה לצילום

שנה א'

קורסי חובה כלל בצלאליים:
אמנות מודרנית, שנת, 2 נ"ז
מושגי יסוד בתרבות, סמסטר א', 1 נ"ז
מבוא לתרבות חזותית, סמסטר ב', 1 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
מבוא להיסטוריה של הצילום, שנת, 4 נ"ז
סה"כ: 8 נ"ז

שנה ב'

קורס חובה כלל בצלאלי:
תולדות האמנות, שנת, 2 נ"ז
פרוסמינר, 4 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
שיטות מחקר בתרבות חזותית וחומרית, סמסטר א', 2 נ"ז
סוגיות נבחרות בצילום עכשווי, סמסטר ב', 2 נ"ז
סה"כ: 10 נ"ז

שנה ג'

סמינר, 4 נ"ז
קורסי בחירה, 3 נ"ז
סה"כ: 7 נ"ז

שנה ד'

2 נ"ז קורס מלווה פרויקט גמר בצילום
סה"כ: 2 נ"ז

תכנית הלימודים במחלקה לתקשורת חזותית

שנה א'

קורסי חובה כלל בצלאליים:
אמנות מודרנית, שנת 2 נ"ז
מושגי יסוד בתרבות, סמסטר א', 1 נ"ז
מבוא לתרבות חזותית, סמסטר ב', 1 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
מעיצוב גרפי לתקשורת חזותית, סמסטר א', 2 נ"ז
היסטוריה של העיצוב הגרפי בישראל, סמסטר ב', 2 נ"ז
סה"כ: 8 נ"ז

שנה ב'

קורס חובה כלל בצלאלי:
תולדות האמנות, שנת 2 נ"ז
פרוסמינר, 4 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
מעצבים כאסטרטגים, סמסטר א', 2 נ"ז
שיטות מחקר בתרבות חזותית וחומרית, סמסטר ב', 2 נ"ז
סה"כ: 10 נ"ז

שנה ג'

סמינר, 4 נ"ז
קורסי בחירה, 3 נ"ז
סה"כ: 7 נ"ז

שנה ד'

קורסי בחירה, 2 נ"ז
סה"כ: 2 נ"ז

תכנית הלימודים במחלקה לאמנויות המסך

שנה א'

קורסי חובה כלל בצלאליים:
אמנות מודרנית, שנת, 2 נ"ז
מושגי יסוד בתרבות, סמסטר א', 1 נ"ז
מבוא לתרבות חזותית, סמסטר ב', 1 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
מבוא לתולדות הקולנוע א'+ב', שנת, 4 נ"ז
סה"כ: 8 נ"ז

שנה ב'

קורס חובה כלל בצלאלי:
תולדות האמנות, שנת, 2 נ"ז
פרוסמינר, 4 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
להבין אנימציה (למסלול אנימציה), סמסטר א', 2 נ"ז
קולנוע וידאו ומדיה חדשה (למסלול וידאו), סמסטר א', 2 נ"ז
שיטות מחקר בתרבות חזותית וחומרית, סמסטר ב', 2 נ"ז
סה"כ: 10 נ"ז

שנה ג'

סמינר, 4 נ"ז
קורסי בחירה, 3 נ"ז
סה"כ: 7 נ"ז

שנה ד'

קורסי בחירה, 2 נ"ז
סה"כ: 2 נ"ז

תכנית הלימודים במחלקה לארכיטקטורה

שנה א'

קורסי חובה כלל בצלאליים:
אמנות מודרנית, שנת 2, נ"ז
מושגי יסוד בתרבות, סמסטר א', 1 נ"ז
מבוא לתרבות חזותית, סמסטר ב', 1 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
תולדות הארכיטקטורה א', סמסטר א', 2 נ"ז
תולדות הארכיטקטורה ב', סמסטר ב', 2 נ"ז
סה"כ: 8 נ"ז

שנה ב'

קורס חובה כלל בצלאלי:
תולדות האמנות, שנת 2, נ"ז
פרוסמינר, 4 נ"ז
קורסי חובה מותאמים למחלקה:
אדריכלות מודרנית ותכנון במאה ה-20, שנת 4, נ"ז
קריאה, מחקר כתיבה בארכיטקטורה, סמסטר ב', 2 נ"ז
סה"כ: 12 נ"ז

שנה ג'

סמינר, 4 נ"ז
קורסי חובה:
מסעות בארכיטקטורה עכשווית, סמסטר א', 2 נ"ז
תולדות העיור, סמסטר א', 2 נ"ז
קורסי בחירה: 1 נ"ז
סה"כ: 9 נ"ז

שנים ד' וה'

קורסי בחירה, 7 נ"ז
או לחלופין: 4 נ"ז, סמינר נוסף בארכיטקטורה בשנה ד' שנקודותיו נספרות במחלקה תרבות חזותית
וחומרית + 3 נ"ז מקורסי בחירה

מקבץ הקורסים הבינתחומי

מקבץ הקורסים הבין תחומי משמש כמעבדה לפיתוח תחומי מחקר והוראה חדשניים, מאתגרים ומרכזיים באקדמיה. מקבץ הקורסים כולל קורסים רלוונטיים לנושאים מרכזיים בסדר היום האקדמי כאשר אלו מעניקים מענה מאוזן והוגן, ככל הניתן, לכלל המחלקות והתחומים בבצלאל. מקבץ הקורסים הבין תחומיים יתקיימו בסמסטר א' וב' בימי ד' אחה"צ, בין השעות 14:00 – 17:00 ובסמסטר קיץ בקורס מרוכז בן שבועיים (מועדים יתפרסמו בהמשך). כל קורס סמסטריאלי מקנה 2 נ"ז. הרישום לקורסים אלה יתבצע בעת הרישום הממוחשב בתעדוף. הרישום לקורסים במקבץ הבין תחומי אינו חובה. ניתן יהיה להירשם לקורס אחד בלבד ממסגרת זו שיחליף שני קורסי בחירה במחלקה לתרבות חזותית וחומרית או קורס בחירה במחלקה בשנה ג' (למעט במחלקות בהן אין קורסי בחירה בשנה זו).

סטודנטים המעוניינים להירשם לקורס נוסף ממסגרת זו מעבר לתכנית הלימודים, יוכלו לעשות זאת בתקופת השינויים על בסיס מקום פנוי.

לימודי אנגלית בבצלאל

"המועצה להשכלה גבוהה רואה חשיבות רבה בלימודי האנגלית למטרות אקדמיות ובינלאומיות, כחלק ממערך הקניית כלים וידע לסטודנטים במהלך לימודיהם לתואר אקדמי. רכישת מיומנויות בשפה האנגלית היא תנאי בסיסי והכרחי לאפשר לסטודנטים להתמודד עם חומרי הרקע בקורסים השונים במהלך לימודיהם האקדמיים, ולאפשר לבוגרים להשתלב באופן מיטבי בשוק התעסוקה המקומי והבינלאומי. ידע בשפה האנגלית נדרש לצורך הבטחת רמה אקדמית נאותה ועולה בקנה אחד עם תהליכי הגלובליזציה בארץ ובעולם."¹

החל משנת תשפ"ב, תתבצע רפורמה בלימודי האנגלית במוסדות להשכלה גבוהה. במסגרת זו, תפעל בבצלאל תכנית ייחודית שתאפשר לסטודנטים/ות בתואר הראשון לבסס את המיומנויות הנדרשות ולהטמיע את השפה בתהליכי הלימוד והיצירה. תכנית הלימודים החדשה תתמקד ב- 4 מיומנויות: קריאה, כתיבה, הבנה ודיבור.

על פי החלטת המועצה להשכלה גבוהה כל הסטודנטים שייחלו את לימודיהם במערכת ההשכלה הגבוהה בישראל משנת הלימודים תשפ"ב², ילמדו לפחות שני קורסים בשפה האנגלית במהלך לימודי התואר הראשון, גם אם בעת כניסתם ללימודים הציגו רמת "פטור". באופן זה, הסטודנטים בכל רמת כניסה, ישפרו את רמת האנגלית במהלך לימודיהם באקדמיה.

קורסי האנגלית יסווגו כ"קורסי הכשרה" ו"קורסי העשרה" כמפורט להלן:

קורסי הכשרה: לימודים לקראת רמת "פטור" באנגלית

במסגרת הלימודים נדרשים הסטודנטים להגיע לרמת "פטור" באנגלית וזאת כתנאי לזכאות לתואר הראשון.

¹ מתוך החלטת מל"ג מיום 17.12.19

² סטודנטים הממשיכים את לימודיהם בשנת הלימודים תשפ"ב ועולים לשנה ב' והלאה, לא נדרשים לעמוד בדרישות החדשות ועליהם להגיע לרמת "פטור" בלבד כפי שנדרשו בעת קבלתם, כמפורט בפירוט "קורסי הכשרה".

על הסטודנטים להציג רמת אנגלית "בסיסי" לפחות כתנאי להתחלת לימודיהם באקדמיה ורמת "פטור" באנגלית מהווה תנאי מעבר לשנה ג'. בנוסף, תנאי להגשת מועמדות ליציאה לחילופי סטודנטים הנו רמת "פטור" באנגלית, כבר בסוף שנה א' ללימודים.

את רמת ה"פטור" באנגלית ניתן להשיג באחת מן הדרכים הבאות:
 א. עמידה במבחן האנגלית הכלול בבחינה הפסיכומטרית הכלל ארצית.
 ב. עמידה במבחן הפטור של המרכז הארצי לבחינות והערכה (מבחן אמ"ר או אמיר"ם).
 ג. לימודים במסגרת קורסי האנגלית בבצלאל, עמידה בדרישותיהם השוטפות, ובמבחן פטור פנימי בסוף הקורס בציון 65 לפחות.
 ד. בעלי תואר אקדמי ממוסד להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, שלמדו אנגלית כשפה זרה.

- סטודנטים אשר נגשו לבחינת אמ"ר/פסיכומטרי באנגלית מתבקשים להגיש עותק מקורי של תוצאת המבחן לרכזת המחלקה לתרבות חזותית על מנת לקבוע את רמת האנגלית בהתאם.
- סטודנטים אשר נגשו למבחן האמ"רם בבצלאל אינם נדרשים להציג אישור ורמתם תקבע בהתאם לדיווח שיתקבל בבצלאל ישירות מהמרכז הארצי לבחינות והערכה.

סטודנטים שלא יציגו רמת "פטור" באנגלית עם התחלת לימודיהם באקדמיה, יידרשו להירשם לקורסי הכשרה באנגלית בהתאם לרמת האנגלית אותה יציגו עם כניסתם ללימודים (מספר הקורסים הנדרשים כמספר הרמות הנדרשות עד להגעה לרמת "פטור").

להלן טבלת רמות האנגלית:

רמה	פסיכומטרי/ אמירם	אמ"ר
פטור	+134	+234
מתקדמים ב'	120-133	220-233
מתקדמים א'	100-119	200-219
בסיסי	85-99	185-199
טרום בסיסי ב'	70-84	170-184
טרום בסיסי א'	50-69	150-169

קורסי ההכשרה באנגלית אינם נכללים כחלק מתכנית הלימודים, אינם מזכים בנ"ז וכרוכים בתשלום נוסף לשכר הלימוד כמפורט בפרק שכר הלימוד בשנתון ובאתר בצלאל. הנוכחות בקורסים חובה. כל קורסי ההכשרה באנגלית סמסטריאליים.

קורסי העשרה (EMI): קורסי תוכן בשפה האנגלית, כחלק מתכנית הלימודים

קורסי העשרה (EMI) הם קורסי תוכן המתקיימים בשפה האנגלית, שמטרתם לשפר את רמת האנגלית של הסטודנטים במיומנויות הנדרשות ללימוד שפה:

- **האזנה:** היכולת להבין כל סוג של שפה מדוברת, גם כאשר קצב הדיבור מהיר.
- **קריאה:** יכולת קריאה בקלות של כל סוגי הכתיבה באנגלית, כולל טקסטים מופשטים או כאלה המאופיינים על ידי מבנה לשוני מורכב.

- **תקשורת מילולית:** היכולת להשתתף, ללא מאמץ, בשיחה או ויכוח ולהוכיח שליטה טובה בביטויים אידיומטיים, במטבעות לשון ובשפה דיבורית.
- **יכולת התבטאות מילולית:** היכולת להציג נושא אקדמי בבהירות, בצורה קולחת ובמבנה לוגי יעיל.
- **כתיבה:** היכולת לכתוב באופן ברור טקסט קולח בסגנון הולם. בנוסף כתיבת מכתבים מורכבים, דוחות ומאמרים, סיכומים וביקורות של עבודות מקצועיות.

מיומנויות אלו יוטמעו החל משנת הלימודים תשפ"ב במספר קורסים במחלקה לתרבות חזותית וחומרית במסגרת קורסים קיימים אשר יתקיימו בשפה האנגלית.

בכל קורס תוכן תינתן גם מסגרת ליווי של מרצה מיחידת האנגלית.

קורסי העשרה באנגלית הינם קורסים אקדמיים הנכללים בתכנית הלימודים, ולפיכך מזכים בני"ז לתואר ונכללים בשכר הלימוד.

סטודנטים שיתחילו את לימודיהם ברמת "מתקדמים ב" יידרשו בקורס אחד ממסגרת זו לאחר שיגיעו לרמת ה"פטור". סטודנטים שיתחילו את לימודיהם ברמת ה"פטור" יידרשו בשני קורסים ממסגרת זו.

בשנת הלימודים תשפ"ב יתקיימו הקורסים הבאים:

1. "אמנות מודרנית" סמס' א', בהנחיית דר' עדינה קמיאן-קשדן – קורס חובה.
 2. "אמנות מודרנית" סמס' ב', בהנחיית דר' עדינה קמיאן-קשדן – קורס חובה.
 3. סטודנטים מהמחלקה לאמנויות המסך, צילום ותקשורת חזותית שהציגו רמת "פטור" ישובצו באופן אוטומטי לשני קורסים אלו בשנת הלימודים תשפ"ב.
3. קורס בחירה, סמס' ב', בהנחיית דר' אלעד פרסוב – סטודנטים שיסיימו את רמת "מתקדמים ב" בסמס' א' יוכלו להירשם לקורס זה בהמשך.

קורסים נוספים יפתחו בשנת הלימודים תשפ"ג והלאה בהדרגה ועד ליישום התכנית המלאה.

בקצרה

סטודנטים שיתחילו את לימודיהם ברמת "בסיסי" יידרשו בשלושה קורסי הכשרה.
סטודנטים שיתחילו את לימודיהם ברמת "מתקדמים א" יידרשו בשני קורסי הכשרה.
סטודנטים שיתחילו את לימודיהם ברמת "מתקדמים ב" יידרשו בקורס הכשרה אחד ובקורס העשרה אחד.
סטודנטים שיתחילו את לימודיהם ברמת "פטור" יידרשו בשני קורסי העשרה.

לפרטים נוספים ניתן לפנות לג'ואנה דרשוביץ, רכזת האנגלית, במייל: dershowitz@bezeqint.net

מידע כללי ונהלים

שעות הקבלה של המחלקה

ימים א'-ג' בין השעות 10:00 ל-13:00

יום ד' בין השעות 10:00 ל-12:00

ביום ה' לא תתקיים שעת קבלה.

הרשמה למסגרות בחירה

ההרשמה למסגרות הבחירה במחלקה לתרבות חזותית וחומרית נעשית באמצעות מחשב בתכנת תעדוף, המאפשרת לסטודנטים לקבוע את קורסי הבחירה לפי סדר העדיפויות שלהם ולדרג את הקורסים על-פי העניין. הרישום הממוחשב מפשט את תהליך ההרשמה, אינו מאפשר הרשמה לקורסים שאין לסטודנט אפשרות להתקבל אליהם, ומונע הרשמה לקורסים שהמכסה שלהם מוצתה.

הרישום הממוחשב מבטיח כי כל אחד מן הסטודנטים יקבל קורס על-פי העדפותיו. עם זאת, קורסים ייסגרו כאשר מכסת הסטודנטים שהוקצתה להם התמלאה. לאחר סגירתו של קורס לא ניתן יהיה להירשם אליו.

שיבוץ הסטודנטים לקורסים יעשה בתום תקופת הרישום. סטודנטים חסומים (גרירת חוב שכר לימוד משנים קודמות, חסימת מחסן, חסימת ספרייה וכו'), יורשו להגיש בקשותיהם לרישום רק לאחר הסדרת חובותיהם, ובכל מקרה לא לאחר תום תקופת ההרשמה.

שינויים בהרשמה לקורסים

שינויים בהרשמה ייערכו במשך השבועיים הראשונים בכל סמסטר לכל המאוחר. מידע מפורט באשר לתקופת השינויים, יימסר לסטודנטים באמצעות המזכירות האקדמית עם פתיחת שנת הלימודים. אנא עקבו אחר המועדים על מנת להימנע מאי נעימויות. הנחיות לביצוע שינויים בתכנית הלימודים יופיעו על גבי לוח המודעות של המחלקה. לתשומת לבכם: לא ניתן יהיה לבטל או להוסיף קורסים לתכנית הלימודים לאחר המועד הנ"ל.

הכרה בקורסים ממוסדות להשכלה גבוהה

סטודנטים אשר למדו במוסד אקדמי מוכר לקראת תואר, רשאים לפנות בבקשה להכרה בקורסים בהם השתתפו, ובלבד שקיים קשר ישיר בין הסוגיות שנלמדו לבין תכנית הלימודים של המחלקה. ציונים המהווים בסיס לפטור מקורסים בבצלאל אינם נכללים בשקלול ממוצע הציונים לתואר בבצלאל.

על מנת לקבל את ההכרה יש להגיש למחלקה לתרבות חזותית וחומרית, במהלך הקיץ ולפני פתיחת שנת הלימודים הראשונה, גיליון ציונים מקורי (או צילום נאמן למקור) ותקציר הקורסים בשפה עברית או אנגלית. אל גיליון הציונים יש לצרף פנייה לד"ר אהד זהבי, יועץ המחלקה, ובה פירוט של הבקשה.

היקף הזיכוי יקבע על-ידי היועץ ויימסר בכתב לסטודנט. רק לאחר קבלת הזיכוי מיועץ המחלקה, ניתן יהיה למחוק את הקורס מהמערכת. המחיקה תתבצע במחלקה לתרבות חזותית וחומרית.

מילוי חובות הסטודנט במסגרת קורסי המחלקה לתרבות חזותית וחומרית

חובות הקורס מובאות לידיעת הסטודנט באמצעות הסילבוס הנמסר לו בראשית הסמסטר ובאמצעות המרצה במהלך הקורס. הציון הסופי יורכב על-פי שיקול דעתו של המרצה. יחד עם זאת יש להדגיש כי:

1. הנוכחות בקורסי המחלקה לתרבות חזותית וחומרית היא חובה. בדיקת נוכחות בקורסים תיעשה

- החל מן השבוע הראשון של הסמסטר על-פי שיקול דעתו של המרצה.
- ניתן להחטיר עד שלושה מפגשים בכל סמסטר. היעדרות מעבר להיקף זה, עלולה להוביל למחיקת הסטודנט מן הקורס. במזכירות המחלקה יוצגו אישורים רק במקרים של אשפוז ושרות במילואים.
2. למרצה ניתנת האפשרות להטיל על הסטודנטים עבודת ביניים, בחינת ביניים או תרגיל במהלך הקורס.
3. מטלת סיום הקורס תקבע על-ידי המרצה.
4. חל איסור על הגשת עבודה בזוגות!
5. במקרה של העתקה צפוי הסטודנט לעונש משמעותי.

בחינות בסוף הקורס

לוח בחינות מפורט על-פי קורסים ייקבע במהלך שנת הלימודים ויובא לידיעת הסטודנטים. הבחינות מרוכזות בתקופה קצרה ועל כן הסמיכות ביניהן רבה. על הסטודנט לתכנן את לימודיו בהתאם לכך ולהפעיל שיקול דעתו.

הסטודנטים זכאים לשני מועדי בחינה [מועד א' ומועד ב'], אולם הציון האחרון שהתקבל הוא הקובע. במקרים המפורטים להלן בלבד תינתן אפשרות למועד מיוחד (מועד ג'):

- א. במקרה של שירות מילואים ביום הבחינה (מועד א' או ב').
- ב. אשפוז בגין מחלה ביום הבחינה.

את האישורים יש להציג במזכירות המחלקה, לא יאוחר משבועיים לאחר שהתקיימה בחינה במועד ב' בקורס המבוקש, וזאת בצירוף מכתב הכולל את נימוקי הבקשה.

הגשת עבודות בקורסים תעשה במועד שנקבע על-ידי המרצה. ככלל, אין מועד נוסף במקרה של הגשת עבודות.

התאמות ללקויי למידה

התאמות בבחינות ניתנות בהסתמך על המלצות האבחון והדרישות הספציפיות ללימודים בבצלאל. סטודנט אשר יגיש את האבחון יקבל אוטומטית הארכת זמן במבחנים והתעלמות משגיאות כתיב בלימודי המחלקה לתרבות חזותית וחומרית. סטודנטים הזקוקים להתאמות שונות נוספות יגישו בקשתם לדקנאט הסטודנטים 30 ימים לפני מועדי הבחינות וההגשות. הבקשות יועברו מדקנאט הסטודנטים אל ועדת ההוראה של המחלקה לתרבות חזותית וחומרית שתדון בהן לגופו של עניין.

נוהל ערעור

סטודנט רשאי לערער על ציון שניתן לו בקורס בתוך שבועיים מיום פרסום הציון בפועל. עליו למלא טופס ערעור במזכירות המחלקה לתרבות חזותית וחומרית ולנמק בו את הנסיבות בעטיין הוא מגיש בקשה זו. תשובת המרצה תימסר לסטודנט באמצעות מזכירות המחלקה לתרבות חזותית וחומרית.

שפת הכתיבה של עבודות ומבחנים

בהיעדר הסכמה מפורשת של המרצה לבדוק את מטלות סיום הקורס בשפה אחרת, ייכתבו הללו בשפה העברית.

בצלאל, כתב עת לתרבות חזותית וחומרית

הוא כתב עת מקוון אקדמי שפיט הרואה אור בצלאל, אקדמיה לאמנות ועיצוב. כתב העת מבקש להוות במה לדיון ביקורתי בסוגיות הקשורות בחקר התרבות החזותית ולהציע גישות מחקריות חדשות, המטשטשות את גבולות הקאנון הדיסציפלינרי המוכר ומעודדות חשיבה בינתחומית על אודות תרבות חזותית וחומרית בתחומים: אמנות עכשווית, צילום, קולנוע ניסיוני, דימויים דיגיטליים, ממשקים אינטראקטיביים, אנימציה, ארכיטקטורה דיגיטלית, עיצוב מוצר, אופנה, אמנות (contemporary craft), קרמיקה וצורפות. כתב העת כפוף לשיפוט עמיתים קפדני ומלווה בוועדת היגוי מקצועית. בכל שנה יראו אור שני גיליונות.
כתובת האתר: <http://journal.bezalel.ac.il>

עלו לרשת: גליון מס' 1: מעבר לאובייקט

גליון מס' 2: על הביקורת

גליון מס' 3: אקטיביזם חזותי

גליון מס' 4: פליטות

גליון מס' 5: הדחף אל הסודי

גליון מס' 6: עיצוב: אמנות היום יום

גליון מס' 7: הפילוסופיות והאמנויות

ספר השנתי של המחלקה לתרבות חזותית וחומרית בשיתוף עם מחלקה מקצועית בצלאל:

2014: **מחשבות על נעליים**, בשיתוף המחלקה לצורפות ואופנה

2015: **קראפט בתרבות העכשווית**, בשיתוף המחלקות לעיצוב תעשייתי ולעיצוב קרמי וזכוכית

2021: **מחשבות על אוכל**, בשיתוף תכנית התואר השני בעיצוב תעשייתי

פירוט מערכת הלימודים בתכנית התואר הראשון בתרבות חזותית וחומרית

שנה א'

קורסי חובה שנתיים:

1230001 היסטוריות של האמנות המערבית, קורס + תרגיל (פעם בשבועיים)

סמסטר א', שיעור, יום ב' 12:30-14:00 תרגיל, יום ג': 08:30-10:00

סמסטר ב', שיעור, יום ד' 10:30-12:00, תרגיל, יום ג': 08:30-10:00

שנתי, 2 ש"ש, 6 נ"ז

ד"ר נעמי מאירי דן

קורס זה יוקדש לעיון בתולדות האמנות המערבית החל במאה השביעית לפנה"ס וכלה ימינו. כל אחד מהפרקים יילמד תוך בחינת זיקתה של האמנות הן לאירועים, לתרבות ולהלכי הרוח התקופתיים ו/או האישיים הן לאמנות העבר. כמו כן, לאורך כל הקורס תוצג אפשרות השפעתה של האמנות המערבית בפרק הזמן הנדון על האמנות והתרבות החזותית בעת החדשה (כולל זו העכשווית). הקורס יבקש לבחון את תולדות האמנות המערבית כאסופה של נרטיבים שונים, לעתים מנוגדים, המייצגים תפיסות היסטוריות והיסטוריוגרפיות מגוונות. לצד העובדה שהקורס מחויב להיבט ההיסטורי-כרונולוגי, ינוצל כל אחד מהפרקים לדיון בסוגיה מהותית כלשהי ללימוד תולדות האמנות, בפרט, והתרבות החזותית, בכלל (למשל: הזיקה למציאות; יופי וכיעור כמושגים מוחלטים ו/או כמושגים תלויי תרבות; יחסי-גומלין בין אמנות לאדריכלות ו/או בין טקסט לדימוי; קאנון, יצירת-מופת וקלאסיקה; מסורת וחדוש; תחייה והישרדות; מרכז ופריפריה).

1230003 מושגי יסוד בביקור התרבות החזותית, קורס + תרגיל (פעם בשבועיים)

שנתי, 2 ש"ש, 6 נ"ז

סמסטר א' וב' יום ג' 10:30-12:00; תרגיל, סמסטר א' וב', יום ג': 14:30-16:00

ד"ר אהד זהבי

התרבות החזותית, שבמרוצת המאה ה-20 קיבלה תשומת לב תיאורטית הולכת וגוברת, הפכה לתחום עיון בפני עצמו משעה שהדימוי החזותי, על מגוון מופעיו – לא רק ביצירות אמנות אלא גם בפרסומות, בתוכניות טלוויזיה, בתצלומי עיתונות, בצילומי בקרה ומעקב, במכשירים סלולריים, בסרטי קולנוע, בקליפים, בגרפיטי, באופנה, במוצרים מעוצבים ועוד – הפך לחלק משמעותי בחיי היומיום. בקורס החובה הזה נסקור תיאוריות מרכזיות המשמשות לניתוח ביקורתי של התרבות החזותית ונחלץ מהן כלים אנליטיים שיאפשרו לנו להציב תופעות חזותיות שונות בהקשרים תיאורטיים רלוונטיים ולהעריך את כוחן ואת השפעתן על היחיד ועל החברה. נקרא מאמרי יסוד של הוגים כגון קרל מרקס, זיגמונד פרויד, מישל פוקו, רולאן בארת, לורה מאלווי, אדוארד סעיד, ז'אן בודריאר ואירית רוגוף, ובאמצעותם נדבר על הטרוטופיות ועל שלב המראה, על תרבות הצריכה ועל חברת הראווה, על תעשיית התרבות ועל הלא-מודע האופטי, על אידיאולוגיה קפיטליסטית ועל המבט הגברי, על סובייקטיביות ופטישיזם, על סימולציות ומיתולוגיות, על אוריניטליזם ועל גלובליזציה – ועל תפקידה וכוחה של הביקורת.

קורסי חובה סמסטריאליים: סמסטר א'

1230004 מבוא לפילוסופיה של החומר

סמסטריאלי, 2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 16:30-18:00

ד"ר אליה ברטל

מטרתו של קורס זה היא לחשוף את הסטודנט לדיון הפילוסופי בדבר מהותו ומעמדו של החומר בהיסטוריה של תרבות המערב. נקודת המוצא לקריאה ברצף היסטורית זה היא ההנחה בדבר קיומה של זיקה מובהקת בין מעמדו של החומר בהגות לבין מעמדה של החוויה האסתטית בתרבות. הקורס יעקוב אחר התפתחות היחס אל המציאות החומרית מהעידן הקלאסי ועד ימינו מנקודת מבט פילוסופית, תוך התייחסות גם לנקודות ההשקפה שבין פילוסופיה לתחומי דעת נוספים כגון: פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה. כמו כן הקורס ידגים את הרעיונות הנלמדים באמצעות היחשפות ליצירות מהאמנות הפלסטית, הספרות, הקולנוע, העיצוב והאדריכלות.

1230005 היסטוריות ותיאוריות של העיצוב

סמסטריאלי, 2 ש"ס, 2 נ"ז

יום ג' 12:30-14:00

פרופ' אורי ברטל

מטרת הקורס היא לפתח את הידע של הסטודנט על ההיסטוריות ותיאוריות השונות הקיימות כיום בשדה העיצוב. בקורס יסקרו התקופות השונות המאפיינות את העיצוב מאז המהפכה התעשייתית - התקופה הפרה-מודרנית, המודרנית, הפוסט-מודרנית והעכשווית. בכל תקופה כזו יוצגו מקרי מבחן בהיסטוריה של העיצוב התעשייתי, העיצוב הגרפי, עיצוב האופנה והארכיטקטורה בכדי לראות את הקשרים בין שדות העיצוב השונים. בנוסף, מוצרי העיצוב השונים יוצגו לצד ובהקשר של המהפכות החברתיות-כלכליות שלאורן יתפתחו. בעזרת מקרי מבחן אלה יסקור הקורס את משמעותם של הערכים החברתיים השונים החבויים בתוך הסגנונות השונים במעבר מתקופה לתקופה ומהקשר להקשר. מקרי המבחן ילמדו עם דגש על שפת העיצוב העכשווית העושה שימוש אינטר-דיסציפלינארי בסגנונות ההיסטוריים. לאחר הסקירה ההיסטורית יעבור הקורס לסקירה של תיאוריות שונות שהתפתחו בשנים האחרונות בשדה העיצוב ומקדמות אותו למחשבה תיאורטית חדשה. כך למשל נעסוק במשמעותו החברתית של המונח "סגנון" כאשר את בחינת הסגנונות השונים תלווה השאלה - "מדוע הדברים נראים כפי שהם נראים?" השילוב בין הבנה תיאורטית זו להיכרות היסטורית עם הסגנונות השונים (סגנון הארט-דקו לעומת הסגנון הפוסט-מודרני) יציגות את משמעותו החברתית של העיצוב ואת הממד הפונקציונאלי של האסתטיקה. בהמשך נסקור בקורס תיאוריות שונות אשר מציגות את הקשר בין עיצוב לשדות תיאורטיים שונים: כלכלה ותרבות הצריכה, גלובליזציה, הקשר ההדוק בין עיצוב ואמנות לאורך השנים, עיצוב דיגיטלי, ביו-דיזיין ועיצוב חברתי.

1230002 מבוא לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של התרבות החזותית והחומרית

סמסטריאלי, 2 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 11:30-13:00

ד"ר דליה מרקוביץ'

הקורס יעסוק בגישות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות לתרבות חזותית וחומרית. נמפה את הגישות השונות לדימוי ולאובייקט באמצעות צלילה לתפקידים ולפונקציות השונות של התרבות החזותית והחומרית בזירות חברתיות שונות (מזון, ביגוד, ריהוט), בתנאים חברתיים שונים (פרקטיקות, יחסים, ריטואלים) ובהקשרים חברתיים שונים (אתני, לאומי, גזעי). באמצעות הניסיון להגדיר את האופנים בהם הדימוי והאובייקט ממלאים צרכים חברתיים, ננתח את ערכם הסימבולי ואת האופנים בהם הם

משתתפים בהבניית הסדר החברתי, המבנה החברתי, והגדרת הזהות. בנוסף, נבחן את ההשפעה של הדימוי והאובייקט על ערכים, מוסר וסוגיות של אי שוויון. פרטי הקריאה יכללו חיבורים מתחום הסוציולוגיה והאנתרופולוגיה וכן אתנוגרפיות עכשוויות העוסקות בתרבות הקפיטליסטית המערבית.

קורסים מעשיים סמסטר א':

1230006 ארגז כלים לעיצוב

סמסטריאלי, 3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 17:00-14:00

יניב גלזמן ובעז מנשרי

הקורס נוגע ביסודות העיצוב התעשייתי ומציג בסיס מעשי ועיוני ליתרונות ולחסרונות של יצור המוני; כרונולוגיות, כלים ועזרי תכנון. במהלך הקורס הסטודנטים יתנסו בשיטות יצור שונות ויבקרו אצל בעלי מלאכה העוסקים ביצור.

1230007 לגעת בחומר: סדנה בקרמיקה וזכוכית

סמסטריאלי, 3 ש"ס, 2 נ"ז

קבוצה 1 יום א' 12:00-09:00; קבוצה 2 יום ב' 12:00-09:00

עמרי ניסים

הקורס נועד לבסס את יכולות והבנת טכניקות העבודה הקרמיות ולהקנות לסטודנטים כלים למתן ביקורת הפונה גם לצד הטכני של היצירה. במהלך הקורס נכיר את תכונותיו של החומר הקרמי ואת האפשרויות הגלומות בו, נרכוש מיומנויות וטכניקות בסיסיות בעבודת גלגל כמו לישה, מרכז, הרמת צילינדר, צד שני והנחת צבע וגלזורה. מתוך מיומנויות אלה נתוודע לטכניקות פיסול ועיצוב קרמי כמו פינצ'ינג, עבודה במשטחים, ופיסול בחוליות. במהלך הקורס נשפר את המיומנות בעבודת אובניים, ונשלב את טכניקות הגלגל שנלמד עם שלושת טכניקות הפיסול שנרכוש, באמצעות ניצור שלושה עיצובים בעלי מכנה משותף. כל עיצוב ייעשה בטכניקה אחרת שנלמד. על תוצרי הסטודיו נלמד כיצד להניח צבע וגלזורה תוך התחשבות בפני השטח ובטקסטורות של החומר הקרמי, את הצבעים והגלזורות נלמד להכין במהלך הקורס. את תוצרי הסטודיו נכניס לשריפה ונלמד על התהליכים שעובר החומר הקרמי במהלכה.

שני קורסי חובה מחלקתיים לבחירה ממחלקת האם:

יום ראשון, 14:00-12:30

אמנות ישראלית, ד"ר רונית שטיינברג

אנתרופולוגיה ועיצוב תעשייתי, ד"ר יונה וייץ

היסטוריה של הצילום, רועי בושי

מעיצוב גרפי לתקשורת חזותית, פרופ' אורי ברטל

היסטוריה של הקולנוע א', ד"ר פבלו אוטין

תולדות הקרמיקה, מיכל ברושי

תולדות הצורפות במאה ה-20, פרופ' עינת לידר, יום א' 19:45-18:30 **בזום**

16:00-14:30

אבני דרך, רותם רוף

תיאוריות של הגוף הלבוש, יעל טרגן

מחדרי הפלאות למוזיאונים – מחפצי מותרות לסימנים של ידע, גלית גון

עיצוב אסטרטגי, אמיתי חלפון

להבין אנימציה, תומר פישר

קולנוע וידאו ומדיה חדשה, רונן לייבמן
סוגיות בצילום עכשווי, ד"ר אורלי שבי

סמסטר ב'

קורסי חובה סמסטריאליים:

1230009 מבוא לתרבות דיגיטלית: מדיה חדשה, טכנולוגיות ופלטפורמות דיגיטליות

סמסטריאלי, 2 ש"ס, 2 נ"ז

יום ג' 12:30-14:00

ד"ר רומי מיקולינסקי

במרכז הקורס עומדים מספר שינויים טכנולוגיים וסוגיות מרכזיות שהשפיעו (ועדין משפיעים) על התפיסות ועל אופני השימוש שלנו באינטרנט. במהלך הסמסטר נכיר מונחים חשובים שעיצבו את השיח על רשת האינטרנט, נתוודע אל כמה מההוגים והחוקרים האחראים ליצירת המונחים והכלים (טכנולוגיות ופלטפורמות) בהם אנו משתמשים תדיר ונחשף לכמה מהשאלות והדיונים המהותיים בתחום. נדון גם באופן בו הטכנולוגיה ארוגה במרחב ומשפיעה על התקשורת שבין אנשים לאנשים, בין אנשים למחשבים, וגם בין מחשבים למחשבים. בנוסף, וככל שזמננו יאפשר, נחקור כיצד תהליכים חברתיים, כלכליים, תרבותיים ופוליטיים באים לידי ביטוי בחברת המידע ונסה לחשוב על כיוונים עתידיים והשלכות אפשריות.

1230028 פסיפס מקומי: תרבויות חזותיות וחומריות בישראל

סמסטריאלי, 2 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 10:30-12:00

ד"ר דליה מרקוביץ'

הקורס יוקדש לבחינת המופעים התרבותיים המגוונים המאפיינים קבוצות אתניות וגזעיות, לא הגמוניות, בחברה הישראלית. באמצעות בחינת יצירות ממגוון מדיומים (אמנות פלסטית, צילום, אופנה, ארכיטקטורה ומחול), נתבונן על האופנים בהם השפה האמנותית ה"אחרת" מתווכחת, מתנגחת, מערערת ומתפייסת עם הייצוגים התרבותיים המערביים המאפיינים את התרבות הקנונית בישראל. הצגת ה"קול האחר" באמנות המקומית תיערך על רקע הבהרת המושגים אתניות וגזע, וסקירת האופנים בהם הם נוכחים בתרבות החזותית המערבית, וזאת לאור המוסכמות האוריינטליסטיות השונות עמם הם מתווכחים ועליהם הם מבקשים לקרוא תיגר. בחינה זו מבקשת להציף שאלות שעוסקות בשיטות ייצוג, חללי תצוגה, נרטיבים, סגנון ואסתטיקה, ובתוך כך בוחנת את מיקומה של החברה הישראלית על ציר המתח הנע בין ריבוי תרבויות לרב תרבותיות. אל המופעים האמנותיים-תרבותיים השונים נתוודע באמצעות מפגש עם יזמי תרבות הפועלים בחללי תצוגה וזירות שונות בכדי לחשוף, להציג ולדובב קולות שזוכים לתת-ייצוג בתרבות המקומית, וכן באמצעות עיון בספרות מחקר ביקורתית הנכתבת בשנים האחרונות על סוגיות אלו.

1230008 מבוא לפילוסופיה של הדימוי החזותי

סמסטריאלי, 2 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 14:30-18:00 פעם בשבועיים

פרופ' דרור פימנטל

הקורס נועד לעקוב אחר התפתחות המחשבה התיאורטית על הדימוי החזותי. בהקשר זה ייבחנו תיאוריות מסורתיות ועכשוויות העוסקות בדימוי החזותי ובטבעו. זאת, מתוך הנחה שהדימוי החזותי נושא משמעות רבה והוא בעל כוח רב בעידן של ימינו. הקורס יעסוק בדימוי החזותי בהקשר של האמנות, הצילום, הקולנוע, הווידאו והעיצוב.

קורסים מעשיים:

1230010 סדנה מעשית בעיצוב בסיסי כולל מבוא לחשיבה עיצובית

סמסטריאלי, 3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ב', 10:00-13:00;

מאיה בן דוד, תומר ספיר

הקורס יעסוק בהקניית כלי הבסיס לחשיבה עיצובית הכוללים: אפיון, זיהוי צורך, "מחקר משתמשים", התבוננות, ריבוי פתרונות אפשריים, כלים לחשיבה יצירתית, פיתוח חשיבה קונספטואלית ותרגול תהליכי התרגום מרעיון למוצר. במתח שבין עשייה שכלתנית מבוססת פתרון בעיות בעיצוב לעשייה אינטואיטיבית-אומנותית נתנסה גם במפגש חומרי-חוויתי ובתהליך של 'חשיבה-מתוך-עשייה' המבוסס על ניסיונות רבים בחומר ומתיחת גבולותיו, חיזוק תחושות הבטן ועבודה אינטואיטיבית לצד אימות שלהן עם הצורך לשמור על פונקציה, על תפקוד של האובייקט.

1230011 סדנה מעשית בצילום וידאו וקולנוע

סמסטריאלי, 3 ש"ס, 2 נ"ז

יום א', קבוצה 1, 09:00-12:00; קבוצה 2, 16:30-19:30

גוסטבו סגורסקי

הקורס יתנהל כסדנה פעילה, הסדנה מבוססת על עבודה מעשית, דיון וביקורת עבודות. הסטודנטים ילמדו לעומק היבטים שונים בפרקטיקות צילומיות. כל פרק יתחיל בסקירה היסטורית המתייחסת לתקופות ותרבויות שונות על ציר זמן מגוון המתאר את הפרקטיקה הצילומית של התחום הנלמד. הסטודנטים יתנסו בצילום נוף, דיוקן, טבע דומם, צילום רחוב ועוד. ניתוח העבודות יתמקד בקומפוזיציה, תאורה והיבטים טכניים כמו כן בצד הרעיוני, הפיוטי והאסתטי של הביצוע. במהלך הקורס יהיו יציאות לשטח, תרגילי סטודיו בכיתה, ועבודה מסכמת, פרוייקט אישי. הסטודנטים ילמדו כיצד לבנות גוף עבודות המייצג את השקפת העולם שלהם. עם הזמן יחשפו הסטודנטים לעוד ועוד אמנים/ צלמים מהעבר וההווה, מהצילום המקומי ומהעולם.

שני קורסי חובה מחלקתיים לבחירה ממחלקת האם:

יום ראשון 12:30-14:00

לחשוב אמנות, פרופ' דרור פימנטל

עיצוב ותרבות חומרית, ד"ר ראובן זהבי

מבוא לאופנה במאה ה-20, איתי יעקב

היסטוריה של הצילום, רועי בושי

היסטוריה של העיצוב הגרפי בא"י, סתו אקסנפלד

היסטוריה של הקולנוע ב', ד"ר פבלו אוטין

יום ראשון, 16:00-14:30

שיטות מחקר באמנות, ד"ר שרה בנינגה
שיטות מחקר באמנויות המסך, תומר פישר
שיטות מחקר בצורפות ואופנה, יעל טרגן
שיטות מחקר בצילום, ד"ר רותי גינזבורג

שנה ב'

קורסי חובה שנתיים

פרוסמינר נושאי מתכנית מחלקת האם, ראו ברשימת קורסי הפרוסמינר

1230013 יזמות וחדשנות באמצעות חשיבה עיצובית

שנתי, 2 ש"ש, 4 נ"ז

סמסטר א' יום ג' 14:00-12:30; סמסטר ב' יום ג' 10:30-12:00

רועי ביגר

עולם היזמות ממוקד באיתור הדבר הגדול הבא, יזמים ומשקיעים מחפשים כל אחד מהצד שלו את הרעיונות המבריקים שעשויים לשנות את העולם וטומנים בחובם הזדמנות עסקית; הזדמנות שמקורה בצורך אמיתי חדש או כזה ששטרם ניתן לו מענה הולם. יזמי העיצוב מביאים איתם חשיבה עיצובית שמאפשרת להם לזהות את הבעיה ולאפיין עבורה פתרון חדשני מבוסס עיצוב, ככל שהטכנולוגיה הופכת להיות זמינה יותר ואינה מהווה חסם משמעותי, כך מעצבים-יזמים תופסים מקום משמעותי יותר ויישום הרעיונות שלהם הופך אפשרי יותר. הקורס ידמה תהליך של יצירת עסק חדש בתחום העיצוב על ידי הבנת תפקיד היזם, גיוס כספים ומשאבים נוספים, מעבר מפיתוח לייצור, ניהול צמיחה ובניה נכונה של סטארט-אפ במציאות גלובאלית שבטיסה בישראל. במהלך הקורס יילמדו המרכיבים השונים של כתיבת תכנית עסקית מלאה, האפשרויות לגיוס כספים והאתגרים החדשים של עולם היזמות.

קורסי חובה סמסטריאליים

סמסטר א'

1230012 פרוסמינר מתודולוגי: שיטות מחקר בתרבות החזותית, החומרית והדיגיטלית

סמסטריאלי, 2 ש"ס, 2 נ"ז

יום ב', 12:00-10:30

ד"ר נעמי מאירי-דן

ככל שהדבר נוגע בפרקטיקות עיוניות של התבוננות ביצירה חזותית ופיענוחה, הרי שהן שזורות בין לימודי תולדות האמנות (בגרסתם המסורתית, כמו גם בגרסת ה-new art history) ללימודי ביקורת התרבות החזותית (שתהליך התהוותם טרם אמר את מילתו האחרונה). ככאלו הן מבוססות על מתודולוגיות שונות (איכותניות וכמותניות), שמקורן בדיסציפלינות השונות של מדעי הרוח ומדעי החברה. המנעד הזה שוזר בחובו, מן הסתם, גם התייחסויות שונות (ואף סותרות) למקומה של הפרשנות, החל בעמדה ה"מודרניסטית" הקוראת לחקר האמת וכלה בעמדה ה"פוסטמודרניסטית" המבקשת לשחרר את הקורא/צופה מכל מחויבות לעמדת ה"מחבר" ולכוונתו, בין שהוא נאמן אך ורק לעצמו ובין שהקריאה/צפייה שלו היא פועל-יוצא של חברותו ב"קהילה פרשנית" כזו או אחרת. לצד קריאות איכותניות-פרשניות אלו (הבנויות על כלי ניתוח כגון המודל האיקונוגראפי או המודל הסמיוטי) ילמדו הסטודנטים כיצד לקרוא מסדי נתונים (ביג דאטה) ולכמתם לגוף ידע עבור החלטות עיצוביות

(כמו אינפו-גרפיקה) ועבור החלטות לפיתוח אסטרטגי, שכן כמות הנתונים הקיימים היום בתרבות הדיגיטלית וזמינותם יצרו עבור חברות מסחריות הזדמנויות חדשות לפיתוח כלי בדיקה ולמידה לדיוק המוצרים והשירותים שהן מציעות ללקוחותיהן. קורס זה מבקש, אם כן, להעניק לסטודנט/ית כלים למחקר בשדה של התרבות החזותית, החומרית והדיגיטלית, תוך שימוש מושכל במתודולוגיות מגוונות, לצורך פיענוחן של תצורות חזותיות שונות ויישומן במחקר אקדמי פרשני-ביקורתי, כמו גם במחקר שטח מעשי.

1230029 ישראליאנה: מעיצוב הזהות לנוסטלגיה מקומית

סמסטריאלי, 2 ש"ס, 2 נ"ז

פרופ' אורי ברטל, יום ג' 10:30-12:00

עם הקמת המדינה הוקם בישראל משרד העיצוב הראשון שנקרא IPDO (Israel Product Design Office) שנועד לפתח את התעשייה המקומית. בהתאם למה שהיה מקובל באותן שנים באירופה ובארה"ב, העיצוב שנוצר במשרד זה הדגיש את הפונקציונליות והציג זהות בינלאומית כחלק מהרעיונות המודרניסטיים שרווחו בתקופה שלאחר מלחמת העולם השנייה. אך בה בעת כבר ביום הקמת המדינה ובימי העצמאות שבאו אחריה נוצרו מוצרים רבים המציגים את זהות המדינה החדשה. הכלים היו מצויים בבתי ישראלים רבים וכללו מוצרי תרבות עממית (בובות, כלי אוכל, משחקי קופסא, כרזות) לצד מוצרים ממסדיים (בולי דואר, מטבעות ומדליות) שהמבט הרטרופקטיבי בהם משרטט תמונה דינמית המשקפת סגנון חיים, אירועים היסטוריים, הלכי רוח ומגמות תרבותיות במהלך הציוני של הקמת המדינה והיישוב בארץ ישראל. בשנים אלו נראה כי האמנים והמעצבים היו מגויסים וחיפשו אחר שפה וזהות מקומית השואבת מהאקלים והמצב העממי המקומיים, מהמיתוסים התנ"כיים ומהאתוסים הציוניים. החיפוש של שפה מקומית זו השתנה ב-1967 עם כיבוש יהודה, שומרון ומזרח ירושלים וההיכרות עם הסגנון ומלאכות היד הערביות המקומיות. סגנון זה, שנתפס באותן שנים כ"אותנטי", תמך ברצון הישראלי החדש להתערות במזרח התיכון ויצר שפה חזותית מקומית חדשה בעיצוב הישראלי. שפה וסגנון אלו השתנו שוב בשנות השמונים של המאה העשרים עם התגוונות החברה הישראלית, הגלובליזציה, עליית ערכו של הסגנון כמהווה סימן של בידול בין-קהילתי לצד כניסתם של חומרים חדשים. כחלק מהגלובליזציה, צמח המונח "ישראליאנה", שנגזר מהמושג האמריקאי "אמריקנה" והתייחס למוצרים מעוצבים המזוהים עם מדינת ישראל. השיעור יציג רגעים מרכזיים בעיצוב המקומי לצד אובייקטים מייצגים בעיצובה של הזהות הישראלית.

קורסי חובה מעשיים

1230015 יסודות המחשב וכלים דיגיטליים לעיצוב א'

סמסטריאלי, 3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 10:00-13:00

אור בן נפלא

בקורס זה נכיר את עולם התכנון הדיגיטלי העומד לרשות המעצבים. דרך היכרות זו נפתח את התפיסה התלת ממדית על גבי מסך ונלמד להכיר תוכנות שונות לשימושים שונים סביב תהליך עבודה אחד הכולל שלבים שונים: מתכנון חפצים תלת ממדיים ועד להמחשת רעיון על גבי קומפוזיציה דו-ממדית. הקורס יכלול היכרות בסיסית עם מגוון תוכנות מידול על מנת לאפשר המשך העמקה באפיק הרלוונטי לכל סטודנט/ית.

1230016 מעבדת ביו-דיזיין וביו ארט - אמנות ועיצוב בעידן ביוטכנולוגיה

סמסטריאלי, 3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ה', קבוצה א': 10:00-13:00; קבוצה ב' 14:00-17:00

נורית בר שי

יותר מבכל תקופה אחרת בהיסטוריה, תחום הביוטכנולוגיה צומח במהירות, מחולל ומעצב מהפכה. מונעים על ידי יצירתיות, מקוריות ואחריות סביבתית, אמנים ומעצבים החלו ליצור ולחקור במעבדות ביולוגיות ולשלב את עולם החי והצומח בעבודותיהם. יוצרים אלה נמצאים בחוד החנית של תחום חדש הנקרא ביו ארט וביו דיזיין ונוגעים בפוטנציאל להחליף דלקים מאובנים והרג בע"ח כמשאב, לחולל מהפכה בתחום הרפואה והמחקר המדעי, ולהשפיע ולגעת בכל היבט של חיי היומיום שלנו - ממוצרים ביתיים, רהיטים ובגדים, המזון שאנו אוכלים והחומרים בהם אנו משתמשים ועד שינויים תפיסתיים לגבי גוף האדם וסביבתו, פרטיות בעידן הביואינפורמטיקה, ואף לקרא תיגר על מושגי יסוד כגון: חיים ומוות, טבעי ומלאכותי.

סטודנטים בקורס זה מוזמנים לחשוב מחדש על יסודות החומר החי ולדון ברעיון גידול חומרים ואיברים באמצעות מערכות חיים, התערבות גנטית, מזון מהונדס, מודיפיקציה וסלקציה גנטית. מה בין שיתוף חברתי ופרטיות וכיצד הם מגבילים או משפיעים על התפתחות מדעית? האם גידול מוצר במעבדה יחליף בעתיד את תעשיית הייצור והכרייה? האם ביוטכנולוגיה גובה פשרה אתית? ומהי האחריות המוסרית שלנו כמעצבים, אמנים ואזרחים הלוקחים חלק בתהליכים המשמעותיים הללו? במהלך הקורס נסקור את הרקע, תמות עיקריות, וכן עבודות ומחקרים של מדענים, מעצבים ואנשי מקצוע ונתנסה תוך כדי תרגול מעשי בטכניקות מעבדה פרקטיות.

סטודנטים יידרשו ללמוד טכניקות גידול ועיצוב חומרים ביולוגיים ולפתח פרויקט חדש ומקורי המשקף חשיבה והבנה של התחום. כמו כן ידרשו לקרא, לחקור, לתעד ולסכם את תהליכי העבודה ב"מחברת מעבדה" ובמצגות.

סמסטר ב'

קורסי חובה סמסטריאליים

1230018 סוגיות במוזיאולוגיה ופרקטיקות של אוצרות

סמסטריאלי, 2 ש"ס, 2 נ"ז

נירית נלסון, ד"ר שמוליק מאירי

יום א', 14:30-16:00

קורס זה משלב תיאוריה ומחשבה אוצרותית ובנוי משתי חטיבות – הראשונה "סוגיות במוזיאולוגיה", התיאורטית בעיקרה והשנייה, "פרקטיקות אוצרותיות", השמה דגש על מקצוע האוצרות על תצורותיו השונות.

מוזיאולוגיה היא תחום דעת חדש באופן יחסי העוסק בחקר המוזיאון על היבטיו השונים. מה הוא מוזיאון? מה היא מוזיאולוגיה? מה המשותף למוזיאונים השונים ובמה מתייחד מוזיאון האמנות מן המוזיאונים למדע, לטבע, להיסטוריה, לאתנוגרפיה וכו'? חלק זה של הקורס מתמקד בפרספקטיבות השונות של חקר המוזיאונים, תוך הצגת מקרי בוחן של נושאים המעסיקים הן את הממסד המוזיאוני והן את המחקר האקדמי. דגש יושם בארבעה היבטים מרכזיים: האוסף, החלל, התצוגה והמבקרים, על יחסי הגומלין ביניהם ועל השתנותם ברוח הזמן. הסוגיות שידונו יוצגו הן בחיתוך היסטורי והן בחיתוך תכני וגיאוגרפי. תדון ההגדרה המשתנה של המושג מוזיאון, אוספים, מיון, טקסונומיה וייצוג. מושגי היסוד: אותנטיות, מקור (provenance) ו"קאנון" ידונו בפירוט רב. תשומת לב מיוחדת תינתן להתפתחות אדריכלות המוזיאונים ממקדש ל"קליפה ריקה". דגש מיוחד יושם על "המוזיאולוגיה החדשה" (The New Museology), תהליכי הדמוקרטיזציה של המוזיאונים וחווית המבקר.

מקומה של התערוכה – בין קבוע לארעי, בין דידיקטיקה לפופוליזם ישמש כנושא תפר בין החלק הראשון לחלק השני בקורס.

פרקטיקות אוצרותיות נדונות באקדמיה אף זמן קצר יותר ממוזיאולוגיה אך מורגשות בזירת האמנות העכשווית הן במישור התיאורטי והן בתערוכות עצמן, בצורת החשיבה ובדרך הצגתן. מקצוע האוצרות נולד כאחראי על אוספים, העיסוק בסיווג, מיון ושימור שלהם. כיום תפקיד האוצר/ת השתנה מאוד ובא לידי ביטוי במופעים שונים ומגוונים. בקורס נבחן וננתח לעומק סוגיות עכשוויות באוצרות באמצעות טקסטים תיאורטיים ומקרי מבחן אוצרותיים. נבדוק כיצד מנסחים קונספט לתערוכות אינטימיות לעומת תערוכות בינלאומיות רחבות היקף; נדון בכלים תיאורטיים המשרתים את מופעי האוצרות השונים; ונראה כיצד ביקורת חברתית ופוליטית מרחיבה את גבולות השיח ופורצת את גבולות החלל.

1230030 פרוסמינר: מרחב אוטונומי

סמסטריאלי, 2 ש"ס, 2 נ"ז

יום ב', 10:30-12:00

אדר' ליאת בריקס אתגר

דרישות קדם: פרוסמינר: 'שיטות מחקר בתרבות החזותית, החומרית והדיגיטלית'

הקורס מציע מרחב לביצוע פרויקט למידה עיוני/מעשי עצמאי, תוך לקיחת אחריות על הגדרת הפרויקט ועל עיצוב תהליך הלמידה והערכתו. מטרת הקורס היא פיתוח המיומנויות של הסטודנטים ללמידה עצמאית באמצעות היכרות עם תיאוריות וכלים ללמידה עצמאית ויישומן במסגרת תהליך למידה קונקרטי. תהליך הלמידה יוכל להתבצע באופנים שונים כגון למידה עיונית, למידה דיגיטלית, רזידנסי, התמחות, או שילוב ביניהם.

1230019 תרבות חזותית בעידן הווירטואלי: מציאות מדומה ומציאות רבודה

סמסטריאלי, 2 ש"ס, 2 נ"ז

יום ג', 12:30-14:00

ד"ר ליאת לביא

אחד המופעים התרבותיים הראשונים של טכנולוגיית המציאות המדומה הוא סרט האימה "מכסח הדשא", שיצא לאקרנים בשנת 1992. בסרט, המציאות המדומה והמממשות זולגים זה לתחומו של האחר, והתוצאה היא דיסטופיה, תמונת עתיד קשה ומטרידה. ב-27 השנים שחלפו מאז הופיע הסרט, הפכה המציאות המדומה לטכנולוגיה ישימה, אם כי עדיין מוגבלת מאד, כרוכה בתקציבי עתק, ומשגשגת בעיקר בזירת משחקי המחשב (גיימינג). יישומים אחרים שלה נותרו איזוטרים. גם תהליך הפיתוח וההטמעה של טכנולוגיית המציאות הרבודה, כלומר שימוש באמצעים טכנולוגיים המוסיפים שכבות מידע על המציאות, מבלי להחליף אותה (דוגמת Google Glasses ו-Pokémon Go), היה ועודו, רצוף בקשיים וכישלונות.

ובכל זאת, בשנים האחרונות ממש, הופכות הטכנולוגיות הללו ומשקי הפיתוח שלהן לנגישים יותר. התפתחות זו מזמנת אפשרויות חדשות לאמנים/ות ומעצבים/ות, ולצד זה, מגבירה את הדחיפות לשאול שאלות עקרוניות על הטכנולוגיות הללו, פילוסופיות, תרבותיות ואתיות.

1230020 ללמוד מירושלים: תרבויות חזותיות וחומריות בירושלים

סמסטריאלי, 2 ש"ס, 2 נ"ז

קורס קיץ (תאריך ומיקום יימסרו בהמשך)

ד"ר יונה וייץ

המעבדה מבקשת לחבר בין תיאוריה ושיטות מגוונות של מחקר ועבודה במטרה לפתח קריאות חדשניות של ירושלים מנקודת מבט של העיצוב החברתי.

מבנה הקורס כולל סיורי שטח ולמידה תוך שטח ובכיתת הלימוד.

על ידי שילוב בין העבודה האישית של הסטודנטים/יות לבין התהליך המחקרי נפתח מהלך של חקירה פתוחה כשיטת עבודה מרכזית במעבדה. שיטה זו מציעה כלים נוספים לארגז הכלים האישי וכן תומכת בהנעה ליצירתיות בטריטוריות רעיוניות חדשות.

במסגרת המעבדה ילמדו הסטודנטים/יות לפתח ידע ותהליכי עבודה העוסקים בקריאה סוציו-תרבותית ומרחבית של העיר ירושלים הנשענים על:

- תאוריה מורחבת העוסקת בעיר ובעיצוב חברתי בהקשר הטיפולוגיה העירונית ושדות הפעולה והעשייה המגוונות שמתקיימות בה.
- תיאוריה תומכת פרקטיקה ככלי יישומי.
- סיורי שטח ועבודת שטח
- שיטות עבודה משולבות במגוון כלים הכוללים לדוגמה: מאמרים, בלוגים, סרטוני רשת, צילומים, וידאו, מפות, מיפוי סוציולוגי-מרחבי, ושרטוטים אינטואטיביים.
- יצירת תיעוד מעובה (thick description) של נושא הפרויקט הקבוצתי המבוסס על חומרים אקדמיים, לא אקדמיים ועבודת שטח ככלי מנחה לניסוח תרחישים בעיצוב חברתי.
- למידת תצורות שונות של שיתוף ידע (בין הסטודנטים/יות לבין עצמם/ן ובין הסטודנטים/יות לבעלי/ות עניין/קהילה).
- עבודה בצוותי עבודה - העבודה במעבדה תתבצע ברובה דרך עבודה צוותית.
- במסגרת המעבדה יפתחו צוותי העבודה רעיונות ופתרונות חדשניים המשלבים מחקר תיאורטי, מחקר שטח ומחשבה עיצובית באמצעות;
- שימוש במתודולוגיה יישומית
- תהליכי מחקר ופיתוח רעיוני שאינם לינאריים
- האקתון בנושא "העיר כמעבדה" לעיבוד וגיבוש רעיונות של הפרויקט האישי/צוותי בהשתתפות יחידות ויחידים מהקהילה והמקום וכן השתתפות של מרצים/ות אורחים/ות מעולם העיצוב החברתי
- פיתוח ויישום הצעה עיצובית מקיימת בתהליך של שיתוף ידע עם תושבים ו/או קהילה, התואמת את אפיון הצרכים שעלו בתהליך.
- תהליכי וחומרי העבודה של הקבוצות השונות יעלו לפלטפורמה כיתתית ברשת בכדי לייצור מהלך של שיתוף ידע לצד פיתוח של חומרי המעבדה.
- המוצר הסופי הנו פיתוח בריפי יצירתי תוך עבודה אקדמית המבוסס שיטות מחקר משולבות. מוצר מסכם כיתתי הינו ארגון והפקת מייצג לתוצרי הפרויקטים השונים של המעבדה החוקרת.

קורסי חובה מעשיים

1230021 יסודות המחשב וכלים דיגיטליים לעיצוב בתלת ממד והדפסת תלת-ממד

סמסטריאלי, 3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 10:00-13:00

אור בן נפלא

היכרות יסודית עם תוכנת סולידוורקס (SolidWorks) ברמה שתאפשר לסטודנט/ית למדל אובייקט בעל גיאומטריה בסיסית ולהדפיסו בתלת ממד. בקורס נלמד גם כיצד להכין שרטוטים המאפשרים ייצור. היכרות עם התוכנה כזו תאפשר לכל סטודנט/ית להמשיך ולהתפתח על-פי הצרכים האישיים לתוכנות שונות מקבילות.

230022 סדנת עיצוב מציאות מדומה ומרובדת (VR\AR)

סמסטריאלי, 3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ה' 10:00-13:00

אמיר יציב

הסטודיו יאפשר לסטודנטים לרכוש אוצר חוויות ומילון מושגים מקצועיים המאפשר ביקורת מושכלת על חוויות במציאות מדומה או מרובדת, וגם לצבור ניסיון בסיסי בעיצוב ויצירת חוויות וירטואליות בטכניקות שונות ומסוגים שונים.

קורסי בחירה ממחלקת האם: על פני סמסטר א', ב' + סמסטר קיץ: 12 נ"ז

שנה ג' (בשנת הלימודים תשפ"ג)

קורסי חובה שנתיים

1230023 סמינר פרויקט גמר

שנתי, 2 ש"ש, 6 נ"ז

פרופ' אורי ברטל, ד"ר אהד זהבי ושני מרצים ממקצועות העיצוב והאמנות (יוחלט בעתיד).

סמינר פרויקט הגמר הוא במידה רבה שיאו של התואר הראשון בתרבות חזותית וחומרית. בסופו יציגו הסטודנטים פרויקט גמר מקורי ובשל בחקר התרבות החזותית והחומרית. הקורס מנוהל על ידי ארבעה מרצים – שניים מתחום התיאוריה ושניים מהתחומים המעשיים – והוא מחולק לשני סמסטרים. בסמסטר א', שיתנהל במתכונת של שעתיים אקדמיות בשבוע, יזהו הסטודנטים נושא בתרבות החזותית והחומרית שאותו הם מבקשים לחקור, יגבשו את המתודולוגיה הראויה לחקירת הנושא שהם בחרו לחקור, יתחילו לחקור אותו באמצעים התיאורטיים והמעשיים הרלוונטיים וגם יחליטו על הדרך הטובה ביותר להצגת ממצאי החקירה; בסופו הם יציגו הצעת פרויקט (ששקולה להצעת מחקר). בסמסטר ב', שיתנהל במתכונת של ארבע שעות אקדמיות בשבוע, יממשו הסטודנטים את הצעת הפרויקט בעבודה עיונית ומעשית בהנחיה צמודה, ובסופו הם יגישו את פרויקט הגמר האישי שלהם.

מטרת הסמינר היא להכשיר את הסטודנטים לזהות בעיות ספציפיות בתרבות חזותית וחומרית, לחקור אותן לעומק ולגבש דרכים יצירתיות ומועילות להצגת מסקנות המחקר ופתרונות אפשריים. אגב כך הסטודנטים מוזמנים לשכלל את כישורי המחקר שלהם, להשתמש במיומנויות המעשיות והיצירתיות שהם רכשו לאורך התואר ולהשלים כהלכה פרויקט גדול.

1230024 איך מספרים סיפור: כתיבה ביקורתית-מסאית ו-story telling בתחום התרבות

החזותית והחומרית

שנתי, 2 ש"ס, 4 נ"ז

ד"ר טל פרנקל אלרואי

מהי מסה? מה הם מאפייניה? מה ייחודה בתחום התרבות החזותית והחומרית? מטרת הקורס להעניק לסטודנטים מיומנות של כתיבה ביקורתית מסאית בתחום התרבות החזותית והחומרית. הקורס יתנהל כסדנת קרוא וכתוב. במהלכו נתוודע להיסטוריה של המסה הביקורתית, נקרא וננתח טקסטים מסאיים מתחום ביקורת התרבות, נכיר שיטות כתיבה ואמצעים רטוריים מגוונים, ונכתוב מסות מקוריות בנושאים נבחרים.

כלי עבודה – התבוננות, שאילת שאלות, איסוף מידע, מיפוי, חילוץ תובנות, עריכה, ניסוח טענה, כתיבה אישית, פנומנולוגיה, ההיסטוריה של המסה, הרטוריקה של המסה.

שני סמינרים נושאים מתוך הסמינרים המוצעים במחלקת האם, 8 נ"ז

קורסי חובה סמסטריאליים

1230025 שימור בתרבות החזותית והחומרית

אדר' עדי סלע וינר

2 נ"ז, 2 ש"ס

האמנה לשימור מורשת התרבות בישראל (2016) חותמת באמירה כי האמונים על שימור המורשת - מקבלים בכבוד, משמרים בענווה, מוסרים נאמנה. באמירה מוגשת תמציתו של מעשה השימור ומהותו, תוך הדגשת התהליך ברצף הזמנים, תפקידם של העוסקים בו ומחויבותם. העיסוק בשימור מורשת התרבות ונכסיה הוא חלק בלתי נפרד מהעיסוק בתרבות חזותית וחומרית. הוא משלב מגוון התמחויות בהן חברתיות, היסטוריות וכן תכנון ומחשבה יצירתית שיש ביכולתן להשפיע על הסביבה בה אנו חיים בהיבטיה המוחשיים והבלתי מוחשיים - רכיבים פסיים ואלה הקשורים למגוון ולזהות. בקורס יוצג נושא השימור בתרבות החזותית והחומרית בתיאוריה ובפרקטיקה. נתמקד בשימור במרחב המוזיאלי – מאמנות לרסטורציה לשימור, שימור מונע ותפקידו של המשמר במוזיאון; בשימור וארכיאולוגיה – שימור שרידים ארכיאולוגים כחלק מחפירות ארכיאולוגיות, שימור, שיחזור, התקה והשמשה של שרידים ושימור הממצא הקטן; שימור המורשת הבנויה – קביעת אתרים לשימור, הסבה של מבנים היסטוריים, שימור רקמה אורבנית ונופי תרבות. נלמד מושגי יסוד בהם נכס תרבות, קריטריונים להערכה ומשמעות תרבותית, רמות התערבות, אותנטיות ושלמות. נסקור גישות מרכזיות בשימור המורשת כחלק מתפישה עכשווית של תרבות כתומכת פיתוח בר-קיימא, ונדון בדילמות מקצועיות ואתיות הנוגעות ליישום פעולות השימור בעבודתם של האמונים על שימור מורשת התרבות במישרין ובעקיפין. בקורס ישולבו ביקור, סיור וסדנה מעשית בשימור.

על פני השנה:

שני קורסי בחירה ממחלקת האם, 4 נ"ז

קורס בחירה מתוך המקבץ הבינתחומי במחלקת האם, 2 נ"ז

שני קורסי בחירה מעשיים מהמחלקות המקצועיות, 4 נ"ז

סמסטר ב'

1230026 T-Experience - סדנה למחקר ולבחינת דרכים לשימוש בטכנולוגיה דיגיטלית בעיצוב

ובאמנות

4 נ"ז, 2 שש"ש

שרית יודלביץ'

סדנה למחקר ולבחינת דרכים לשימוש בטכנולוגיה דיגיטלית בעיצוב ובאמנות, במהלכה ירכשו הסטודנטים מיומנות עבודה בסביבה דיגיטלית והתייחסות לטכנולוגיה כחומר גלם לביטוי ויצירה. מטרת הקורס הינה לסגל יכולת מידול מהיר (Prototyping) של רעיונות בטכנולוגיה ובניית תשתית לעיצוב ולעבודה מול אנשי מקצוע, מתוך הבנת המשמעויות ודרך החשיבה של טכנולוגיה דיגיטלית ולוגיקה.

הקורס מתייחס לאינטראקטיביות כאל מדיום חווייתי בעל פוטנציאל לחרוג מגבולות הממשקים הדיגיטליים הנפוצים כיום. בסדרת הרצאות ותרגילים המשלבת תיאוריה ומיומנויות טכניות פרקטיות, הסטודנטים יפתחו חשיבה דיגיטלית ומייקרת, וירכשו הבנה, ביקורת וידע כיצד לשלב טכנולוגיה ואינטראקטיביות בחללים ובחפצים. דרך מספר תרגילים, ופרויקט מסכם, הסטודנטים יתרגלו חשיבה עיצובית-טכנולוגית.

1230027האקאטון של שבוע כקורס קיץ

4 נ"ז, קורס קיץ

טל ארז

מטרת ההאקאטון היא בחינת היכולות של טכנולוגיות ייצור והפצה חדשות הנולדות מתרבות הרשת (בין השאר הדפסת תלת ממד, ייצור דיגיטלי, מימון המונים, ממשקים אינטרנטיים ומערכות חברתיות חדשות) להרחיב את גבולות הגזרה של מעצבים למוצרים, שירותים ומערכות חדשות אשר יכולות לשבש את המנגנונים הכלכליים בהם ממוקם עיצוב המוצר כיום. דרך עבודה אינטנסיבית בת שבוע, יבחרו הסטודנטים מוצר או שירות קיימים, יחקרו אותו ויציעו אלטרנטיבה לאופן בו המנגנון שלו פועל כיום דרך הטכנולוגיות המצוינות לעיל, כדי לאתגר מערכים קיימים תחת סט ערכים חברתי חדש. נושא ההאקאטון משתנה משנה לשנה - הוא יכול להיות חברתי, טכנולוגי או לעסוק בנושא של עיצוב שירות.

פירוט מערכת הלימודים המחלקה לתרבות חזותית וחומרית

שנה א'
קורסי חובה שנתיים לכלל הסטודנטים בבצלאל

110-3 אמנות מודרנית

שנתי, 2 ש"ש, 2 נ"ז

יום א' 10:30-12:00

ד"ר איגור ארונוב

הקורס מציג את הציור, הפיסול, האדריכלות והעיצוב באמנות המודרנית מתקופת המהפכה הצרפתית בשלהי המאה ה-18 ועד ימינו. נעסוק בהתפתחות הזרמים האמנותיים העיקריים, מהניאו-קלאסיקה בסוף המאה ה-18 ועד לפוסט-מודרניזם בימינו. נשאף להדגים את השתקפותם של רעיונות חדשים דרך ניתוחן של יצירות האמנות. מטרתו של הקורס להעניק לסטודנטים את הכלים להבנתן של יצירות האמנות בקונטקסט התרבותי החברתי וההיסטורי.

110-2 אמנות מודרנית

שנתי, 2 ש"ש, 2 נ"ז

יום א' 10:30-12:00

ד"ר רונית שטיינברג

הקורס יציג סקירה כרונולוגית של התפתחות האמנות המערבית מן המהפכה הצרפתית בשלהי המאה ה-18 ועד ימינו, תוך התייחסות להקשרים ההיסטוריים, החברתיים והתרבותיים שבתוכם היא נוצרה. במהלך השעורים נתמקד באמנים, ביצירות אמנות, בזרמים ובסגנונות אמנותיים מרכזיים, וכן בטקסטים חשובים שנכתבו על ידי אחדים מאמנים אלה. הקורס יפתח בדיון בעקרונות הניאו קלאסיקה כפי שהם באים לידי ביטוי באדריכלות, פיסול, ציור ורישום. לאורך סמסטר א' נדון בזרמים אמנותיים נוספים שהתפתחו במאה ה-19, כמו הרומנטיציזם, הנטורליזם, הריאליזם, האימפרסיוניזם, הפוסט אימפרסיוניזם ואמנות סוף המאה. סמסטר ב' יוקדש לאמנות המאה העשרים, ויעסוק באמנים ובזרמים מרכזיים, כמו הפוביזם, הקוביזם, האקספרסיוניזם הגרמני, הדאדא, הסוריאליזם, האקספרסיוניזם המופשט, אמנות הפופ, אמנות מינימליסטית, אמנות מושגית, ואמנות פוסט מודרנית. לצד דיון בזרמים אלה, נעסוק גם במגמות חוזרות באמנות המודרנית, כמו משיכה אל האחר; האדם והטבע; אמנות וטכנולוגיה ועוד.

110-7 אמנות מודרנית - באנגלית

שנתי, 2 ש"ש, 2 נ"ז

יום א' 10:30-12:00

ד"ר עדינה קמיאן

הקורס יעסוק בהתפתחות האמנות המערבית מאז המהפכה הצרפתית ב-1789 ועד ימינו, ישרטט את ציר תולדות האמנות ב-200 השנים האחרונות ויבחן את מוטלת התנועות והזרמים שפעלו בתקופה זאת מנקודות מבט כרונולוגית ותמאטית. במהלכו, נדגים אופני ניתוח שונים של יצירת האמנות ונמקד את תשומת הלב באמצעיה הפורמליים ובהבנת משמעותה ההיסטורית, החברתית והתרבותית בעיני האמן ובעיני המתבונן. עוד יידונו אוצרות ועיצוב של תערוכות מרכזיות, כתבים, מנשרים למיניהם וראיונות עם אמנים. בסמסטר א' נעסוק בזרמי האמנות שהתפתחו במאה ה-19, כשאי-יציבות פוליטית, תיעוש, אימפריאליזם וצמיחת התרבות הפופולרית השפיעו עמוקות על החוויה המודרנית ועל דרכי הביטוי שלה. סמסטר ב' יוקדש לתנועות ומגמות עיקריות באמנות

המאה ה-20, יערוך השוואות בין-תרבותיות וידגיש את ריבוי המדיות המאפיין את המודרניזם והפוסט-מודרניזם.

1-9900050 מושגי יסוד בתרבות, פרופ' דרור פימנטל

2-9900050 מושגי יסוד בתרבות, פרופ' אשר סלה

3-9900050 מושגי יסוד בתרבות, ד"ר אליה ברטל

סמסטר א', 2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

קורס זה מציג מבוא היסטורי ביקורתי למושגי היסוד העיקריים שפותחו במסורת האינטלקטואלית המערבית. בקורס נבחן את חשיבותם של מושגים אלה בהקשרים תרבותיים שונים ומתוך אמונה שהללו ירכיבו עבור קהל הסטודנטים מעין ארגז כלים מחשבתי בסיסי אשר ילווה אותם בהמשך לימודיהם העיוניים והמעשיים באקדמיה. הקורס עוקב אחר שלוש תקופות עיקריות (אפיסטמות לפי פוקו) של המחשבה המערבית: הראשונה היא העת הקלאסית כלומר התרבות ההלניסטית והרומית, השנייה היא העת המודרנית בין הרנסאנס לבין הנאורות והאחרונה היא זו של ביקורת המודרנה כפי שהתפתחה בין המאה ה-19 למאה ה-20. לגבי כל אחת מהתקופות נבחן באופן סינכרוני את המשמעות של מושגי היסוד בהקשר ארבעה תחומי שיח: האונטולוגי - העוסק בשאלות אודות מהות והיש; האפיסטמולוגי - העוסק בתנאי האמת ובגבולות ההכרה האנושית; האסתטי - העוסק במחשבה אודות האמנות והגדרת היופי; האתי-פוליטי - העוסק בוויכוח הציבורי מסביב לצדק, חופש, אחריות ומשפט.

1-9900055 מבוא לתרבות חזותית, ד"ר שיר אלוני יערי

2-9900055 מבוא לתרבות חזותית, ד"ר אהד זהבי - קורס מרובה מתכונות

3-9900055 מבוא לתרבות חזותית, ד"ר אורלי שבי

סמסטר ב', 2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

המושג "תרבות חזותית" חדר לדיון האקדמי כשדה מחקר בסוף שנות השבעים, על רקע המשבר המחקרי וקריסת ערכי המדרג המודרניסטיים. משבר זה לווה בהבנה כי הדימויים על כל סוגיהם - מצוירים, צילומים וסרטים ועד דימויים של מציאות וירטואלית - נהפכו למרכזיים ודומיננטיים בחיי היומיום. כמו כן, התפתחויות טכנולוגיות אפשרו את עיצובם של מכשירים המגבירים את יכולת הראייה הטבעית של האדם, כמו גם ייצור וצריכה של דימויים בקלות יתרה. הצורך להבין את משמעותם של דימויים ואת השפעתם על הסובייקט כיחיד ועל התרבות ככלל עומד במרכז של תחום מחקר זה. בשיעור נסקור חיבורים של הוגים מרכזיים כגון מרקס, פרויד ופוקו, שעיצבו וניסחו שאלות מרכזיות בשדות מחקר שונים, אולם הללו נהפכו למשמעותיים גם בהבנת תהליכים בתרבות החזותית. באמצעותם נגבש ונעצב את הכלים האנליטיים ואת המושגים המאפשרים ניתוח ביקורתי ליצרני ולצרכני הדימויים בחברה ובתרבות העכשוויות. בין שאר הנושאים נעמוד על שאלות של יחסי כוח ומשטור, תרבות הצריכה והראווה, פסיכואנליזה ויחסי מגדר, פוסט-קולוניאליזם וגלובליזציה.

• בשנה"ל תשפ"ב יתנהל הקורס בהנחיית ד"ר אהד זהבי כקורס מרובה מתכונות,

שימשך כעשרה שבועות, עם מטלות הגשה במהלך הקורס ובלי בחינה מסכמת.

פרטים נוספים על מתכונת הקורס יתפרסמו לפני תחילת שנת הלימודים.

שנה א'
קורסי חובה עיוניים למחלוקת – הפירוט להלן על-פי מחלקות

סמסטר א'

ארכיטקטורה

1023771 תולדות הארכיטקטורה א': העת העתיקה וימי הביניים

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 16:30-18:00

ד"ר נעמי מאיר-דן

קורס זה יוקדש לעיון בתולדות האדריכלות המערבית מאז המאה החמישית לפנה"ס ועד למאה ה-14: האדריכלות היוונית, האדריכלות הרומית והאדריכלות של ימי-הביניים (האדריכלות הנוצרית-מוקדמת, האדריכלות הביזנטית, האדריכלות הרומנסקית והאדריכלות הגותית). הדיון יהיה כרונולוגי במהותו, כאשר כל אחד מהפרקים יילמד תוך בחינת זיקתה של האדריכלות הן לאירועים, לנסיבות, למהלכים ולהלכי הרוח התקופתיים הן לאדריכלות העבר ולמבנים קיימים. לשון אחר, היצירה האדריכלית תנותח בהקשרים השונים (פיזיים, חברתיים וכלכליים, טכנולוגיים ומדעיים, מדיניים ודתיים, תרבותיים ואמנותיים) שבהם נעשתה ושאליהם נועדה, מזה, וכחוליה בשרשרת של תולדות האדריכלות, מזה.

את הקורס כולו יפתח דיון כללי במהותם של לימודי תולדות הארכיטקטורה במסגרת של לימודי ארכיטקטורה (באקדמיה לאמנות ועיצוב). הדיון בכל אחד מהפרקים ייחתם בהפניית מבט ליצירות אדריכלות מן העת החדשה (ואף זו העכשווית) השואבות השראה מתת הפרק האמור. מטרתו של מהלך זה היא להציג את מעשה האדריכלות כמי שמושפע מהמורשת האדריכלית (של העבר) והשיח האדריכלי (של ההווה), מחד גיסא, ומשפיע על מהלכים אדריכליים ותרבותיים (של העתיד), מאידך גיסא. לצד העובדה שהקורס מחויב להיבט ההיסטורי-כרונולוגי, ינוצל כל אחד מהפרקים לדיון בסוגיה מהותית כלשהי ללימוד תולדות הארכיטקטורה, בפרט, והתרבות החזותית, בכלל (למשל: יחסי גומלין בין אדריכלות לאמנות, מזה, ובין אדריכלות למרחב הבנוי/ הנופי, מזה; פונקציה וסמל; מסורת וחידוש).

עיצוב קרמי וזכוכית

2800139 תולדות הקרמיקה: מבית היוצר של "האדם הנבון" למקומה של הקדרות בעולם

מתועש חומרי

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

מיכל ברושי נחמני

היכן, מתי ומדוע החלו בני האדם ליצור כלים ומכלים מחומר? מה היה מקומו של הקדר בתרבויות קרובות ורחוקות? נעסוק במקומה המרכזי של הקרמיקה באדריכלות צנועה ומפוארת, בחידושים טכנולוגיים שליוו את ייצור הקרמיקה ובדיאלוג האמנותי הסוער בין המזרח למערב. ניווכח כיצד קשורה הקרמיקה להמצאת הכתב, לאופנת שתיית התה, הקפה והקקאו, לניסיונות לייצור זהב ולרדיפות דתיות. ולבסוף: כיצד הפך בית היוצר המסורתי למפעל, והמפעל - לסטודיו של האמן היחיד.

צילום

2800141 מבוא להיסטוריה של הצילום - שנתי

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

רועי בושי

הקורס "היסטוריה של הצילום" בוחן את פרקטיקת הצילום בהקשריה הרחבים-מערכתיים-תקשורתיים, כתופעה חברתית-תרבותית מרכזית בעידן המודרני, ולא רק ככלי אומנותי. הקורס מציג דרכים שונות להביט על העבר המורכב של המדיום. הוא נבנה בשני צירים עיקריים: ציר תמטי (לפי נושאים) וציר כרונולוגי (ציר הזמן). נבחן בו כיצד שינויים היסטוריים, טכנולוגיים, חברתיים ותיאורטיים משפיעים על הדרך בה מייצרים וצורכים תצלומים. ננסה להבין מה הרלוונטיות של ההיסטוריה של הצילום לעבודה של צלמים ואמנים היום. הקורס דן בצילום מראשיתו ועד אמצע המאה ה-20. בהרצאות נדון בשלל חומרים ויזואליים מרתקים; תצלומי משטרה, רפואה, פסיכיאטריה, פתולוגיה, גלויות אוריינטליסטיות, רפרודוקציות של ציורי-מופת; יצירות אמנות אייקוניות של גדולי הצילום; תיעודיים היסטוריים של מלחמות, זוועות ושינויים חברתיים.

אמנות

2800125-1 אמנות ישראלית

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

ד"ר רונית שטיינברג

הקורס יעסוק באמנות החזותית אשר נוצרה והוצגה בארץ מאז קום המדינה ועד ימינו. במהלכו תוצג האמנות הישראלית על פי רצף כרונולוגי ובהתייחס לתמות מרכזיות. המבט הכרונולוגי יחולק לעשורים תוך עמידה על האירועים בארץ והשפעתם על עולם היצירה. הפירוט התמטי יציג נושאי חתך מרכזיים, המעסיקים את שיח התרבות בישראל כגון, שואה, מלחמות, מתח חברתי, פוליטיקה ועוד. בנוסף יציג הקורס גם את הגישות ההיסטוריוגרפיות כלפי האמנות הישראלית, את המוזיאונים המרכזיים ואת הלכי הרוח הרוחשים בשדה זה, אשר מייצגים כולם את מורכבותה של הזהות הישראלית מאז ועד היום.

אמנויות המסך

2800128 מבוא לתולדות הקולנוע, א'

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

ד"ר פבלו אוטין

קורס שנתי הסוקר נקודות ציון מכריעות בהתפתחות ההיסטורית של אמנות הקולנוע החל מהצעצועים הפרוטו-קולנועיים במאה ה-19 ועד לעלייתן של מסורות לאומיות מתחדשות בקולנוע הדיגיטלי של המאה ה-21. תשומת לב מיוחדת תינתן לקונטקסט הלאומי, הכלכלי, הפוליטי, החברתי והאסתטי בו צמחו תנועות קולנועיות דומיננטיות (כגון האקספרסיוניזם הגרמני, הנאו-ריאליזם האיטלקי, הפילם נואר או הגל החדש הצרפתי), וליוצרים ויוצרות קולנועיים אשר הביאו סגנון ייחודי והשפיעו על התפתחות הקולנוע בתור אמנות או תעשיית תרבות מרכזית במאה ה-20 וה-21. הקורס יתמקד בעיקר בנושאים מרכזיים שהעסיקו את קולנוע הבדיה אך גם יעסוק בנקודות ציון נבחרות וחשובות של תולדות הקולנוע התיעודי והניסיוני ברחבי העולם. הקורס ההיסטורי ישים גם בסימן

שאלה את הפריזמות השונות דרכן ניתן לספר ולהבין את ההיסטוריה. נבחן פרספקטיבות אסתטיות, טכנולוגיות, אינדבידואליסטיות, פוליטיות חברתיות וגם מגדריות.

עיצוב תעשייתי

1800131 אנתרופולוגיה ועיצוב תעשייתי

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

ד"ר יונה וייץ

שדה העיצוב התעשייתי מזהה את פעולת העיצוב כרכיב, וככלי, משמעותי (גם) בניהול ובפיתוח סביבות מגוונות לפעולה אנושית. בכדי להבין את ההתכתבות בין סביבת העיצוב לבין דינמיקות סוציו תרבותיות, כלכליות פוליטיות וטכנולוגיות נעסוק ב"שפת רחוב" תוך התמקדות מיוחדת בשווקים ובקניונים ו"במקום השלישי"*. במסגרת הקורס יילמדו חומרים תיאורטיים ומחקריים הבוחנים סוגיות יסוד כגון השפעת אווירת העיצוב על חוויית משתמשים, האינטראקציה בין יחידים לחפצים לארכיטקטורה של פסיכולוגיה מרחבית, בחינת המעורבות של חושים ותחושות (כגון אור, ריח, טמפרטורה, רעש מוסיקה וכיוב') בתפישת הסביבה כהוליסטית. המתח בין המקומי לגלובאלי בשפת העיצוב, והפענוח של סביבת עיצוב כתיאטרון על מציאותי מציעים פלטפורמת דיון נוספת. במהלך הקורס נקיים תרגיל בשטח המפגיש בין תכני הקורס לבין אסטרטגיות שטח מתודולוגיות (תצפית וראיון) המשמשות את המהלכים ל-User based design. המטלה המסכמת מבוססת על עבודה צוותית בנושא שנבחר מתוך טריטוריות הידע של הקורס והעוקב אחרי ארגז הכלים שמציע הקורס.

* המושג המקום השלישי (Third Place) מתייחס אל מקומות שמשמשים כמרחב פעולה אנושי נוסף (שונה ממרחב הבית ו/או מרחב העבודה המסורתי).

צורפות ואופנה

1800127 נושאים נבחרים בתחום הצורפות עד המאה ה-20

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 18:30-19:45. בזום

פרופ' עינת לידר

במסגרת קורסי 'נושאים נבחרים ביחס לתכשיטים וצורפות 2+1' יילמדו תמות הקשורות לתחום החל מהעת העתיקה ועד היום, כמו גם שאלות וסוגיות בתפקידיו הצפויים בעתיד. הבחינה ההיסטורית, הרעיונית והחומרית תבנה עבור הסטודנטים בשכבות, מנקודת מבט מגוונות על פי נושאים נבחרים. הנושאים ינותחו ביחס לחומרים, רעיונות, התפתחות המקצוע, השיח סביבו ותפיסות חברתיות וכלכליות הקשורות בו ואליו.

תקשורת חזותית

1800130 מעיצוב גרפי לתקשורת חזותית

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

פרופ' אורי ברטל

קורס המבוא נועד להציג את היסודות השונים של העיצוב הגראפי (טיפוגרפיה, איור, לוגו, פרסום ועיצוב אריזות, עיצוב אינטראקטיבי ואנימציה), התיאוריה של העיצוב הגראפי (מהי תקשורת ושפה חזותית לעומת שפה מילולית? כיצד אובייקט חזותי מקבל משמעות?), ההיסטוריה של העיצוב

הגראפי במאה ה-20 (כוחות משפיעים, תנועות אמנותיות, מעצבים חשובים והצגה של העיצוב הגראפי בהקשר של עיצוב הארכיטקטורה של התקופה), תולדות האות והעיצוב הגראפי בישראל.

סמסטר ב'

ארכיטקטורה

120 תולדות הארכיטקטורה ב': מהרנסנס עד המאה ה-19

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 16:30-18:00

ד"ר שרה בנינגה

קורס מבוא כרונולוגי הדין בתמורות החלות בארכיטקטורה החל מראשית תנועת ההומניזם במאה ה-15 ועד המהפכה התעשייתית השנייה בסוף המאה ה-19. הקורס סוקר את התפתחות האדריכלות בתקופות הרנסנס הראשון והשני, המנייריזם והבארוק עד לשקיעתו; הקורס ממשיך ולומד את השפעת תנועת ההשכלה והמהפכה התעשייתית על הארכיטקטורה: ארכיטקטורה אוטופית, ניאוקלאסיציזם, היסטוריוציזם אקדמי, חלוצי הבנייה בברזל, זכוכית ופלדה, תנועת האמנות ואמנות הביטוי של אותם הרעיונות ביצירה האדריכלית. מודגש במיוחד תהליך התפתחות וגיבוש הקו האישי של המתכננים השונים, נושא החשוב לסטודנט לארכיטקטורה, החווה בעצמו תהליך דומה.

צורפות ואופנה

2800138 מבוא לאופנה במאה ה-20

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

איתי יעקב

במהלך הקורס נבחן את התמורות באופנה לאורך המאה ה-20 ונראה כיצד שינויים חברתיים, גיאוגרפיים ופוליטיים, הקרינו על האבולוציה של המלתחה הנשית והגברית, וכיצד דיכוטומיה זו התפוגגה לאורך השנים. לאורך הקורס נבחן כיצד השפיעו מעצבות ומעצבים כמו גבריאל (קוקו) שאנל ואיב סן לורן על התרבות הפופולארית ועל הלבוש המודרני, נדון בקשר בין תת-תרבויות כמו מודס ופאנק לאופנה, נעקוב אחר תהליכי התנגדות לאופנת המיינסטרים על ידי מעצבים עצמאים, ונדגים כיצד תאגידי אופנה גדולים שולטים מסוף המאה באופן בו אנו צורכים אופנה, טרנדים ותקשורת אופנה.

עיצוב תעשייתי + עיצוב קרמי וזכוכית

2800127 עיצוב ותרבות חומרית

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

ד"ר ראובן זהבי

בקורס נעסוק בסקירה ודיון בסוגיות שבין עיצוב, טכנולוגיה ותרבות חומרית. נעקוב אחר התהוות תרבות הצריכה דרך סוגיות נבחרות המלוות את העיצוב. נתחיל את הקורס בהצגת מספר מושגים תיאורטיים ותהליכים אופייניים שיהוו בסיס להמשך הקורס: הטכנוספרה, תיאוריות של התפתחות טכנולוגית, מאפיינים של תרבות חומרית, פרולטרניזציה ועוד. בהמשך הקורס נעמוד על שני מקרי

בוחר: הראשון בו נדון יהיה סוגיית הזמן. נבחן מקרוב שעונים ומכשירים למדידת הזמן מצד התפתחות העיצוב בעקבות הטכנולוגיה מחד והשלכותיהם על התרבות החומרית ותפיסת הזמן החברתית מאידך. מקרה בוחר שני בו נדון יהיה תרבות האוכל, עיצוב שולחן וכלי האוכל ומנהגי השולחן. נעקוב אחר חוליות מרכזיות בעיצוב בהקשר של חומר אורגני: המזון. נתרכז במעבר לעידן התעשייתי בתזונה וממנו לעידן הפוסט תעשייתי. נבחן, לבסוף, את סוגיית תפקיד המעצב על רקע המכניזציה, התיעוש והתפשטות חברת הצריכה ההמונית. נדון בהתמודדות של מעצבי זמננו עם ההשלכות של תהליך זה על הסביבה ובניסיונות להעמיד גישות עיצוביות חלופיות.

אמנויות המסך

2800130 מבוא לתולדות הקולנוע, ב'

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

ד"ר פבלו אוטין

קורס שנתי הסוקר נקודות ציון מכריעות בהתפתחות ההיסטורית של אמנות הקולנוע החל מהצעצועים הפרוטו-קולנועיים במאה ה-19 ועד לעלייתן של מסורות לאומיות מתחדשות בקולנוע הדיגיטלי של המאה ה-21. תשומת לב מיוחדת תינתן לקונטקסט הלאומי, הכלכלי, הפוליטי, החברתי והאסתטי בו צמחו תנועות קולנועיות דומיננטיות (כגון האקספרסיוניזם הגרמני, הנאו-ריאליזם האיטלקי, הפילם נואר או הגל החדש הצרפתי), וליוצרים ויוצרות קולנועיים אשר הביאו סגנון ייחודי והשפיעו על התפתחות הקולנוע בתור אמנות או תעשיית תרבות מרכזית במאה ה-20 וה-21. הקורס יתמקד בעיקר בנושאים מרכזיים שהעסיקו את קולנוע הבדיה אך גם יעסוק בנקודות ציון נבחרות וחשובות של תולדות הקולנוע התיעודי והניסיוני ברחבי העולם. הקורס ההיסטורי ישים גם בסימן שאלה את הפריזמות השונות דרכן ניתן לספר ולהבין את ההיסטוריה. נבחן פרספקטיבות אסתטיות, טכנולוגיות, אינדבידואליסטיות, פוליטיות חברתיות וגם מגדריות.

אמנות

2800132 לחשוב אמנות

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

פרופ' דרור פימנטל

יצירת האמנות הגדולה היא ישות חידתית, שפרשנותה נמשכת לאינסוף. ועם זאת, עלינו – כעדים של מעשה האמנות – מוטלת החובה להלשין אותנו, כלומר, לתת לו ביטוי בלשון, שכן בכך אנו מבטיחים את שרידותו. בקורס נתבונן ביצירות אמנות קלאסיות ומודרניות, בינלאומיות וישראליות, ונדון בדרכים האפשריות לחשוב אותן ולתת להן ביטוי בלשון. בתוך כך ירכשו משתתפי הקורס ארגז כלים תיאורטי, שיאפשר את שכלול המחשבה הביקורתית על מעשה האמנות.

תקשורת חזותית

2800143 היסטוריה של העיצוב הגרפי בישראל

2 ש"ס, 2 נ"ז

14:00-12:30

סתו אקסנפלד

קורס ההיסטוריה של העיצוב הגרפי בישראל יסקור את התפתחותו של התחום מהולדת התרבות העברית בארץ ישראל, דרך הקמת המדינה ועד לתהליכי ההפרטה והגלובליזציה שהתרחשו לקראת סוף המאה ה-20. דרך טקסטים שכתבו מעצבים בני התקופה, כרזות, קטלוגים, גופנים, עטיפות, סרטים ועוד נלמד כיצד משקפות העבודות הגרפיות תפיסות תקופתיות ושינויים חברתיים, כלכליים, פוליטיים ותרבותיים.

שנה ב'
קורס חובה שנתי לכלל הסטודנטים בצלאל

2-102 תולדות האמנות

שנתי, 2 ש"ש, 2 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר נעמי מאירי-דן

קורס זה יוקדש לעיון בתולדות האמנות המערבית בין המאה השביעית לפנה"ס למאה ה-17: האמנות היוונית, האמנות הרומית, אמנות שלהי העת העתיקה ותקופת הנצרות המוקדמת, אמנות ימי הביניים, אמנות הקדם רנסנס והרנסנס, המנייריזם והבארוק. כל אחד מהפרקים יילמד תוך בחינת זיקתה של האמנות הן לאירועים, לתרבות ולהלכי הרוח התקופתיים ו/או האישיים הן לאמנות העבר. לשון אחר, יצירות מתחומי הציור (האיור והפסיפס), הפיסול (והתבליט) והאדריכלות תיבחנה בהקשרים השונים (חברתיים וכלכליים, טכנולוגיים ומדעיים, מדיניים ודתיים, תרבותיים ואמנותיים) שבהם נעשו ושאליהם יועדו, מזה, וכחוליה בשרשרת של תולדות האמנות, מזה. כמו כן, לאורך כל הקורס תוצג אפשרות השפעתה של האמנות המערבית בפרק הזמן האמור על האמנות בעת החדשה (כולל זו העכשווית). דגש מיוחד יושם על יצירות מופת, מתוך כוונה לערוך דיון בהתנהלותה של האמנות בין העבר (שממנו היא שואבת השראה), ההווה (שעמו היא מקיימת דיאלוג) והעתיד (שעליו אפשר והיא משפיעה, באופן זה-או-אחר).

לצד העובדה שהקורס מחויב להיבט ההיסטורי-כרונולוגי, ינוצל כל אחד מהפרקים לדיון בסוגיה מהותית כלשהי ללימוד תולדות האמנות, בפרט, והתרבות החזותית, בכלל (למשל: הזיקה למציאות; מרכז ופריפריה; יחסי גומלין בין אדריכלות לאמנות ו/או בין טקסט לדימוי; מסורת וחידוש).

1-102 תולדות האמנות

שנתי, 2 ש"ש, 2 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר שרה בנינגה

בקורס זה נלמד את תולדות האמנות מהעת העתיקה ועד המאה ה-17. נדון בציור, פיסול וארכיטקטורה לאורך התקופות ונלמד את המאפיינים הסגנוניים של האמנות המצרית, היוונית והרומית, אמנות ימי הביניים ואמנות הרנסנס והבארוק. נכיר את האמנים והאמניות הבולטים בכל תקופה כמו גם את יצירות המופת, ונדון בהשפעתן. נשאל לאיזה קהל היו מיועדות היצירות, ומה

השתנה לאורך התקופות ביחס שבין האמנות לצופה. בנוסף ללימוד הכרונולוגיה והמאפיינים הסגנוניים, נעסוק בהשפעות השונות על האמנות לאורך ההיסטוריה, כגון דת, פוליטיקה, מגדר, מעמד ומדע.

102-3 תולדות האמנות

שנתי, 2 ש"ש, 2 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר רוני עמיר

הקורס יסקור את תולדות האמנות ואת התפתחותה למן העת העתיקה ועד למאה השבע עשרה. בחלקו הראשון נדון ביצירות אמנות ממצרים, ממסופוטמיה ומהים האגאי וכן באמנות יוונית ורומית. בחלקו השני של הקורס נעסוק באמנות בימי הביניים, ברנסנס ובבארוק. הקורס יקנה כלים לניתוח יצירות אמנות וילמד למקמן במרחב גיאוגרפי, היסטורי ותרבותי, תוך היכרות עם סגנונות משתנים ואמנים בולטים. הבנת תולדות האמנות ברצף היסטורי תקנה בסיס להעמקת ולהעשרת היצירות של האמן העכשווי.

שנה ב'
קורסי חובה עיוניים למחלקה – הפירוט להלן על-פי מחלקות

ארכיטקטורה

שנתי

2800129 אדריכלות מודרנית ותכנון במאה ה-20

2 ש"ש, 4 נ"ז קורס

סמסטר א' מועד יפורסם בהמשך

סמסטר ב' מועד יפורסם בהמשך

ד"ר אדר' מרטין הרשנזון

הקורס סוקר כתיבה ועשייה אדריכלית ותכנונית מסוף המאה ה-19 ועד ראשית המילניום השלישי ומנתח אותן כגורם פעיל בתוך מכלול הקשרים תרבותיים, חברתיים, פוליטיים ומוסדיים. ננתח את התגבשות התנועה המודרנית והפיכתה לתופעה בינלאומית מרובת פנים ביחס למספר מפנים שליווי את התקופה: מפנה לעבר רציונליזציה, ייעול וסטנדרטיזציה של המבנה, שיטות יצורו ועיצובו כמו גם של העבודה ושל משק הבית; מפנה לעבר העיר, הטריטוריה, הסביבה ופילוחים גלובליים של העולם, בפרט לאור אירועים כגון המהפכה הסובייטית, מלחמות העולם, קולוניאליזם ודה-קולוניזציה; ומפנה לעבר ניהול של רווחה, גזע ומיעוטים. ביחס למפנים אלו, נשאל כיצד עשייה וכתיבה אדריכלית שיקפו מימדים מובחנים של המציאות ההיסטורית וכיצד הן נענו ל – ולקחו חלק בייצור דפוסי חיים וחיברות חדשים ליחידות ולקבוצות. לבסוף נתחקה אחר מושגים, מדיה ואסטרטגיות פעולה שקודמו בהקשרים אלו ושמגדירים תחום ידע דיסציפלינרי-מקצועי המהווה כר פורה להתקשרות עם העבר, ההווה והעתיד של המקצוע.

סמסטר א'

אמנות

1800123 אבני דרך: מגמות ויוצרים מרכזיים באמנות עכשווית

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א', 16:00-14:30

רותם רוף

הקורס יציג תמות ויוצרים מרכזיים שהשפיעו על השיח האמנותי החל מסוף שנות ה-80 ועד היום, דרך סקירתן של תערוכות מרכזיות שהפכו לאבני דרך בהיסטוריה של האמנות העכשווית. הבחירה של הקורס להתמקד בתערוכות מרכזיות נובעת מהאופן המובהק שבו פרקטיקות אמנותיות ואוצרותיות הפכו להיות חלק בלתי נפרד זו מזו. דרך חקירה של התערוכות הללו נכיר אמנים עכשוויים מרכזיים, נדון בהשפעות של פוסט קולוניאליזם ופוליטיקה של זהויות על השיח האמנותי, נסקור את ההיסטוריה של מושגים כמו אמנות חברתית, אמנות מיצג, פוסט-אינטרנט ארט, ונבחן גישות אוצרותיות שונות כמו גם אלת השפעתה המעצבת של תיאוריה עכשווית על עולם האמנות עד היום.

תקשורת חזותית

1800121 עיצוב אסטרטגי

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 16:00-14:30

אמיתי חלפון

המושג עיצוב חורג בתקופתנו מהמשמעות הקישוטית שיוחסה לו בעבר. בעידן של "כלכלת החוויות" תופסת היצירתיות מקום מרכזי בפיתוח כלכלי וקהילתי מתחזקת הציפייה כי עיצוב יהיה מבוסס על החלטות אסטרטגיות. המעצב נתפס כספק של פתרונות שמצופים לענות במדויק על צרכים מוחשיים ורגשיים של קהלים שונים, תוך התייחסות להקשרים עסקיים רחבים. אין פה דחיקה של הדחף היצירתי אלא הבנה שתהליכי עיצוב מעוגנים בתוך הקשרים שיווקיים שמעוגנים בתוך הקשרים כלכליים, חברתיים, טכנולוגיים ותרבותיים רחבים יותר. פענוח של הקשרים אלו תובע מהמעצב לרכוש כלים שיאפשרו לו לבצע תהליכי חקירה של: הלקוחות, שדה התחרות, המגמות בקטגוריה ולצאת מהם לתהליך אסטרטגי שיספק בסיס לעבודת העיצוב. מטרת הקורס להטמיע בתודעת הסטודנטים את הצורך בשלב של היערכות לפני העצוב. לספק פרספקטיבה רב-תחומית שמתבססת על שיח משדה הסוציולוגיה, התרבות, הפסיכולוגיה והשיווק. להעניק מתודולוגיה ו"ארגז כלים" שיאפשרו לסטודנטים לפתח עמדת מנהיגות הן בקבוצות עבודה בחברות גדולות והן כיועצים עצמאיים.

עיצוב תעשייתי + עיצוב קרמי וזכוכית

1800126 מחדרי הפלאות למוזיאונים – מחפצי מותרות לסימנים

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

גלית גאון-היימן

אחד הכלים המרתקים המאפשרים בחינה וניתוח של היסטוריה בזמן הווה הוא אוצרות מוזיאלית או חוץ מוזיאלית טובה. דרך סקירת תערוכות מרכזיות, תמות ומהלכים אוצריים בתחומי העיצוב, יבחן הקורס את מאה וחמישים השנים האחרונות, באמצעות ניתוח מערכות היחסים הייחודיות שבין יוצרים - מעצבים - אוצרים והקהל הרחב. על האופנים בהם תערוכות שינו את מהלך החשיבה של הקהילה היוצרת ועל ההזדמנויות שניקרו בפני אוצרים, גלריות ומוזיאונים לגונן, לתמוך, לחשוף, להציג ולהאיץ את תחומי העיצוב. לצד בחינת הגישות האוצרותיות השונות, נבחן את הדרכים בהם מעוצבות התערוכות בחלל, ננתח את מהלכי פיתוח השפה הגרפית, נדון בחוויית הביקור ובאופן שבו התקבלו על ידי הקהילה ונברר האם ומה היו השפעותיהן על עבודתם של מעצבים ומוזיאונים היום.

צורפות ואופנה

2600811 תיאוריות של הגוף הלבוש

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

יעל טרגן

במסגרת הקורס נבחן את המעמד הפרדיגמטי של האופנה כדיסציפלינה הזוכה בעשורים האחרונים להכרה ולגיטימציה, הן כפרקטיקה בעלת משמעות במסגרת התרבות והן כשיח תיאורטי מחקר באקדמיה. נעסוק בחשיבות ובמשמעות של לימוד תיאוריות של לבוש; נשאל מדוע, כמעצבים, אנו זקוקים לתיאוריה ביקורתית לצד תיאוריה יישומית; נסקור תיאוריות לבוש קלאסיות ונדון בסוגיות עכשוויות באופנה הקשורות בשאלות של אתיקה, גופניות, מציאות וירטואלית ועוד.

1800124 נושאים נבחרים בתחום הצורפות במאות 20-21

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום ב' 08:30-10:00 בזום

פרופ' עינת לידר

במסגרת קורסי 'נושאים נבחרים ביחס לתכשיטים וצורפות 2+1' יילמדו תמות הקשורות לתחום החל מהעת העתיקה ועד היום, כמו גם שאלות וסוגיות בתפקידיו הצפויים בעתיד. הבחינה ההיסטורית, הרעיונית והחומרית תבנה עבור הסטודנטים בשכבות, מנקודת מבט מגוונות על פי נושאים נבחרים. הנושאים ינותחו ביחס לחומרים, רעיונות, התפתחות המקצוע, השיח סביבו ותפיסות חברתיות וכלכליות הקשורות בו ואליו.

אמנויות המסך

מסלול וידאו

1800113 קולנוע, וידאו ומדיה חדשה: היסטוריה, תיאוריה וביטויים בתרבות העכשווית

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

רונו לייבמן

למרות שמצלמת הוידאו הביתית הראשונה פותחה רק באמצע שנות השישים, ההיסטוריה של הוידאו ארט התרחבה ואת שורשיה ניתן למצוא כבר בעבודות הקולנוע הניסיוניות של שנות העשרים והשלושים. מאידך, בשנים האחרונות הפך הוידאו התיעודי לחלק בלתי נפרד משדה האמנות העכשווית והוידאו ארט בפרט. מטרת הקורס היא למפות ולהכיר את התהליך אותו עבר הוידאו ככלי וכתוכן בשדה האמנות החל משנות החמישים ועד היום. מאז הופעתו שימש הוידאו כתחום השואב ומנהל דיאלוג עם תחומי יצירה שונים כגון קולנוע, פיסול, טלוויזיה, פרפורמנס ועוד. אופיו ההיברידי של הוידאו איפשר לו לשמור על נוכחותם של תחומים אלה במקביל ולהתפתח עימם.

מסלול אנימציה

2700640 להבין אנימציה

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

תומר פִּיֶּשֶׁר

מה הן התכונות והאפשרויות הייחודיות לאנימציה? בקורס זה נעסוק במאפיינים הצורניים והנרטיביים של אנימציה ונשאל כיצד הם מייצרים חוויות שונות של זמן, מקום, וחומר. יחד נדון ביחסים המיוחדים שבין אנימציה לקולנוע מצולם, בדיוני ודוקומנטרי. נלמד את ההיסטוריה המגוונת של התחום, מהצעצועים האופטיים הטרומ-קולנועיים וניסוייו של אדוארד מייברידג' במאה ה-19, למהפכת המחשוב באנימציה הדיגיטלית. ננתח מושגים של קו, תנועה, צבע וקול ביצירות קולנוע וטלוויזיה פופולריות לצד אנימציה ניסיונית פורצת דרך ויצירה עכשווית ברשת. ההרצאות תלווננה בהקרנת סרטוני אנימציה קצרים ובקריאות שבועיות.

צילום

2800140 סוגיות נבחרות בצילום עכשווי

2 ש"ס, 2 נ"ז

סמסטר ב', יום א' 14:30-16:00

ד"ר אורלי שבי

שנות השבעים היוו נקודת מפנה בהתייחסות של ממסד האמנות אל פרקטיקת הצילום. באופן חסר תקדים, הפך הצילום ממדיום שהגודר 'בן חורג של הציר' לפרקטיקה אסתטית רחבה ומרכזית בעולם האמנות העכשווי. בשיעור זה נבחן את הסיבות שהביאו למפנה כמו גם את השלכות בהפיכתו של הצילום למדיום המרכזי לאחר האמנות הקונספטואלית. הדיון בסמינר יתמקד בסוגיות תיאורטיות, היסטוריות ואסתטיות הקשורות בשינוי, בטיעונים המרכזיים של מחקר וביקורת האמנות, ובנוסף נדון בתרומתה של המהפכה הדיגיטלית והשלכותיה.

שנה ב' - שיטות מחקר בתרבות חזותית וחומרית – חובה, סמסטר א' או ב', 2 נ"ז

לקורס זה שני יעדים עיקריים: (1) ללמוד ולתרגל פרשנות וניתוח מובנה של האמנות, העיצוב והארכיטקטורה; (2) ללמוד ולתרגל שיטות מחקר מגוונות הייחודיות לפרקטיקות המקצועיות השונות ולנסח מהלכים מחקריים אלו באמצעות כתיבה אקדמית.

קורס זה יציג מתודולוגיות קריאה ומחקר המשמשות ללימוד התרבות החזותית והחומרית בראשית המאה ה-21. חלק מהמתודולוגיות הן מסורתיות (איקונוגרפיה, מחקר ארכיוני, מחקר פסיכואנליטי ו/או מחקר שדה איכותני) וחלקן חדשות ובעלות גוון היברידי המשלב בין מדעי הרוח למדעי החברה (mixed methods).

המתודולוגיות השונות מניחות, כי יצירות חזותיות, מוצרים ו/או סביבות עיצוב אינן רק מבטאות תהליכים וכוחות סוציו-תרבותיים, כלכליים ופוליטיים, אלא גם משתתפות בשיח התרבות ומשפיעות על התהליכים והשיח האמורים. לכן, השאלות התיאורטיות והמתודולוגיות שמתנסחות בעולם האמנות והעיצוב/מתייחסות לא רק להיבטים האסתטיים, אלא גם לתפקיד ההיסטורי, הפוליטי, החברתי, התרבותי, התקשורתי והכלכלי של היצירה ו/או של הסביבה הנחקרת. מתודולוגיות אלו מציגות תפיסות עכשוויות פוסט-סטרוקטורליסטיות ששוללות את אפשרות לבנות מודל פרשני אחד וכולל. במסגרת הקורס ילמדו הסטודנטים כיצד תפישות תיאורטיות ושיטות מחקר מגוונות משמשות בתור כלים פעילים ומטרימים בפרקטיקה המקצועית ו/או כיצד התהליכים והשלבים בפרקטיקה המקצועית משמשים כבסיס להבניית תיאוריה ומחקר. מן הטעם הזה, תיוחדנה קבוצות ספציפיות לכל מחלקה.

למחלקה לאמנויות המסך – סמסטר ב'

2600829 יום א' 10:30-12:00 ד"ר פבלו אוטין

2600829 יום א' 14:30-16:00 תומר פישר

למחלקה לאמנות – סמסטר ב'

2600830 יום א', 14:30-16:00 ד"ר שרה בנינגה

2600830-1 יום א', 14:30-16:00 ד"ר איגור ארונוב

למחלקה לצילום – סמסטר ב'

2600831-1 יום א', 14:30-16:00 ד"ר רותי גינזבורג

למחלקה לצורפות ואופנה – סמסטר ב'

2600832-3 יום א', 10:30-12:00 ד"ר טל פרנקל אלרואי

2600832-0 יום א', 16:30-18:00 ד"ר טל פרנקל אלרואי

2600832-1 יום א', 14:30-16:00 יעל טרגן

למחלקה לעיצוב תעשייתי – סמסטר ב'

2600833 יום א', 14:30-16:00 ד"ר יונה וייץ

2600833-1 יום א', 14:30-16:00 דורי אורין

למחלקה לארכיטקטורה – סמסטר א'

2600834 יום א', 14:30-16:00 ד"ר ליאת סאבין בן שושן

2600834-1 מועד יפורסם בהמשך, אד' עידו גינת

2600834-2 מועד יפורסם בהמשך, אד' עידו גינת

למחלקה לתקשורת חזותית – סמסטר ב'

2600835-3 יום א' 10:30-12:00 ד"ר שגיא מעיין
2600835 יום א', 10:30-12:00 ד"ר נעמי מאירי דן
2600835-1 יום א', 14:30-16:00 ד"ר נעמי מאירי דן
2600835-2 יום א', 14:30-16:00 ד"ר שגיא מעיין

למחלקה לעיצוב קרמי וזכוכית

2600836 ד"ר טל פרנקל אלרואי (נלמד במחלקה לעיצוב קרמי וזכוכית)

מסגרות בחירה שנים ב – ה'

שנה ב'
פרוסמינר אחד מהרשימה להלן

9401232 פילוסופיה/קולנוע

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 10:30-12:00

פרופ' דרוו פימנטל

האם פילוסופיה יכולה לומר משהו בעל ערך על קולנוע? האם הקולנוע יכול לשאת מסרים פילוסופיים? בקורס נבחן את נקודת הממשק בין הפילוסופיה לקולנוע, ונחשוב על במאים כעל פילוסופים ועל פילוסופים כעל במאים. בהקשר זה, נבחן את האופן שבו נחשב מושג הממשי (The Real) בפילוסופיה, כמו גם את מופעיו בסרטים. בתוך כך נקרא טקסטים משל אפלטון, קאנט, בנימין, ניטשה ובודריאר.

9400251 צילום כדוקומנט וכעדות

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 10:30-12:00

רועי בושי

מאז המצאתו שימש הצילם כדוקומנט וכעדות באופנים שונים ובמסגרות שונות, והעלה שאלות באשר למעמדו המשפטי, המדעי, האמנותי, הטכנולוגי והחברתי. האם התצלומים מעידים בעצמם אודות אירועים בעולם, או שמא יש "לדובב" אותם? האם הצילום יכול לשמש כעדות בבתי משפט? איזו התאמה נדרשת בין המצלמה, עינו של השוטר וארכיון המשטרה בכדי להפיל אדם? מהם התנאים בהם ניתן לשלבו בתוך מערכות ידע ומוסדות של המדינה? מהן הפרוצדורות דרכן מוענקת לתצלום משמעות? האם יש קשר בין המבנה הייחודי של הצילום לבין יכולתו לשאת עדות? מה היו הנסיבות ההיסטוריות בהן הופיע "הצילום הדוקומנטרי" ובמה הוא נבדל מסוגי צילום אחרים? בפרוסמינר נבחן את גבולות התצלום כדוקומנט, את המשגותיו ושימושיו השונים, את הניסיונות לנצלו כאמצעי סיווג ושליטה, כפנייה אל הציבור הרחב, כאלימות וכפיתוי, כאמת וכבדיה.

9400269 בית, טריטוריה, עיר: מרחבים פוליטיים והפוליטיקה של המרחב

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 10:30-12:00

ד"ר אריאל הנדל

המרחב אינו רק מערכת קואורדינטות ויחסים בין מקומות, אלא גם צורת ארגון של יחסים חברתיים. מזה כארבעה עשורים, ובעיקר מאז "המפנה המרחבי" במדעי החברה, נתפס המרחב ככלי מחקר מרכזי להבנת מגוון רחב של תופעות פוליטיות, מתוך הבנה שהוא לא רק משקף אי שוויון מעמדי והפרדות אתניות וגזעיות, אלא מהווה כשלעצמו כלי רב עוצמה לשליטה ולניהול של פרטים ושל אוכלוסיות. בו בזמן, מרחב הוא מצע לייצוגים חזותיים וחומריים שונים וזירה לפעולות ציבוריות מגוונות. בקורס נדון במרחבים שונים – מהטריטוריה הלאומית ועד למופעים במרחב העירוני – נראה כיצד הללו מעוצבים על-ידי כוח ופוליטיקה, ובאילו אופנים הם משמשים ככלים של שליטה וניהול, אך גם של יצירת קול ציבורי והתנגדות.

9400270 מעבר לבינארי: מגדר ומיניות באמנויות ובעיצוב

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 10:30-12:00

ד"ר רותי גינזבורג

הפרוסמינר יעסוק במושגים מרכזיים של מגדר ומיניות לאורך ציר היסטורי מהניצנים שהופיעו בתקופת הנאורות ועד תנועת ה #MeToo. נלמד איך התגבשו תפיסות פרשניות של חוקרות וחוקרים בתחום תוך כדי קישורם למאבקים מרכזיים של יחידים וקבוצות נשים ולהט"בים שסבלו וסובלות מפגיעה בזכויותיהם. נושאים אלו יבחנו באמנויות השונות - אמנות, קולנוע, עיצוב, תקשורת חזותית ואדריכלות. נעסוק בפרוסמינר בסוגיות הסובבות סביב הצגה וייצוג וכיצד הן קשורות להדרה והחפצה; נבחן את מגדור המרחב ובאיזה אופן ההבחנות בין הגברי לנשי בחברה המודרנית מצטלבות עם קווי התייחסות שבין הפרטי לציבורי; נתבונן על 'אחרות' מינית אל מול תפיסות נורמטיביות המבקשות למשטר את הפרט והחברה; נברר כיצד מיתוסים מבנים תפיסות של זהות ממוגדרות ומיניות של יחידים וקבוצות.

מטרה נוספת של הפרוסמינר היא כתיבת עבודת מחקר עצמאית תוך כדי ליווי הסטודנטים בתהליך ראשוני זה. משתתפי הפרוסמינר ירכשו כישורי מחקר ביניהם שכלול יכולות הקריאה הביקורתית, ניתוח טקסטים אקדמיים, ארגון חומרים תיאורטיים, יצירת סינתזה בין מקורות שונים והתנסות בכתיבה אקדמית. הם ילמדו במהלכו של הקורס מה זו סקירת ספרות מחקר וכיצד ניגשים אליה. הסטודנטים יתאמנו בקריאה וכתיבה, בחיפוש ובהתמודדות עם עיבוד החומר שיאתרו. בתום סמסטר א', יידרשו הסטודנטים לבחור נושא לפרוסמינר ולהגיש מבוא ראשוני של עבודתם. סמסטר ב' יוקדש ברובו לעבודה עצמאית בהדרכה של הכנת הפרוסמינר.

9401209 המוות בתרבות המערב

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 10:30-12:00

פרופ' אשר סלה

המוות הינו האירוע הטבעי ביותר אך גם תופעה תרבותית רבת משמעות בחייהם של בני האדם. הקורס יציג את התפתחות הגישות השונות כלפי המוות בהיסטוריה האירופאית משקיעתה של התרבות היוונית והרומית עד המאה ה-20, בעזרת פרשנות של העדויות האיקונוגרפיות של האומנות המערבית, מהציור ועד אדריכלות בתי קברות. כמו כן, ננתח קטעי פרזזה ושירה ומסמכים כגון צוואות, מצבות וכו'. על סמך המחקרים החלוציים של פיליפ אריאס, אדגר מורן ומישל פוקו נתחקה אחר תולדות המוות מהנוכחות של נושא האבל בהגות המערבית ועד הסתרת המוות

בציוויליזציה הפוסט מודרנית. בנוסף, נעקוב אחר ההתפתחות של כמה topoi וסימבולים בתרבות המערבית בשני המילניומים האחרונים, כגון: מחול המתים, נישואי העלמה והמוות הגולגולת ושעון החול ואחרים.

9400236 מוזיקה, ארכיטקטורה, זמן, חלל

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 10:30-12:00

ד"ר יעל כדורי

ארכיטקטורה ומוזיקה הן אולי שתי האמנויות הרחוקות ביותר. הראשונה – חומרית ונטועה היטב בעולם המעשי, ואילו השנייה – רוחנית ומופשטת. עם זה, ארכיטקטורה ומוזיקה הן גם קרובות מאוד: שתיהן לרוב אינן ייצוגיות אלא מתרכזות בצורניות טהורה, ושתיהן רגישות לשאלות של יחסי זמן וחלל, אקוסטיקה ויחסים מספריים.

הקורס יעסוק בהשפעת הזיקה שבין מוזיקה, סאונד וארכיטקטורה על האמנויות היפות החל מתחילת המאה ה-20 ועד ימינו. במהלכו נבחן דוגמאות נבחרות לאופן שבו מזינה המוזיקה את המחשבה הארכיטקטונית כפי שזו באה לביטוי לא רק בתכנון מבנים כי אם גם בציור, בעיצוב חלל לתיאטרון, במיצבים, במוזיקה אקספרימנטאלית, בעבודות סאונד וביצירות תלויות חלל ספציפי. ההשתתפות בפרו"ס אינה מותנית בידע מוקדם במוזיקה.

9400253 הוליווד שעל הנילוס: בניית זהות בקולנוע המצרי

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 10:30-12:00

איל שגיא ביזאווי

במשך השנים הייתה תעשיית הקולנוע במצרים מתעשיות הקולנוע הגדולות בעולם, בוודאי הגדולה והמשפיעה ביותר על עיצוב התרבות במצרים ובעולם הערבי כולו, מראשיתו היה הקולנוע המצרי תוצר מובהק של חברה ותרבות הנתונות בסימן שינוי ובתהליכים מואצים של מודרניזציה. ככזה, הוא שילב בין אסתטיקה וטכנולוגיה מהמערב לבין מרכיבים מקומיים, ושימש בין היתר ככלי להבניית של תרבות וזהות מצרית מודרנית. הקורס יבחן כיצד הושפע הקולנוע המצרי מתהליכים אלו ומדוע זכה לפופולאריות רחבה, הן במצרים והן בעולם הערבי. ננסה להבהיר כיצד ניתן לפענח 'קודים' תרבותיים שיסייעו בהבנתם של סרטי קולנוע מצריים, תוך בחינה צמודה של תהליכים חברתיים ופוליטיים שהתרחשו במקביל. מטרת הקורס לחשוף את הסטודנטים למקורות יצירה והשראה, אשר במשך שנים זכו להתעלמות אקדמית ואמנותית גם יחד. על בסיס בחינת מקרה הבוחן של הקולנוע המצרי, יתבקשו הסטודנטים לבחור נושא מתחום עניינם (ארכיטקטורה, עיצוב אופנה, תקשורת חזותית, צילום ועוד) ולהציג מקרה בוחן משלהם, אותו ינתחו על פי הנלמד בקורס.

9400250 הנאות החיים באמנות המערבית

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 10:30-12:00

ד"ר שרה בנינגה

הקורס יעסוק בייצוגים של הנאות החיים בתולדות האמנות מהמאה ה-15 ועד היום. אכילה, שתיה ומין יוצגו לאורך ההיסטוריה. בתקופת הרנסנס יצירות אמנות בנושאים אלו היו פעמים רבות תזכורת לחטאי החושים והגוף, ויוצגו כדוגמא שלילית. לעומת זאת, בעת המודרנית ייצוגים של מין ואוכל משמשים פעמים רבות ככלי לעיצוב זהות חברתית ומגדרית שונה. במהלך הקורס נבחן דימויים של אכילה, שתיה ומין לצד נושאים איקונוגרפיים כגון בכחוס, ונוס, החבורה העליזה ועוד. נעסוק בדימויים של מיניות, חגיגה ואקסטזה, ונדון במשמעות של ייצוגים אלו על הציר שבין החטאים

למעלות, ובין השלילי לחיובי. דרך יצירות האמנות ניגע בשיח המגדרי, החברתי והפוליטי הסובב את דימויי ההנאות בעבר והיום.

9400261 ברוטאליזם: בין מודרניזם לפוסט?

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

ד"ר אדר' ליאת סאבין בן-שושן

'ברוטאליזם' הוא זרם אדריכלי ששייך למודרניזם שלאחר מלחמת העולם השנייה באירופה, והוא אחד הזרמים המרתקים באדריכלות המאה העשרים. הוא נקרא כך על שם המאסיביות והגולמיות (brute) הצורנית, והשימוש בבטון חשוף (béton brute). אך הברוטאליזם אינו רק בטון. זהו מערך תפיסות אסתטיות ואתיות באדריכלות המודרנית שביקשו להתבונן מחדש באדם בחברה, ובמהות המודרניזם, בעקבות הריסות המלחמה. הפרוסמינר יעסוק במערך הצורות והרעיונות של הברוטאליזם באירופה וברחבי העולם. נבחן כיצד הברוטאליזם ניזון והתעצב תוך דיאלוג מתמיד עם אמנות, צילום וקולנוע. נלמד מתוך עיון במבנים, טקסטים היסטוריים, ומתוך הקשריו באמנות, צילום וקולנוע.

9400268 לא נחמדות: התרבות החזותית של אגרסיביות נשית

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 12:00-10:30

ד"ר שיר אלוני יערי

מהקנאה הרצחנית של מדיאה ועד הדיסידנטיות הפרובוקטיבית של ה'פּוּסִי ריוֹט' ו-'פּמֶן', ביטויים של תקיפות ותוקפנות נשית עוררו, וממשיכים לעורר, אי נחת תרבותית. מדוזות מסרסות, פאם פאטאל אפלות, סופרג'יסטיות מיליטנטיות, 'שורפות-חזיות' בסיקסטיז, טרוריסטיות בשנות ה-70, בוסיות ביציות, גברות ברזל בפוליטיקה ו'גרילה גירלז' באמנות - הסדר הפטריארכלי מתקשה להכיל את החיבור הטעון של נשים וכוח. בעוד תוקפנות סובלימטיבית או מופנמת - 'פאסיב-אגרסיב', רכילות, הפרעות אכילה, אובדנות - נחשבת נורמטיבית, אפילו 'טבעית', עבור נשים; הפגנה של זעם, לוחמנות, עוינות ואלימות (בין אם על רקע אידיאולוגי או אישי) נתפסת, במידה רבה עדיין, כמוקצנת ו'גברית', על הספקטרום שבין וולגרית לפתולוגית. אולם אל מול קונבנציות מושרשות אלה, בעשורים האחרונים קיימת מגמה גוברת בשדה התיאורטי, האקטיביסטי והחזותי לנסח מחדש מבעים של כוח - הרסני או מעצים - אשר יחרגו מהדימוי השגור של האשה ה'פאלית'/מפלצתית ויאפשרו מרחב ייצוג מרובד ופרודוקטיבי יותר לסובייקטיביות ואסרטיביות נשית. בתוך כך נשקלות סוגיות כמו: האם ניתן ו/או רצוי להמשיג אגרסיה 'נשית' במנותק ממודלים דומיננטיים של אגרסיביות (גברית?); האם המאבק הפמיניסטי לא תרם בעקיפין - דרך החתירה לשוויון בשילוב נשים בצבא למשל - להתפתחותם של מנגנוני דיכוי חדשים כגון שימוש בהשפלות מיניות כשיטות חקירה ועינוי של עצירים בעידן פוסט-9/11? והאם אסטרטגיות של ביוש וביטול הן 'הנשק של המוחלשות' או בריונות כוחנית שפוגעת גם בנשים עצמן? על רקע התרחשויות אקטואליות דוגמת קמפיין 'מי טו' העולמי, הלוחמות הכורדיות בסוריה ומשמרות ה'סארי הורוד' בהודו, ובהתבסס על תרומותיהן של תיאורטיקניות, יוצרות ומהפכניות בעבר ובהווה, נבחן בקורס את ההיבטים האסתטיים, האתיים, הפוליטיים והפסיכואנליטיים של אגרסיביות נשית ואת ייצוגיה ההיסטוריים והעכשוויים באמנות ובתרבות הפופולארית. הקורס ימקם את הדיון במסגרת הרחבה של המחשבה הפמיניסטית על פולמוסיה ומאבקה הפנימיים, ויעלה שאלות לגבי חלוקות והיררכיות מגדריות, אמביוולנטיות אימהית, קורבנות ונקמה, יצרים (תוקפניים) ויצירה..

9401225 הפיתוי החזותי: פרסום יפני

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 18:00-16:30

פרופ' אורי ברטל

הפרסום היפני העכשווי הינו תוצר מובהק של חברה בעידן הגלובליזציה המערב בתוכו אסתטיקה יפנית ומערבית כמו גם אסתטיקה גבוהה ונמוכה. אסתטיקה פוסט-מודרנית זו משמשת ביפן כיסוד לתקשורת חזותית. הקורס ינסה להבהיר מדוע וכיצד, יוצאת האסתטיקה המצויה במערב בגלריות בלבד, לרחוב ומשמשת את תקשורת ההמונים כמבע חזותי מפתה בתקשורת שיווקית. הקורס יבחן את הקשר בין פרסום, תקשורת ותרבות, כיצד נבנית משמעות בתוך כרזת פרסומת, ומקומה ותרומתה של התקשורת החזותית כאמצעי שיווקי. חלקו השני של הקורס יתמקד ביוצרים שונים ביפן (סייטו מאקוטו והצ'ירו סוזוקי), כיצד מפרסמים מוצרים/תחומים שונים ביפן (אופנה, רכב, אלכוהול), במערכות ההתייחסות הבונות משמעות למוצרים שונים בפרסום היפני (מנגה, אמנות עכשווית ומגדר) ובטיפוגרפיה יפנית (מבנה השפה, קליגרפיה וטיפוגרפיה עכשווית).

9306695 מיתולוגיות וארכיטיפים

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 18:00-16:30

ד"ר רוני עמיר

הקורס הוא רב תחומי ועוסק במיתולוגיה יוונית, בפסיכולוגיה ובתרבות חזותית עכשווית. נלמד סיפורים על אלים, גיבורים ומפלצות, נדבר על משמעותם הפסיכולוגית של הסיפורים, ונעמוד על השילוב שבין נושאים מהמיתולוגיה היוונית והתרבות העכשווית. דוגמאות לכך הן: הספר משחקי הרעב, סדרת ספרי פרסי ג'קסון, משחקי המחשב והאנימציה כגון God of War ואף עבודות אמנות עכשוויות כמו עבודת הווידאו קרימסטר (The Cremaster Cycle). נברר כיצד חזרו לשיח העכשווי גיבורים ואלים, ומדוע נותרה המיתולוגיה היוונית רלוונטית גם בימינו. בסמסטר ב' ניישם את הלימוד בכתבת עבודת פרסומינר הקשורה בתרבות חזותית עכשווית.

9401227 מגמות באמנות המאה ה-21

שנתי, 2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 18:00-16:30

ד"ר איגור ארונוב

הקורס בוחן את ההתפתחויות האמנותיות במאה ה-21 מסביב לעולם, אשר מהוות סוגיות של גלובליזציה, רב-תרבותיות, אקולוגיה, שינויים חברתיים, ומתבטאות באופנים מגוונים, כגון: "אמנות המרחב הציבורי", "אמנות אורבאנית", "אמנות ווירטואלית", "אמנות המדיה החברתית", "אמנות הביו". נדון בשינויים המתרחשים ביחסים בין אמן, אקדמיה, שוק אמנותי, ממסד ב"עולם האמנות" וקהל הצופים. הדיון מבליט את ההיבט ה"אקטיביסטי" של האמנות העכשווית המעורבת בחיים פרטיים, ציבוריים ופוליטיים.

9400259 אוונגרד - בין ההיסטורי לעתידי

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 16:30-18:00

ד"ר אביב לבנת

הפרוסמנריון מתמקד בקריאה באוונגרדים היסטוריים ובהשפעתם על זרמים מאוחרים בזירת האמנות והתרבות בהמשך המאה ה-20 וראשית המאה ה-21. אנו ננסה להבין מה עמד ביסוד אותה תופעה רדיקלית בתחומי החברה והאמנויות שבראשה חילות חלוץ של אמנים מהפכנים אשר הפנו גב למסורות עבר והמציאו מסורת חדשה. הדילוג הבלתי אפשרי שקיימו בין עבר לעתיד, בין מסורת לאנטי מסורת, בין פרימיטיביזם לעתידות ממקם את האוונגרד כאיכות ייחודית בתוך המודרני והפוסט-מודרני, ומעבר להם. בחינת מושג האוונגרד בפרספקטיבות היסטוריות פותחת צוהר אל הפילוסופיה והפרקטיקה של יצירה עכשווית. נחשוף ונדון בפסיפס עשיר של מבעים מתחומי עיצוב, אמנות, אופנה, מוסיקה, ארכיטקטורה וקולנוע לאור זרמים אמנותיים כאקספרסיוניזם, קוביזם, פוטוריזם, קונסטרוקטיביזם, דאדאיזם וגילויים מגוונים של אוונגרד אמנותי ואינטלקטואלי. כיצד אלו ממשיכים ומשפיעים ומופיעים בוורסיות מעודכנות במבע יוצר עכשווי. הסטודנטים יבקשו להתמקד בגרעיני מחשבה תיאורטית-היסטורית ולקדם מהלך אוונגרדי עדכני בתחומי אמנותם.

9400265 בכל זאת יש בה משהו: שירת תל אביב

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 16:30-18:00

ד"ר עודד מנדה לוי

במהלך שנות קיומה של תל אביב התפתחה מסורת מפוארת בייצוג העיר. ההתייחסויות השיריות המשקפות מציאות פיסית וחברתית אך גם עולמות נפשיים-אישיים מייצרות דרמה ספרותית גדולה, המהווה, כשלעצמה, פרספקטיבה מרכזית בהיסטוריוגרפיה של השירה העברית והישראלית. המסורת השירית החלה להיווצר בשנות ה-20 של המאה ה-20 במסגרתה מתקיים דיאלוג מתמיד, ישיר ועקיף, בין משוררים ודורות של שירה. מטרות הקורס: להתוודע למסורת השירית המתמייחסת לעירה תל-אביב; קריאה פרשנית של שירים רלוונטיים והיכרות עם ההיסטוריה התרבותית של תל-אביב. פרקי הנושא ומבנה הקורס יכללו הקדמה היסטורית-תרבותית קצרה אודות העיר תל אביב; תחנות שירה מרכזיות המשקפות את האבולוציה האידיאית, פוליטית, פואטית וסגנונית בייצוג העיר וקריאה בשירי תל-אביב.

9400264 אמנות חזותית בעולם המוסלמי

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 16:30-18:00

ד"ר חוסני אלה'טיב שחאדה

בקורס זה נפרוש מגוון רחב של היצירה האמנותית האסלאמית בתחומים שונים כגון: ארכיטקטורה חילונית ודתית, אומנות זעירה, ציור וקליגרפיה; כמו כן נדון בכתבי-יד מעוטרים המכילים מיניאטורות מימי הביניים, תוך דגש על הקשר בין טקסט לציור; נושאים אמנותיים אלו מיועדים להקנות לסטודנטים מבט ביקורתי להבנת התרבות האסלאמית החומרית על מכלול ענפיה, בתקופות שונות של שלטון האסלאם. הקורס אמור לספק ראייה חדשה על אמנות ותרבות האסלאם ועל דרכי השימוש בהעברת ידע תרבותי ואידיאולוגי.

2700558 אורבניות: עיצוב העיר בקולנוע ובמדיה

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 18:00-16:30

סיגל בר ניר

מדוע ערים הן אתרי ההתרחשות של היצירה הקולנועית? כיצד המבט הקולנועי הפוך לנקודת מוצא להתבוננות על העיר ולתכנונה? ואיך מתוך יחסי הגומלין האלה נוצרת ומדומיינת העיר? הקורס יעסוק ביחסים ההדדיים שבין לתכנון העיר לבין עיצובה בז'אנרים שונים של קולנוע והמדיה החדשה. נעסוק בקריאות שונות של המרחב העירוני שמציעה השפה הקולנועית, במקביל לדיון התיאורטי אודות העיר שמתקיים בסוציולוגיה, בלימודים אורבניים ובארכיטקטורה. כן נבחן את מידת ההשפעה שיש ל"עיר הקולנועית" על המרחבים האורבניים המדומיינים והממשיים. בסמסטר הראשון השיעורים יתבססו על צפייה בסרטים, קריאה של טקסטים אודות העיר וניתוח של מרחבים עירוניים. בסמסטר השני התלמידים יציגו עבודות המנתחות את ייצוג העיר ועיצובה בקולנוע ובמרחב הממשי. העבודות יוצגו במדיה משולבת טקסט וייצוגים חזותיים.

1700667 תרבות חזותית של המדע

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 18:00-16:30

פרופ' אבנר בן זקן

לאורך ההיסטוריה מדענים חיפשו דרכים שונות לתאר את הטבע. אותיות, מספרים, סמלים ותמונות עמדו לשימושם בהתאם לצרכי השעה, לשינויים טכנולוגיים, ולאופיין הלעיתים בלתי-נראה של האובייקטים של הטבע. בין ההיסטוריה של המדע להיסטוריה של האומנות התפתח לו עם השנים תחום מתווך העוסק באופן שבו מדענים נתפסים כמייצרי-יידע העושים שימוש באומנות, בסגנונות ובטענות חזותיות להעביר את ממצאיהם ולשכנע את הקהילה המדעית. השילוב של תמונות בתיאור הטבע, לא היה דבר של מה בכך. הוא השפיע באופן מרחיק לכת לא רק על הצגת הטבע אלא גם על האופנים שבהם נקבעה דרגת אמינותו של ידע זה או אחר. עם הופעת התמונות הופיע גם מושג מדעי חדש- אובייקטיביות. בקורס זה נסקור את התפתחות הוויזואליזציה של המדע. נתחיל מהתקופה העתיקה שבה הסתפקו בסימנים הירוגליפים, דרך המדע היווני והערבי שבו אותיות, מספרים וגיאומטריה ייצרו ויזואליזציה של תופעות הטבע באמצעות דיאגרמות. נעבור דרך מהפכת הדפוס וגילוי העולם החדש שאילץ מדענים להעביר את הטבע החדש והלא נודע באמצעות איורים, דרך המצאת מכשירים אופטיים מאריכי חושים כמו הטלסקופ והמיקרוסקופ שיכלו לספק טיעונים מדעיים רק באמצעות איורים, ועד לעליית הצילום שהצליח לא רק להקפיא אובייקטים של הטבע אלא גם לטעון כי השבריר הקטן ביותר של החשיבה האנושית שווה לזמן פתיחת הצמצם, לעשירית השנייה.

הקורס יחשוף את התלמיד לספרות דינמית ומתפתחת בהיסטוריה של המדע המבקשת להראות כיצד טיעון ויזואליים, החליפו את טיעוני המופת-הלוגיים, ויצרו מדע חדש המבוסס ביסודו על ייצוגיים אסתטיים של הטבע ועל אמון בתהליכי היצירה של ייצוגים אלה.

9400263 מגוון זהויות יהודיות באמנות

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 18:00-16:30

ד"ר רונית שטיינברג

בשנים האחרונות, כחלק מתפיסת עולם רב תרבותית מתעורר עניין מחודש גם באמנות בעלת זיקה יהודית. תחרות העיצוב "סוכה סיטי" שהתקיימה במנהטן בשנת 2010 וזכתה ל-600 הצעות, הגבירה את המודעות לנושא. בקורס זה נבחן את קשרי הגומלין בין אמנות לבין יהדות. נדון באפשרות ובלגיטימציה להגדיר אמנות על פי מוצא/לאום/דת ונקשה על המושג "אמנות יהודית". יצירות אמנות

מהמאה ה-19 ישמשו כמראה לקונפליקטים של זהות התקפים גם כיום. נכיר אמנות העוסקת בשואה, נשווה בין ההתרחשויות האמנותיות ביהדות ארצות הברית לסצנה האמנותית בישראל. בקורס נתייחס גם לאמנות עכשווית ולנוכחות הניכרת של אמנות פמיניסטית דתית כמו גם לאמנות המבטאת אמירה חברתית של "תיקון עולם". נקודת המוצא של הקורס היא אמנותית, לא נדרש רקע דתי.

me-story 9400258

2 ש"ש, 4 נ"ז,

יום א' 16:30-18:00

ד"ר יונה וייץ

מנחה מלווה (סמסטר ב): יולי כהן, יוצרת דוקומנטרית.

מטרת הפרוסמינר ללמוד ולבחון תצורות מגוונות של סיפורת אישית (טקסטואליות ו/או חזותיות כגון: סטילס, דוקו, new documentary אינסטגרם, יוטיוב, סטופ מושן, אנימה, אנימציה תיעודית, נובלות גרפיות) כ"אוטו—אתנוגרפיות". כלומר, פיתוח הבנה מבוססת מתודה באופני המבע השונים של storytelling. הסמסטר הראשון עוסק ביצירת פלטפורמת ידע באמצעות: (1) לימוד המתודה של אוטו-אתנוגרפיה ככלי לבניית me-story (2) ניתוח ודיון בחומרים טקסטואלים, אקדמיים ושאינם אקדמיים, ובמגוון חומרים החזותיים. (3) מפגש עם יוצרים/ות אורחים/ות בתחום. הסמסטר השני ממוקד בפיתוח הסיפורת האישית של הסטודנטים/ית על ידי: (1) הנחיה אישית וקבוצתית המלווה את שלבי העבודה השונים ביצירת הבריפ האישי (פיתוח רעיוני, ארגון וגיבוש מסכם) 3. מהלך זה מלווה על ידי היוצרת הדוקומנטרית יולי כהן. (2) ביסוס הידע האקדמי והמתודה האוטו-אתנוגרפית של הבריפ האישי. העבודה המסכמת בפרוסמינר כוללת שני תצורות של בריפ: 1. בריפ אישי me-story: נושא אישי- פתוח, אינטואיטיבי ורפלקסיבי. 2. בריפ אקדמי: בחינה ופיתוח מחקרי של של מספר תימות וסוגיות מתוך הבריפ האישי באמצעות תהליך של חקירה פתוחה המבוססת על המתודה של אוטואתנוגרפיה.

קורס בחירה לשנים א'+ב'

2289 לקויי למידה ויצירתיות (לסטודנטים לקויי למידה)

2 נ"ז סדנת קיץ לשנים א' + ב'

שלי הרשקו, אסף אלקלעי

הקורס יתמקד בקשר שבין לקויי למידה ליצירתיות ובהפיכת הליקוי ליתרון בתהליכי היצירה. הקורס יעמיק את הידע בתחום לקויי הלמידה ויסייע לסטודנטים בתחומי הידע הנדרשים מהם באקדמיה. הקורס יעסוק, בין השאר בהשפעת לקויי הלמידה על תהליכי היצירה, בקריאת טקסטים אקדמיים וחזותיים באמנות עכשווית, הבנתם וניתוחם, שחרור מחסום הכתיבה, אסטרטגיות למידה, הבנת שפת האמנות וניתוח הרציונל העומד מאחורי עבודותיהם של הסטודנטים. הקורס ייכלל טקסטים חזותיים, הרצאות אורח וביקורים במוזיאון. ההרשמה לקורס פתוחה אך ורק לסטודנטים משנים א' וב' אשר הגישו אבחון עדכני למשרד דקנאט הסטודנטים.

³ תוך שיתוף של הסטודנטים/יות בהצגת חומרים אישיים (טקסטואליים ו/או חזותיים).

ארכיטקטורה
קורסי חובה, סמסטר א'

1700710 תולדות העיר והעיור בעולם המערבי

2 ש"ס, 2 נ"ז

מועד יפורסם בהמשך

ד"ר נועה רובין

העיר של ימינו שונה באופן מהותי מערים בהיסטוריה, אך ליישוב העירוני שהחל להתקיים לפני 5000 שנה ולערים היום יש מאפיינים משותפים רבים. ערים בכל תקופה היו פרי יכולותיהן הכלכליות והפוליטיות של החברות שהקימו אותן והתגוררו בהן, והן שיקפו את מבניהן החברתי ואת מורשתן התרבותית. מבני העיר בכל תקופה שימשו את מוסדות החברה ובכך שיקפו את סולם ערכיה ואת תפקודה היום-יומי והמתמשך.

לקורס שתי מטרות עיקריות: 1. לערוך הכרות כללית עם ההיסטוריה של העיר המערבית. 2. להכשיר את התלמידות והתלמידים לקראת הבנה וניתוח של הנוף העירוני, מרכיביו ומסריו הגלויים והסמויים. נכיר ערים לאורך ההיסטוריה, משחר הופעתה של תופעת העיר, דרך המהפכה התעשייתית (אז השתנתה 'העיר' לעד) ועד אתגרי העיר היום, ונבחן את מרכיביהן כדי להבין מדוע הוקמו וכיצד תפקדו. נסקור תקופות ותרבויות שונות ונעמוד על המשותף לערים כולן ועל הייחודי לעריה של כל תרבות ותקופה. נחקור יחד תכניות עירוניות, טקסטים מכוננים ומאמרים חשובים ונתבסס, ככל הניתן, על עריה של ארץ ישראל, המשקפות את המחשבה והמעשה העירוניים בעולם מהעת העתיקה ועד היום.

קורס חובה, סמסטר ב'

1700673 מסעות בארכיטקטורה עכשווית

2 ש"ס, 2 נ"ז

מועד יפורסם בהמשך

אדר' הילה שמר

הקורס "מסעות בארכיטקטורה עכשווית" יציע דרכים להתבוננות על ריבוי התופעות, זרמי המחשבה והפרויקטים אותם ניתן לכנות ארכיטקטורה עכשווית. בהיות ה"עכשווי" קטגוריה בהתהוות ושינוי מתמיד ועקב חוסר היכולת המובנה לקרוא את ההווה בצורה היסטורית, הקורס ינקוט גישה סלקטיבית אשר תעקוב אחר אג'נדות ארכיטקטוניות מסוימות המוליכות עשייה בתחום ותסקור את התקדימים, ההשראות והמניפולציות שעומדים בבסיסם, כמו גם את ההשפעה שלהם על הסביבה הבנויה.

כל מפגש יציג מפה דיסציפלינרית שתאפשר קריאת עומק של תמה בולטת אחת המתקיימת בארכיטקטורה עכשווית. הקריאה תתחיל בניתוח של פרויקט עכשווי ותתקדם אחורה בזמן, מתוך התפיסה הגורסת שתמות שאנחנו רואים היום הם פעמים רבות גלגול של רעיונות ומחשבות אחרות בתקופות שונות, ושכל פרויקט קשור בחוטים שלפעמים קשה לראות לאינספור פרויקטים, טקסטים, דימויים, ודמויות אחרות שקדמו לו.

הקורס יתבסס על הרצאות פרונטליות שבועיות, קריאת טקסטים, והגשות קצרות של מקרי מבחן על ידי הסטודנטים המשתתפים. נושאי העל העכשוויים שיידונו בקורס הם: *מדיה, צורה, גודל, סביבה, פרוגרמה, ויצור*.

סמינרים, שנה ג'

סמינרים סמסטריאליים

סמסטר א'

9306703 בין העונג למועקה – על פרויד ולאקאן

4 ש"ס, 4 נ"ז

יום א' 10:30-14:00

ד"ר יצחק בנימיני

בסמינר נתעכב על קריאה צמודה ביצירותיו של זיגמונד פרויד "מעבר לעקרון העונג" ו"האלבית". בעקבות הקריאה נברר עד כמה המושגים של "עונג", "אי-עונג", "דחף מוות", "אלבית" ו"מועקה" מצליחים להסביר תופעות באמנות, בתרבות ובקולנוע העכשוויים. נעמיק את הקריאה שלנו באמצעות עיון בכתבי ז'אק לאקאן. מטרת הסמינר להעניק לתלמידות ולתלמידים אפשרות לפתח את חשיבתם ועשייתם הביקורתית ביחס לאמנות מתוך מרחב המחשבה הפרוידיאני-לאקאניאני.

9306709 עיר הנמל כמרחב של שינוי והגירה: עכו, חיפה, יפו

4 ש"ס, 4 נ"ז

יום א' 10:30-14:00

ד"ר טל בן צבי

הקורס יתמקד בעיר הנמל כמקרה מבחן של ערים מעורבות במאה ה-20 וה-21. ביקורת המרחב נשענת על מחקרים בין תחומים בפוסט קולוניאליזם ובהקשרם עם ייצור המבט האמנותי המקומי בערים אלה. מטרת הקורס היא לבחון את ביקורת המרחב בתרבות החזותית, תוך התמקדות ביצירה אמנותית, תערוכות ופרויקטים אוצרותיים מקומיים בערי נמל בישראל: עכו, חיפה, יפו. הקורס יעמוד על האופנים שבהם תערוכות ופרויקטים אלה מייצגים כתיבת היסטוריה אמנותית חדשה בתרבות החזותית בכלל ובאמנות עכשווית בפרט. כל אלה יבחנו ביחס לשיח הפוסט-קולוניאלי אשר נוגע בהדחקותיה של התרבות ההגמונית מול תרבויות מוכפפות המבקשות להשמיע קול ולזכות להכרה, וחושף את מנגנוני הכוח בתהליך המחיקה וההשכחה של תרבויות אלה. השיח הפוסט-קולוניאלי מספק מסגרת תיאורטית לדיון ביקורתי בשאלת האחר והזר בתרבות – במושגים כלליים וישראלים – כל אלה יהוו את המסגרת אשר בה נדון בהרחבה במקרי מבחן בתחומי האמנות העכשווית, הקולנוע (הדוקומנטרי והעלילתי), ותאטרון הפרינג' המשקפים ומעמידים במרכזם את מגוון דימויי עיר הנמל. במהלך הקורס ייבחנו ייצוגים של עיר הנמל הים תיכונית הן כשער למזרח לבאים לנמל, והן כשער למרחב קוסמופוליטי שנפתח להשפעות מערביות. במסגרת כפילות זו יבחנו השפעות אמנותיות מרובות במרחב רב תרבותי שכלל חשיפה לתרבות מוסלמית, נוצרית ויהודית. מבעים שעסקו במסעות ונסיעות ביצירה של אמנים הלך וחזור אל הערים המעורבות אחרי 1948. כן ייבחנו ייצוגי הסביבות הלימינאליות של הנמל והסביבה הימית לאור חוויות ההגירה דרך הים שהובילו להוויות של גלות ופליטות. נרטיבים של דינמיות, חוסר יציבות וסכנה בסביבות קו החוף וייצוגים אמנותיים העוסקים בחורבן, הרס ושינוי הסביבה הימית שעוברות ערים אלה. במסגרת הקורס נבחן פרויקטים אמנותיים מאפשרים דרכי התבוננות חילופית על האופן שבו נכתבת היסטוריה בערים מעורבות ובערי הנמל. תרבות חזותית בערים המעורבות מבוססת בין היתר על דימויים של העבר, המועלים באמצעות ספרי זיכרון, מפות ותמונות, הם הופכים להיות מראי-מקום חיוניים שמהם ניתן לקבוע את פעולתו של הזיכרון הקולקטיבי. באמצעות יצירות אמנות

עכשווית המתייחסות לערי הנמל נבחן את תודעת המקום המוצגת בהם ואת האופן בו ייצוגים אלה מערערים את החיים החברתיים, הזיכרון הקולקטיבי והמסורות התרבותיות בהם הם נוצרו.

9306704 אקזיסטנציאליזם

4 ש"ס, 4 נ"ז

יום א' 18:00-14:30

ד"ר אהד זהבי

האקזיסטנציאליזם הוא גישה פילוסופית ששמה את הקיום האנושי במוקד המחשבה והפעולה וקוראת תיגר על כל יומרה לחרוג ממנו אל ישויות מופשטות שמסדירות כביכול את החיים על פני האדמה, דוגמת האל, או אל מושגים כלליים שמסבירים לכאורה את מהות האדם, דוגמת התבונה. בבסיסו עומדת שאלה אחת, מהדהדת: מהי משמעות החיים? שורשיו של האקזיסטנציאליזם נטועים בהגות של המאה ה-19, אבל הוא פרץ במלוא עוזו במאה ה-20, בעקבות מלחמת העולם השנייה, וקנה לו חסידים רבים והשפעה ניכרת על ההגות והתרבות עד עצם היום הזה. למעשה התפיסה האקזיסטנציאליסטית צמחה לא רק בפילוסופיה אלא גם בתחומים אחרים, כגון הספרות והתיאטרון, שהיטיבו לחדד את הדרמה האנושית של הקיום. במסגרת הסמינר נקרא קטעים נבחרים מתוך כמה מיצירות המופת של האקזיסטנציאליזם, שנכתבו בידי מחברות ומחברים דוגמת סרן קירקגור, פיודור דוסטויבסקי, פרידריך ניטשה, וירג'יניה וולף, פרנץ קפקא, מרטין היידגר, חנה ארנדט, סימון דה בובואר, ז'אן-פול סארטר, אלבר קאמי וסמואל בקט. באמצעות היצירות האלה נברר מהו תפקידו של המוות בחיים, מהי חרדה קיומית ומהו ויתור אינסופי, איך מתמודדים עם האבסורדיות של הקיום ומה קורה בזמן שמחכים לגודו. המחקרים האקזיסטנציאליסטיים ייערכו בסמינר הזה בדרכים רבות ובשיטות שונות, ותוצרי הסמינר יוגשו בפורמטים מגוונים.

סמסטר ב'

9306688 פעולה/מחקר במרחב העירוני

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 16:00-12:30

סיגל בר ניר

הסמינר עוסק באתגרים האורבניים וביחסי הגומלין בית תהליכי עיצוב לבין המרחב הפוליטי והחברתי בעיר. הסמינר מציע תהליך למידה של המרחב כשהמחקר מהווה בסיס לפעולה בעוד הפעולה היא כלי למחקר. במסגרת הסמינר נבחנו שאלות תרבותיות ואסתטיות אודות אקטיביזם בשדות העיצוב והאמנות בני זמננו, לצד עיון בדיון הביקורתי המתקיים אודותיו. הסטודנטים מכירים פרקטיקות עיצוביות שונות המאתגרות את יחסי הגומלין בין היוצר לסביבה החברתית והפיזית, תוך בחינה של ההיבטים האתיים והאסתטיים של הקונפליקטים האורבניים הנוגעים בנושאים כגון "הזכות לעיר", "המעמד היצירתי" ובאחריות של אמנים ומעצבים למרחב בו הם חיים. בסמינר יושם דגש על הפוטנציאל הטמון בשיתוף פעולה בין סטודנטים הבאים מדיסציפלינות שונות. הסטודנטים יוכלו לבצע מחקר אישי או בקבוצות במרחב האורבני. עבודת הסמינר שיכתבו תתבסס על פעולת מחקר שיבצעו ועל החומר התיאורטי הרלוונטי.

9306705 הפואטיקה של החומר

4 ש"ס, 4 נ"ז

יום א' 12:30-16:00

ד"ר טל פרנקל אלרואי

מהו חומר? האם חומר הוא מצע ניטרלי או טעון? האם החומר הוא אמצעי או משמעות? מה הם היחסים בין חומר לטכנולוגיה וצורה? מה הם הערכים התרבותיים שחומר, טכנולוגיה וצורה נושאים? מה בין חומר לשפה? מה בין חומר לעיצוב, וכיצד מעצבים חומר לכדי עבודת מחקר? מטרת הקורס לבחון את המושג 'חומר' על משמעויותיו התרבותיות, היצירתיות והמחקריות. הקורס יברר את יחסי הגומלין בין חומר לבין היוצר-החוקר והתרבות שבתוכה הוא יוצר. הנושא ייבחן באמצעות כלי מחקר עיוניים, מעשיים, יצירתיים ואינטלקטואליים, ובהשראת טקסטים ודוגמאות מהמדע והפילוסופיה, הספרות והאמנות, העיצוב והקראפט.

9400238 סוגיות בתרבות הישראלית

4 ש"ס, 4 נ"ז

יום א' 14:30-18:00

ד"ר תמר ברגר

דיון במאפייניה של התרבות הישראלית בת זמננו ובמקורותיה מנקודת מבט בין-תחומית ובדגש חברתי. התרבות הישראלית תיבחן בארבעה צירים, שיש ביניהם זיקות הדדיות ענפות: כתרבות מומצאת, כתרבות כלאיים, כתרבות מופרטת וכתרבות עולמקומית. הדיון ייעשה בעזרת טקסטים תיאורטיים וייצוגים ויזואליים וטקסטואליים.

סמסטר קיץ

9301619 דימוי צליל וסאונד: חקירה והתנסות

2 ש"ש, 4 נ"ז

סמינר קיץ (תאריכי הקורס יפורסמו בהמשך)

ד"ר יעל כדורי

החל מתחילת המאה ה-20 שימשה המוזיקה מודל לאמנות טהורה בעיני תנועות אשר הולידו את האבסטרקט באמנות החזותית. הייתה זו תחילתה של מגמה אשר חתרה לעבר שבירת המחיצות בין האמנויות – מגמה שבה נודעה חשיבות עליונה לשימוש האקספרימנטאלי במוזיקה, סאונד וטקסט. עם ראשית המאה ה-21, חידושים טכנולוגיים הביאו התפתחות זו למחוזות חדשים לגמרי. הסמינר יעסוק ביחסי מוזיקה, סאונד, קול ודימוי באמנות חזותית, אמנות סאונד, קולנוע, אנימציה, תיאטרון ומחול – החל מהמודרניזם ועד ימינו. מטרת הסמינר להקנות לסטודנטים כלים ליצירת קשרים בין הנראה לנשמע בתחומי יצירתם שלהם, מתוך עיסוק בסוגיות הרלוונטיות כמו צבע, אור, ריתמוס, חלל, זמן, תנועה ורגשות. נחקור היבטים שונים של נושאים אלו ונתנסה בהם על ידי תרגילים מעשיים קצרים וכתובה מלווה, אשר יובילו לפרויקט סיום מעשי-עיוני. ההשתתפות בסמינר אינה מותנית בידע קודם במוזיקה.

סמינרים שנתיים

9306690 רדיוס 100: מעצבים, מחקר, קהילה

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 10:30-12:00

ד"ר יונה וייץ, אדריכלית ומנהלת עיצוב: שרון קוניאק

סמינר הפעולה רדיוס 100 מתבונן על המרחב השכונתי- מקומי* בגבולות של רדיוס של 100 מטר ומתנהל בשיתוף עם אמנים ואמניות מקבוצת ה"מפעל" ו"מוסללה" בירושלים. הסמינר מבקש לחבר בין תהליכי מחשבה ויצירתיות של מעצבים. ות לבין שיטות שונות של חקירה ופרקטיקה במטרה להציע מבטים, פתרונות ורעיונות חדשניים בתחום העיצוב החברתי המקיים. סביבת העבודה של הסמינר עוסקת בשרטוט קולאז' של הצעות להתערבות עיצוב מקיים, תוך שיתוף ידע עם פעילים חברתיים וקהלים רלוונטים, ובאמצעות שלושה מעגלי פעולה הנעים בין העשייה האישית, הצוותית והקבוצתית -כיתתית. על ידי שילוב בין הפעולה האישית, האינטואיטיבית והיצירתית, של הסטודנטים. יות לבין התהליך המחקרי נפתח מהלך של "חקירה פתוחה" כשיטת עבודה מרכזית בסמינר. שיטה זו מציעה כלים נוספים לארגז הכלים האישי וכן תומכת בהנעה ליצירתיות בטריטוריות רעיוניות חדשות. במסגרת הסמינר ילמדו הסטודנטים. יות לפתח ידע ותהליכי עבודה העוסקים ביחסי מעצבים. ות, קהילה ומקום הנשענים על:

- תאוריה תומכת פרקטיקה ככלי יישומי.
 - חשיבה מסתעפת המנחה תהליכי מחקר ופיתוח רעיוני שאינם לינאריים.
 - שיטות עבודה משולבות העושות שימוש בתמהיל כלים לניסוח תרחישים ותוצרים בעיצוב חברתי מקיים. לדוגמה: שיטוט (Imageability & Derive) מאמרים, בלוגים, סרטוני רשת, צילומים, וידאו, מפות, מיפוי סוציולוגי-מרחבי, soundscape,visionscape. אילוסטרציות ושרטוטים אינטואיטיביים.
 - העבודה בסמינר תתבצע באמצעות דיאלוג בין העבודה האישית, הצוותית והכיתתית.
 - גיבוש הצעה עיצובית מקיימת תוך שיתוף ידע והתאמה לאפיון הצרכים החברתיים- מקומיים שעלו בתהליך המחקרי-עיצובי.
 - פיתוח פיצ'ינג של ההצעה אל מול בעלי. ות עניין מחוץ לאקדמיה.
- הפרויקט המסכם של סמינר הפעולה הינו פיתוח הצעה להתערבות מקומית ברדיוס 100 הכולל מסמך תיעודי העוקב אחרי שלבי העבודה השונים.

9306702 סוגיות בפילוסופיה של המדע

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 10:30-12:00

ד"ר בעז תמיר

הסמינר עוסק בשינויים שחלו במאה השנים האחרונות בתפיסת המדע כתורה המתארת את הטבע. בין השאר יידונו השאלות הבאות: תפיסת המדע הקלאסית; הקריטריונים לתורה מדעית; מהפיכות מדעיות; סוגיית ההסבר המדעי, מהו הסבר, אבולוציה של מושג ההסבר המדעי; הניתוק בין מדע לדת בעקבות הופעתה של תורת האבולוציה; השינויים בתפיסת המדע בעקבות הופעתה של הפיזיקה הקוונטית; מהפכת המחשבים, הסבר מול סימולציה; אינטר-דיסציפלינריות, כיצד מתהווים תחומי מדע חדשים; התבוננות פנימה: בינה מלאכותית והשפעתה על תחומי המדע; מדעי החברה החדשים, רשתות; מושג ההגחה, bottom up ns top down מביוולוגיה ועד מדעי החברה; היחס בין פילוסופיה של המדע למדע, תפקידו של פילוסוף של המדע.

9301628 קראפט ועיצוב בתרבות חומרית עכשווית

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 10:30-12:00

ד"ר ראובן זהבי

הקראפט - יצירה מבוססת מיומנות אישית - נמצא דווקא היום במוקדי פעילות חדשים: בין טכניקות עתיקות לטכנולוגיות קצה, בין ערוץ מחאה לאורנמנט, בין עבודת היד בסטודיו לייצור יחידני וקוסטומיזציה. הוא חלק ממהלכים של קיימות ושל יחס ייחודי אל הפרט, אל היוצר ואל הצרכן. בצד העיצוב הוא נוכח באמנות, בארכיטקטורה בהכנת המזון, באופנה או ביצירה הדיגיטאלית. הסמינר, הפונה לכל המחלקות, מבקש לפתח דיון בציר שבין עיצוב במובן הרחב לקראפט מול עבודותיהם של יוצרים ויוצרות ומעצבים ומעצבות בני זמננו. נסקור בשיעורים הראשונים, בקצרה, את התפתחות מושג הקראפט והיחס אליו. נעמיד את העשייה בהיבטים חברתיים, מעמדיים וכלכליים מתוך פרספקטיבה תיאורטית וביקורתית.

נעמיק השנה את הדיון בקראפט כדרך אלטרנטיבית במרחב התרבות החומרית של המאה הנוכחית: בנייה, מזון, מחאה... לצד זה נדגיש את פריצות הדרך האקטואליות בהכלאות שבין הקראפט לטכנולוגיות ותפיסות עיצוב אקטואליות (bio-design, open design, slow design). נסקור מאמרים וספרות אקטואלית בנוגע לתיאוריה של קראפט, טכנולוגיה ועיצוב. נצפה במבחר תפיסות מעשיות ועקרוניות המלוות את התפתחות התחום ועתידו. את הדיון נקיים תוך התבוננות בפיתוח ועיצוב חפצים פרי ידיהם של מעצבים עכשוויים. ננתח, לאורך הסמסטר הראשון, דוגמאות של התפתחות אובייקטים הנוגעים לתחומי הקראפט.

בסמסטר השני הסטודנטים יונחו לאיסוף מקורות מידע ולפיתוח הצעת מחקר לכתיבת העבודה הסמינריונית. הם יתבקשו להציג בפני הכיתה רפראט ולהכין את התשתית הכוללת לכתיבת עבודה החוקרת יוצרים, חפץ או תחום מוגדר של עיצוב עשייה עכשווית בהקשר לקראפט, לחקור, לתעד, ללמוד ולנסח, על סמך מקורות עיוניים, ראיונות שדה, עמדה אישית וביקורתית.

9306706 הצעת הערך של היצירותיות: עיצוב כלכלה חדשה ובת קיימא

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

ד"ר יפעת ראובני

האם ניתן לעצב כלכלה? לעצב מודל פיננסי? לייצר קוד יצירתי או אלגוריתם חברתי? האם אמנים יכולים להשפיע על המציאות הכלכלית, הפיננסית והעסקית? כלכלה ומימון הם נושאים מורכבים, לא ברורים ומנותקים מהיומיום של הרבה צעירים יוצרים. הם נוטים להתרחק מנושאים כלכליים ופיננסיים ובכך הופכים עצמם לפאסיביים ומאפשרים לכוחות ואינטרסים אחרים להשפיע על הסביבה החברתית והרווחה הכלכלית שלהם. בתי הספר לאמנות ועיצוב אף הם מכשירים את בוגריהם כמעט ללא רקע כלכלי ובכך פוגעים ביכולתם למסחר את המוצרים והשירותים שלהם ויותר מכך, לעצב את חיינו הכלכליים. יצירתיות יכולה לסייע רבות בהנגשת השיח הכלכלי והפיננסי. יצירתיות יכולה לעזור בעיצוב אלטרנטיבות שיצרו כלכלה הוגנת יותר. מעבר לחשיפה למודלים כלכליים-חברתיים אלטרנטיביים, הרעיון המוביל בבסיסו של סמינר זה הוא הדגשת האינטראקציה שבין אסתטיקה ופונקציונליות, תפיסה והכרה, שיאפשרו לנו לחשוף את מה שמסתתר מאחורי שיח ונתונים כביכול מדעיים ורציונליים, ולייצר כתחליף מסרים ברורים, בהירים, נגישים ומעוררי תגובה. האמונה היא כי חיבור שבין יכולות אנליטיות, טכנולוגיות ועיצוביות חיוני כדי לייצר פתרונות חברתיים חדשניים.

9306698 אמנות הוות

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר איגור ארונוב

"זהות" מתפרשת כיסוד של אישיות אנושית. גיבוש של "אני" הינו תהליך אינטר-סובייקטיבי שמקבל צורה של "סיפור", אשר אינדיבידואל מרכיב מחוויות החיים על מנת לתת משמעות ל"עצמי" לעומת ה"לא אני", תוך כדי בניית יחסי הגומלין עם "האחר". "סיפור" זה כולל היבטים פסיכולוגיים, חברתיים, תרבותיים והיסטוריים המתבטאים בזהויות מגוונות - זהות אישית, מגדרית, לאומית, חברתית, קהילתית, מוסרית, דתית ואידיאולוגית. הסמינר דן בדרכים רבות בהן אמנות מבצעת חקר, גיבוש וייצוג של "זהויות" האמן/אמנית, וגם משפיעה על זהות המתבוננים.

9306674 אינטליגנציה מלאכותית ומציאות מדומה

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר בעז תמיר

רובוטים אנושיים מגשימים את חלומו של האדם ליצור אדם שלם מגולם (Golem), להיות לרגע לאלוהים, לשלוט בטבע. ההיסטוריה האנושית רצופה בניסיונות כאלו: רבא ברא גברא (סנהדרין), הראש המדבר של רוג'ר בייקון, הגולם של המהר"ל מפראג, הברווז של ואוקנסון (Vaucanson), המתכון ליצירת אדם של פרצלסוס ועוד. כל אלו נראים לנו כיום לא יותר מאשר אגדות וצעצועים. ואולם ביסודם של הדברים עומד דיון פילוסופי עתיק יומין הנוגע ליחס בין גוף ונפש והיחס בין התופעות הנגלות לנו למציאות. אינטליגנציה מלאכותית במתכונתה המודרנית מופיעה בחצי השני של המאה העשרים ומאז עוברת תהפוכות רבות. הקורס יעסוק בהיסטוריה של הרובוטיקה והאינטליגנציה המלאכותית מראשית עלייתן, דרך הגדרות בסיסיות של הקיברנטיקה, ארכיטקטורות החישוב הראשונות, מבחן טיורינג, ועד למודלים מודרניים של רשתות נוירונים, deep learning, machine learning התקנים של מציאות מדומה augmented reality ועוד. מהם האתגרים של רובוטיקה, אינטליגנציה מלאכותית ומציאות מדומה? האם ישנן הגבלות על הגשתם? מהו התפקיד שלהם במדע בטכנולוגיה ובחברה?

9301613 העיר הגדולה: מרחב, זהות, טקסט

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 14:00-12:30

ד"ר עודד מנדה לוי

הקורס יעסוק בסוגיות מרכזיות במחשבת העיר הגדולה כמרחב פיסי-ארכיטקטוני וכמרחב אנושי. תתברר הסוגיה העקרונית של ייצוג עיר גדולה בטקסט הספרותי, אפשרויות הייצוג, מגבלותיו וגישות יסוד במיפוי התמה העירונית. בשלב זה נשלב עיון ביצירות עקרוניות מן הספרות הכללית. בהמשך נתאר מהלך אבולוציוני של השתנות דרכי הופעתה של העיר הגדולה בסיפורת העברית החל מן המחצית השנייה של המאה ה-19 ועד אמצע המאה ה-20. השתנו בדרכי עיצוב המרחב, בעמדות האידיאולוגיות כלפי הנוכחות של העיר ובמעמדו של היחיד, נקודת התצפית שלו ועמדתו בדיאלוג עם הסביבה האורבנית.

2301608 קולנוע, היסטוריה ופוליטיקה: המקרה האיטלקי

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

פרופ' אשר סלה

התוצרים האסתטיים שהתהוו באיטליה הפאשיסטית לא נחקרו בהעמקה עד לעשור האחרון. קורס זה מתכוון לבחון את הקולנוע שנוצר באיטליה עצמה בתקופתו של מוסוליני (1922-1945) ואף לאחר קריסת הפאשיזם האיטלקי. חלקו הראשון של הקורס יוקדש לעידן הפאשיסטי. ייחודה של הדיקטטורה האיטלקית נובע מכך שלמרות שלטון היחיד של מוסוליני לא התהוותה באיטליה רק אמנות מגויסת. דגמים שונים שימשו בערבוביה גם בשיא שנותיה של הדיקטטורה. מה הם הדגמים השונים הללו וממה הושפעו? כיצד הם השתקפו בקולנוע? חלקו השני של הקורס יוקדש לקולנוע האיטלקי שהתהווה לאחר הפאשיזם, תוך התמקדות בניאו-ריאליזם אך גם בקולנוענים שפעלו בשנות השבעים ויצירותיהם הפכו את הקולנוע האיטלקי למיתולוגיה.

9306707 סמינר פרויקט גמר – סוגיות במחשבת האמנות העכשווית (לשנה ד')

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

נירית נלסון

קורס זה יהווה סמינר מחקרי שיציע עוגנים תיאורטיים אפשריים לפרויקט הגמר של הסטודנטים/ות. בסמינר זה ילמדו הסטודנטים/ות כמה מן הסוגיות המרכזיות שבלב מחשבת האמנות העכשווית: משאלת האובייקט ועד האונטולוגיה מוכוונת אובייקט; אמנויות הגוף והמופע; שאלת השחורות, האמנות ההשתתפותית, האמנות הפוליטית והארטיביזם. כל סוגיה תיבחן באופן מרובד: יוצג הרקע ההיסטורי שממנו צמחה; לאחר מכן ייקרא טקסט מרכזי שדן בה; ואז יידונו האופנים שבהם היא באה לידי ביטוי ביצירות אמנות עכשוויות. הקורס יאפשר לסטודנטים.ות לאמנות לחקור סוגיות תיאורטיות שונות ולמקם את עבודתם שלהם בשיח האמנות העכשווית ולחשוב עליה בהקשרים היסטוריים ותיאורטיים רחבים.

9306708 אדם, מכונה, עולם: הפוליטיקה והפילוסופיה של הטכנולוגיה

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

ד"ר אריאל הנדל

הטכנולוגיה והחברה האנושית שלובות זו בזו משחר ההיסטוריה. אי אפשר להפריד בין ההתפתחות האנושית ובין הכלים והפרקטיקות שנוצרו על מנת לביית את הסביבה, לפתור בעיות או לשפר ביצועים ואופני חיים. מטרת הקורס תהיה לעקוב אחרי היחסים המורכבים שבין אדם, טכנולוגיה וחברה, בדגש על שאלות של פוליטיקה, אזרחות, פיקוח והתנגדות. בקורס נדון בגישות שונות ליחס שבין טכנולוגי, חברה ופוליטיקה - ובהקשריהן לשאלות של תרבות חזותית וחומרית. נחקור סוגיות של פעולה, ידע, כוח והתנגדות, וננתח מקרי-מחקר ספציפיים: מייצור של גבולות וטריטוריות, דרך "ערים חכמות" ומצלמות מעקב במרחב הציבורי ועד לטלפונים סלולריים, "למידה עמוקה", "מחשבים לבישים" ועוד.

9306701 ג'אז עולמי – מתחים ופתרונות: מהאישי לגלובאלי

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

ד"ר אביב לבנת

האם הג'אז יכול לשמש אותנו ככלי יצירתי לפתרון בעיות בתחומי האמנות והחיים שלנו במאה ה-21? היה זה ההיסטוריון אריק הובסבאום שהצביע על אמנות הקולנוע ומוסיקת הג'אז כשתי מדיות האמנות החדשניות של המאה ה-20. ואכן מוסיקת הג'אז שהחלה כמבע שוליים תפסה לאורך העשורים של המאה ה-20 מקום מרכזי שהלך והתרחב לשדות אמנותיים וחברתיים רבים באמריקה ובהמשך בעולם כולו. הרוק והמוסיקה הפופולרית התפתחו בזיקה לסגנונות הג'אז השונים שהמשיכו להתמיד להתפתח ולהפתיע. הג'אז שצמח ממצוקה חברתית של קהילה התעצב כמבע דיאלוגי אוניברסלי המבקש לקדם אחווה אנושית, פיוס ושלום.

בסמינר נבקש לעקוב אחר שורשי הג'אז וצליליו תוך בחינת השפעותיו על האמנויות הפלסטיות, ספרות ושירה, עיצוב, קולנוע, מחול, צילום, אופנה ועוד על פני מדינות, מרחבים ובקהילות מגוונות. הסטודנטים יקדמו מחקרים אשר נקשרים בתחומי יצירתם תוך שימוש בכלים ותובנות מעולם הג'אז בהקשרים היסטוריים, מושגיים וחברתיים רלבנטיים.

9306697 תרבות חומרית במדע או כיצד חומר מוליד רעיון

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

פרופ' אבנר בן זקן

המהפכה המדעית והנאורות מסמלות את לידתן של סדרה של רעיונות שעליהם מתבסס העידן המודרני. מהפכה רעיונית זו תוארה לאורך שנים רבות כתולדת של פריצות דרך רעיוניות או בהתפתחות של רעיונות מתוך עצמם. בסמינר זה נבחן כיצד רעיונות נולדו לא מתוך עצמם אלא דווקא מתוך תרבות חומרית, הכוללת פרקטיקות של איסוף ועיון באובייקטים של הטבע ושל המצאת מכשירים שנועדו למדוד או לשחזר תופעות טבע. הסמינר יחל במאה ה-16 עם מאובנים, ויעבור דרך המאה ה-18 עם מיצגים של שלדים ושל חיות שהוכחדו, דרך מנועי הקיטור של המאה ה-19 שעוררו מחשבות על חיות וכאוס בטבע, דרך הניסיונות הראשונים במאה ה-20 לגלות את סודות החיים באמצעות הביוכימיה האורגנית ולבסוף דרך המדעים החדשים - מדעי מוח ואפיגנטיקה - אשר צמצמו את רוח האדם לאינטראקציות חומריות אלקטרומגנטיות. מעבר לרכישת גוף ידע חיוני הנוגע להיסטוריה של המדע, הסמינר ימחיש שהמדע המודרני לא רק החל דרכו מתוך תרבות חומרית אלא הגיע בסוף המאה העשרים לעמדה רדיקלית המניחה שעצם המחשבה היא חומרית. כך שבסמינר זה התלמידים יחשפו לטענה כי חומר אינו המחשה ייצוגית של רעיון, אלא דווקא הקרקע שממנה נולדים רעיונות. עקרון זה יש בכוחו לעורר הרהורים חשובים בקרב בעלי מלאכה ואומנים על האופנים השונים באמצעותם הם ניגשים לעסוק בחומרי הגלם ולהשפיע באופן דרמטי על יצירותיהם.

9306663 קריאה וכתובה של שירה

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 16:30-18:00

פרופ' דרור פימנטל

השירה, כותב המשורר הגרמני ריינר מריה רילקה, היא "אוושה על כלום". שהרי השירה היא המדיום הלשוני המינורי ביותר. אך עם זאת, האפקט שלה אדיר. מתח זה בין התוכן האלמותי לצורה הפשוטה חווה כל מי שאי פעם חטא בכתובת שירה. זו בדיוק עבודת השירה: להכיל את עודפות המשמעות בכלי השביר של השורה הקצוצה. בסמינר נקרא מהשירה העברית ומשירת העולם, ונתרגל את כתיבת השירה. זאת, תוך התוודעות לטכניקות כתיבה כמו משקל וחריזה, אימאז' והרמז, ולצורות שיריות מצומצמות ורחבות, מסורתיות ומודרניות.

9306696 אמנות פלסטינית: חיפוש אחר זהות

2 ש"ש, 4 נ"ז

יום א' 18:30-20:00

ד"ר חוסני אלח'טיב שחאדה

הסמינר יעסוק בהתפתחות האמנות הפלסטינית מראשית המאה ה-19 ועד ימינו, עם דגש על אמנות פלסטינית עכשווית. הוא יתבסס על הצגת יצירות מתחום האמנות החזותית על גווניה: ציור, רישום, פיסול, מיצג, מיצב, צילום ועוד. במהלך הקורס נתעמק בשאלות מרכזיות אשר אמנים פלסטינים מנסים לברר דרך עבודותיהם ולשאל כיצד הדבר נעשה בהקשר הפוליטי המורכב שבו הם חיים, על פי חלוקה גיאוגרפית: כאזרחים בתוך ישראל, בשטחי הרשות הפלסטינית, ברחבי העולם הערבי ומחוצה לו. תועלינה שאלות הקשורות גם במרחב הרב-תרבותי שבו אמנים פלסטינים פועלים כיום. ניחד דיון לקשר בין מעמד האישה בחברה הערבית והשתקפותו ביצירות מתחום האמנות החזותית. דגש מיוחד יושם על מאווייהן של נשים יוצרות ועל דרכי הבעתן הייחודית בזיקה לביקורת הפמיניסטית על החברה.

שנים ג'-ה'
קורסי בחירה מתקדמים

סמסטר א'

קורסי בחירה משותפים ל-MFA ולסטודנטים מצטיינים מהמחלקה לתרבות חזותית וחומרית: קורסים אלו מזכים את הסטודנט ב-2 נ"ז. על כן, דרישותיהם כוללות כתיבת עבודה מסכמת בהיקף רחב יותר ומטלות ספציפיות המפורטות בסילבוס של כל אחד מהקורסים הרלוונטיים. **תנאי ההרשמה לקורסים אלה הוא ממוצע 85 בלימודים העיוניים.**

1700607 אמנות בקונטקסט (הקורס מתקיים בתל אביב)

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום ו' 10:30-12:00

נירית נלסון

האמן הצרפתי דניאל בורן העמיד באחד מכתביו את יצירת האמנות אל מול פרוסת לחם: אם נמקם יצירת אמנות במאפייה, היא לא תשנה את הפונקציה של המקום ולעולם לא תהפוך לפרוסת לחם. לעומתה, אם נציג פרוסת לחם בחלל תצוגה היא עשויה להפוך ליצירת אמנות, לפחות למשך התערוכה. בקורס נתבונן ונדון במערכות יחסים סבוכות כמו אלה שבין יצירת אמנות לסביבת התצוגה (מוזיאון, גלריה, חלל אלטרנטיבי, מרחב ציבורי, מרחב פרטי), בין יצירת אמנות אחת לרעותה (שיקולי תצוגה, שיח בין יצירות האמנות המחלקות מרחב משותף), בין היצירה לתערוכה (לקונספט הכללי) ובין היצירה לטקסט שנכתב עליה (טקסט קיר, טקסט בקטלוג – פרשנות; עיתונות - ביקורת).

הקורס יתקיים בימי שישי בתל אביב ויכלול בעיקר סיורי גלריות, מוזיאונים וחללים אלטרנטיביים. כמו כן יתקיימו מספר מפגשים בבניין לימודי תואר שני של בצלאל, ברחוב אבולעפיה בתל אביב.

9306692 יוצרים חוקרים יוצרים

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

ד"ר אהד זהבי

הזדמנות ליוצרות ויוצרים מכל תחומי היצירה לעצור, ואז לחזור ליצור - אבל עם מטען אינטלקטואלי שאולי ייתן תנופה חדשה לפעולת היצירה. בקורס השנה נעסוק במושג "ביקורת" ובמעשה הביקורתי. נתמקד בביקורת בתחומי האמנות והעיצוב, נאפיין סוגים שונים ושכבות שונות של ביקורת ונתבונן בתופעה של "ביקורת עבודות" בשיעורי סטודיו. נעשה את כל זה באמצעות קריאה מעמיקה - וביקורתית - במאמרים שעוסקים בסוגיות האלה, והדיון יתנהל בקריאה קבוצתית ובמחשבה משותפת. בחלקו האחרון של הקורס נעזור זה לזה בגיבוש ובליתוש התוצר הסופי, שיכול להיות עין ביקורתי ביצירתם של יוצרת אחרת או של יוצר אחר, דיאלוג אינטלקטואלי פורה עם מאמר או שניים מהטקסטים שנקרא בקורס, התבוננות שיטתית במופע ספציפי של "ביקורת עבודות" וכיוצא בזה.

1700735 דימוי סמוי – קריאה בהיסטוריה של הצילום

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

רועי בושי

בקורס נבחן דימויים סמויים בהיסטוריה של הצילום דרך מספר קטגוריות: תצלומי ארכיון מוסדיים, תצלומים פסיכיאטריים, תצלומי רוחות ופיות ותצלומים אופרטיביים. דרך רלוונטית נוספת היא בחינת התשתיות הצילומיות דרכן נוצרים ומופצים הדימויים. המשמעות המקורית של המונח "דימוי סמוי" בעולם הצילום התייחסה לטרנספורמציות מיקרוסקופיות שמתחוללות במבנה החומרי של האמולסיה הרגישה לאור, מתחת לסף הנראות (detectability threshold of) אולם אנו נאתר אפשרויות שונות להגדיר תצלומים סמויים: למשל, כאלו שצולמו בידי "כוחות ביטחון" ואופסנו במרתפים של המדינה; ובניגוד אליהם, תצלומים בעזרתם אקטיביסטים ניסו לחשוף את העולם הסודי של אותם "כוחות הביטחון"; בנוסף, נביט גם בתצלומים שניסו לרשום את מה שנמצא מעבר לפני השטח של העולם הנצפה (למשל, ניסיונות לצלם את הנפש, לצלם "אדם ממוצע"); או תצלומים שדרכי הייצור שלהם הוסתרו. לבסוף, נחזור לתשתית החומרית של הצילום כדי לבחון אילו דימויים סמויים יכולים להיווצר בעידן הדיגיטלי "חסר חומר" כביכול. בסיוע של רשימת קריאה עדכנית שתלווה את הקורס, נבדוק אופנים שונים דרכם התצלום מתפקד כעדות וכהוכחה למה שלא ניתן לראות בו. במהלך הקורס הסטודנטיות/ים יפתחו מחקר עצמאי על מקרה מבחן של תצלומים סמויים.

1700730 קולנוע עכשווי בעולם הערבי

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

איל שגיא ביזאווי

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנטיות/ים ידע וכלים לניתוח מגמות בקולנוע העכשווי שנוצר בעולם הערבי. שורשיהן של מגמות עכשוויות אלה בשנים שלפני מהפכות "האביב הערבי", ואת השפעותיהן ניתן למצוא גם בארצות שלא עברו טלטלה שלטונית. הקורס בוחן את הגדרותיו המשתנות של הקולנוע הלאומי בעידן הגלובלי, ומציע דיון בסוגיות מרכזיות שמעסיקות את הקולנוע העכשווי בעולם הערבי: התבוננות מחדש על העבר, היחסים בין הפרט למדינה, זהות, לאומיות, מעמד האישה, הגירה, ביקורת המשטר, היחס למיעוטים, הומוסקסואליות ועוד. הדיון יתבסס על ניתוח טקסטואלי וקונטקסטואלי של סרטים נבחרים מהקולנוע המצרי, הלבנוני, הפלסטיני, הסעודי, המרוקאי, התוניסאי, והסורי.

1700738 אמנות ואקטיביזם

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 16:30-18:00

ד"ר שרה בנינגה

בקורס זה נעסוק בקשר בין אקטיביזם ואמנות, מנקודת מבט היסטורית-תיאורטית. נסקור את התיאוריות הביקורתיות העומדות בבסיס הקשר בין אמנות ואקטיביזם, ונבחן אמנים/יות היוצרים/ות אמנות שעל התפר בין שני העולמות.

1700614 אמנות עכשווית בעולם הערבי (באנגלית)

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 16:30-18:00

ד"ר רוואן שארף

הקורס עוסק באמנות העכשווית בעולם הערבי על שלל גווניה וצורותיה. הקורס סוקר את האמנות בת ימינו ואיך משתנים כגון זהות, לאומיות, מסורת, מודרניזם והגלובליזציה נטמעים בעבודתם של אמניות ואמנים ערבים. הקורס מציע הסתכלות היסטורית על העשייה האמנותית העכשווית, מתחילת דרכה, עלייתה וכשלונה עם נפילת מודל מדינת הלאום הפוסט-קולוניאלית במדינות ערב. נוסף לזאת הקורס מציע מבט השוואתי בין התמורות שחלו באמונות בארצות ערב לאלה בשאר העולם. הקורס מציע למידה אינטראקטיבית, וחושף את הסטודנטים לטקסטים היסטוריים וביקורתיים, זאת לצד תכנים ויזואליים וניתוח יצירות תרבות מלבנון, עיראק, מצרים, מרוקו וארצות המפרץ.

קורסי בחירה סמסטר א'

1700686 תולדות האיוור

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 09:30-11:00 במוזיאון ישראל ובקמפוס הר הצופים לסירוגין

אורנה גרנות

איורים הם יצירות האמנות הראשונות שאותם נכיר במהלך חיינו. לפני שנכיר את האמנות במוזיאון נחשף לאיוור שנמצא בספרים ברחובות וכן על גבי המסכים שמלווים אותנו ביומיום. במהלך הקורס ננסה להבין מה מייחד את המדיום הראשוני הזה המשלב בין טקסט לתמונות ומה מבדל אותו מצורות אמנותיות אחרות. מתי איור הוא צורה של המחשה טכנית וכלי אורייני ומתי הוא הופך למבע אמנותי מורכב, רדיקלי חדשני וחד פעמי.

חלקו הראשון של הקורס יוקדש לבירור מושגי יסוד הקשורים לתחום, ובהשראתם תובא סקירה היסטורית של נקודות ציון בהתפתחות האיוור, תוך מתן דגש לתור הזהב של האיוור באירופה וארצות הברית במאה ה-19 והמאה ה-20.

בהמשך הקורס נתעמק בעבודתם של מספר מצומצם של יוצרים אשר מזוהים כמאיירים מובהקים כמו נורמן רוקוול וטומי אונגרר וכן נכיר יוצרים ייחודים בעלי גוף עבודות איורי – אמנותי אינדיבידואלי מובהק כמו ויליאם בלייק ושרלוט סלומון.

לאורך כל הקורס יושם דגש על קריאת טקסטים היסטוריים ותיאורטיים אשר יבססו את נקודת מבט המתודולוגית לקורס: הבנייה ויישום קריאה סימולטנית של מידע חזותי ומילולי אשר דרושה לצורך הבנה שלמה של האיוור כמכלול.

1700709 גיבורי העל ועיצוב החברה בת זמננו

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 10:30-12:00

ד"ר פבלו אוטין

תופעת סרטי גיבורי-העל רוויי האפקטים הדיגיטליים הפכה למרכזית בתרבות העכשווית. בכל מקום, בכל גיל, אנשים שקועים בדימויים וסיפורים של גיבורי על וצורכים אותם בצורה של סדרות, סרטים, בובות, צעצועים, משחקי וידאו, בגדים, תחפושות, חפצים ועוד. עולם גיבורי העל משפיע על התרבות, על הזהות, על ההתנהגות, על הכלכלה, על החלומות, על האמנות ועל עולם העיצוב. הקורס יבדוק למה מוצרים אודיו-ויזואליים הקשורים בגיבורי-על קוסמים ומעסיקים כל כך את החברה בת זמננו. ננסח כיצד המשיכה הזאת קשורה ליצירת תפיסה חדשה של מציאות - מציאות שהיא גלובלית, פוסט-אנושית ווירטואלית. הקורס יבדוק מהם הערכים המרכזיים שצומחים מתוך הסרטים האלה וכיצד הם מגדירים מהי גבורה וכוח בימינו, כיצד הם מעלים שאלות מוסריות וכיצד הם מבנים תפיסות מגדר וגזע. הקורס יבדוק כיצד נושאים מרכזיים בפוליטיקה, בכלכלה, בתרבות ובחברה בת זמננו מקבלים ביטוי בתופעת גיבורי העל וכך הצלחת הסוגה תקבל הקשר היסטורי רחב וטעון. יחקרו נושאים כגון מיתולוגיות, גיבורי על כמטפורה לארה"ב כמעצמת על ומדיניות החוץ שלה. יועלו שאלות מוסריות על טוב, רע וגבורה ומהו המעשה האתי. בנוסף גיבורי העל ייבדקו ככוח שמרני המשעתק ומשמר את הנורמות החברתיות וניגע בנושאים הקשורים למגדר וגזע. יחקר הקשר בין השיטה הקפיטליסטית הגלובלית/דיגיטלית לבין הצלחת גיבורי העל, ואת האופן שבו סרטי גיבורי העל מפתחים ואף עוזרים להגדיר את האסתטיקה הדיגיטלית החדשה בתחומים שונים. לבסוף, ייבדק כיצד גיבורי העל מאפשרים דיון על עתיד האנושות והקשר בין אדם לבין טכנולוגיה דרך תפיסות פוסט-הומניסטיות. במהלך השיעורים יוקרנו קטעים מתוך סרטים וסדרות גיבורי על מכל הזמנים, הן באנימציה והן בהשתתפות שחקנים בשר ודם.

1700663 מגדר, מיניות ותרבות חזותית

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

ד"ר רותי גינזבורג

הקורס מציע קריאה בטקסטים מכוננים בתיאוריה הפמיניסטית והקווירית תוך התייחסות לאמנויות השונות כולל צילום, אמנות, עיצוב, ארכיטקטורה ועוד. במסגרת הקורס נבחן את נקודות ההשקה בין התיאוריה הפמיניסטית והקווירית לתיאוריה של תרבות חזותית ואת ההבדל ביניהן. לשתי צורות אלה של חשיבה יש עשייה, אסטרטגיה, היסטוריה ותפיסה פוליטית משלהן. בקורס נדון כיצד תיאוריות אלה מציעות ותובעות עמדה כלפי חוויה חזותית; מה התפיסות הפמיניסטיות והקוויריות חושפות ביחס לאופן בו רואים ולאופן בו מייצגים אמנות; מה התפקיד החברתי-פוליטי של אופנים אלה בתוך התרבות. נדון ברישות של רשתות חברתיות בשדה האמנויות ובאופן ספציפי כיצד רשתות אלה מעוצבות ומאורגנות על ידי מגדור או "הבדלים בין המינים" וכיצד הן מבנות את הזהות המגדרית של היוצר/ת ושל הצופה.

1700675 תרבות פופולרית בעולם הערבי: מוזיקה, קולנוע ואינטרנט

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

איל שגיא ביזאוי

סדרת ההתקוממויות שהחלה בסוף שנת 2010 בארצות האזור וזכתה לכינוי "האביב הערבי" הפתיעה מומחים רבים, הן אקדמאיים הן צבאיים ומדיניים והן מתחום התקשורת. מסתבר שנאומיהם של מנהיגי המדינות השונות, דרשותיהם של חכמי הדת, הזזת כוחות צבא מנקודה אחת לשנייה, ואפילו מאמרי מערכת אינטלקטואליים, לא די בהם כדי לספר על הלכי הרוח ועל התחושה

הכללית בקרב החברות הערביות השונות. בתחומי הקולנוע, המוזיקה וברשתות החברתיות, לעומת זאת, ניתן היה לחוש ברחשי מחאה וביקורת ואף בניצני התקוממות, אשר גם אם לא היה בהם די כדי לחזות את שעתיד להתרחש, הרי שבוודאי סיפקו תמונה שונה, ואף הפוכה, לזו שהמדינה ביקשה לצייר. רבים מהאנשים שחיים בעוני מחפיר במדינות ערב, נאמר שוב ושוב ע"י מומחים שונים, יעדיפו בכל זאת להחזיק בביתם צלחת לקליטת שידורי הלוויין בטלוויזיה. עבור רבים מן האנאלפאבטים בעולם הערבי, טוענים חוקרים שונים, סדרות ותוכניות הטלוויזיה וסרטי קולנוע מעצבים את תפיסותיהם יותר מכל ספר אינטלקטואלי, חשוב ככל שיהיה. בקורס נבחן את הקולות המשמשים שופר לרעיונות של התרבות הממלכתית ומוכתבים מ"למעלה" לעומת מוצרי התרבות הפופולארית המשמיעים את מגוון הקולות של ההמונים כפי שבאים לידי ביטוי בסרטי קולנוע מצריים המייצגים את המיינסטרים ולעומתם בסרטי קולנוע עצמאיים שנעשים במצרים ובלבנון בשנים האחרונות; במוזיקת הפופ הערבית ולעומת זאת בסצנת המוזיקה האלטרנטיבית שהתפתחה בלבנון, מצרים, ירדן, פלסטין, תוניס ועוד; ובאינטרנט, על הרשתות החברתיות שבו ועל התוכניות והסרטונים המועלים ביוטיוב ובערוצי אינטרנט שונים.

1700708 "הסטורי של השואה": הביטוי החזותי של השואה מראשיתו ועד ימינו

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

ד"ר ליאור אלפרוביץ'

באחת מהתייחסויותיו לשואה, קבע הפילוסוף הצרפתי ז'אן פרנסואה ליוטאר כי: "השואה היתה רעידת אדמה שהחריבה את הסיסמוגרפים שלה". בדברים אלו ביקש ליוטאר לטעון כי השואה היא בבחינת מאורע היסטורי בלתי ניתן לייצוג. שכן הכלים המוכרים עמם משתמשת תרבות המערב בבואה לייצג את העבר קרסו עם הקמתה של אושוויץ. מכאן שכל ניסיון לייצג את השואה הוא עקר, שכן הוא בהכרח יוצר רדוקציה של המאורע שעיקרה צמצום לתבנית שמסגרתה אינה מאפיינת את משמעותה האוטנטית והמלאה של השואה. עם זאת, מאז תמה מלחמת העולם השנייה באירופה והתגלו ממדי רצח העם שביצעו שלטונות הכיבוש הנאציים ביהודי אירופה, נעשו ניסיונות רבים ומגוונים להתמודד עם עצם התרחשותה של השואה. ניסיונות אלו כללו לצד הסברים היסטוריים, גם כאלו שהגיעו מדיסציפלינות אקדמיות אחרות דוגמת פילוסופיה או תיאולוגיה, וניסיונות שפעלו במרחבי שיח ופעולה ציבוריים כגון דת, אומנות ותרבות. כל אלו בקשו לייצג את השואה, דהיינו, להעניק למאורעות ההיסטוריים פרשנות שתכליתה הדגשת ערכים, תובנות או השתקפויות, ניסוחם בפלטפורמה מתאימה והבאתם לשיפוט וביקורת הציבור. קורס זה מבקש, אפוא, לשרטט את גבולות מפת הפעולה של ניסיונות הייצוג השונים תוך בחינה של אופני הביטוי החזותי שלה. כך באמצעות היכרות עם יצירות הגות, אמנות ותרבות שונות, יכירו הסטודנטים/ות את האופנים בהם נעשה פעולת תרגום תולדות השואה לשפה ויזואלית, שהיא עצמה פרשנות של היוצר על אודות משמעותה. ולאחר מכן יפנו להכרות מעמיקה יותר עם המפעלים והיצירות שהותירו חותם משמעותי בהשתקפותה של השואה בתודעה הציבורית בארץ ובעולם. קטעי עלילה ותיעוד מתוך סרטים ותוכניות טלוויזיה, אתרי הנצחה, מונומנטים ורומנים גרפיים, זאת לצד השלמת רקע היסטורי ותיאורטי על אודות השואה עצמה, הנצחתה ודרכי ההתייחסות המחקרית כלפיה.

1700661 ג'אז: לשמוע, לצייר, לחשוב

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

ד"ר אביב לבנת

ג'אז- הסוגה האמנותית שהתפתחה במוסיקה בתחילת המאה העשרים חצה את שדות הכותנה חדר והשפיע על שדות מחשבה, תרבות ויצירה מגוונים בעולם כולו. צלילי הג'אז ליוו את המאה העשרים ברגעיה הדרמטיים וניתן להשקיף על סגנונות הג'אז המרכזיים שעלו בעשורים השונים כמשתקפים מתוך ולעיתים אף מסמנים תופעות היסטוריות ותרבותיות ולוקחים חלק במארג התרבותי-חברתי המבנה אותם. לאורך העשורים השונים של המאה העשרים התגבשו סגנונות הג'אז השונים מהבלוז, הסווינג, הביבופ הג'אז החופשי ועוד והפליגו לארבע קצוות תבל כשהם נקלטים בקרב לאומים שונים. מהו הג'אז? מהו הצליל שלו? הצורה שלו? המחשבה שלו? תוך חשיפת שאלות יסוד אלו בפילוסופיה של הג'אז הקורס יבקש לעמוד על רגעי מפתח בהיסטוריה של הג'אז ולבחון את ההשפעות של צורת ביטוי ייחודית זו על התרבות המערבית, ספרות, אמנות ופילוסופיה של המאה העשרים וראשית המאה העשרים ואחת. מוסיקאים והוגים ביניהם ג'ון קולטריין, אורנט קולמן אריק הובסבאום, תאודור אדורנו, ז'יל דלז, אמנים, סופרים, פילוסופים וכמובן מוסיקאים אשר לקחו חלק בהבנייה ובהעשרה של התרבות והאמנות העולמית בזיקה לאמנות הג'אז יידונו במהלך הקורס שילווה במצגות סאונד ווידאו. יידונו מושגים כמו: אימפרוביזציה, ביט, שאלה תשובה, מודליות, סינקופציה, אשכולי צליל, פוליריתמיות ועוד, תוך מעקב אחר האופן שבו הם מהדהדים באמנויות החזותיות, בוידאו, אמנויות מיצב ומיצג, במהלכים קונספטואליים, כמו גם בביטויים של אמנות שימושית ובחיבור שבין אמנות לחיים. הסטודנטים יוזמנו להיחשף לארגז כלים אלטרנטיבי אשר הג'אז מציע להרחבת המבט היוצר ולביסוס מערך ידע תיאורטי באוריינטציה מוסיקאלית.

1700702 אמנות והעיר הגדולה

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

רותם רוף

מהי אמנות עירונית? במרכז הקורס עומדת חשיבה על היחסים ההדדיים שבין אמנות למושג העיר במבט היסטורי וגלובלי. בחינה של קרקטיקות של אמנות עכשווית בהקשר האורבני-פוליטי החל מתחילת המאה העשרים ועד לזמננו, תשמש לניתוח והבנת משמעותם העכשווית של שני המושגים הללו והצבעה על זרמים מרכזיים והתיאוריות העיקריות שעיצבו אותם. בקורס נסקור את האופנים בהם תיאוריה וביקורת, פרקטיקות של אמנים, פעילים חברתיים, קוקלטיבים, מוסדות וקובעי מדיניות עיצבו והשפיעו על יחסי הגומלין בין האמנויות לבין המרחב הציבורי ונתבונן בדוגמאות מרחבי העולם תוך הבנת הקשרים החברתיים, גאוגרפיים ופוליטיים שלהם. נציג את המגמות המובילות באופן שבו הובן מקומה של אמנות בחלל האורבני - מאמנות מונומנטלית, אמנות חוצות ועד לתפיסות עכשוויות של אמנות בקהילה ואמנות השתתפותית, כשהחלל העירוני עצמו והצופה הופכים להיות חלק אינטגרלי ובלתי נפרד מהעבודה.

1700733 ארון פלאות עברי

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

הקורס יציג, בעזרת הרצאות, משימות חקר אישיות וכתובה, את משולש הכוחות המוזיאלי שבין תוכן אוצרותי עיצוב ואדריכלות - חווית מבקר דרך בחינת הנרטיב התצוגתי שהתפתח בארץ מהקמת חדר הפלאות העברי הראשון - בית הנכות בצלאל ועד לתערוכות במחלקות לעיצוב במוזיאונים בארץ. במהלך הקורס נתעכב על השאלות: כיצד התגבש נרטיב התצוגה המוזיאלי בשדות השונים: לאום / תקומה / שואה / התיישבות / יצירה. כיצד השפיע זהותו המתפתחת של שדה העיצוב בישראל על עיצוב החלל המוזיאלי בארץ ומי היו המעצבות, האוצרות, האוצרים והאדריכלים המרכזיים שהובילו את התפיסה המוזיאלית המקומית. נדון בפירוק וחידוש, במסורת-טקסט וקונטקסט וכיצד אנו קוראים אותם היום. בחלקים המעשיים, יתקיים תרגול בפרקטיקות מוזיאליות בקנה מידה שונים החל באיסוף וכלה בהצבה.

1800113 קולנוע, וידאו ומדיה חדשה: היסטוריה, תיאוריה וביטויים בתרבות העכשווית

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

רונן לייבמן

למרות שמצלמת הווידאו הביתית הראשונה פותחה רק באמצע שנות השישים, ההיסטוריה של הווידאו ארט התרחבה ואת שורשיה ניתן למצוא כבר בעבודות הקולנוע הניסיוניות של שנות העשרים והשלושים. מאידך, בשנים האחרונות הפך הווידאו התיעודי לחלק בלתי נפרד משדה האמנות העכשווית והווידאו ארט בפרט. מטרת הקורס היא למפות ולהכיר את התהליך אותו עבר הווידאו ככלי וכתוכן בשדה האמנות החל משנות החמישים ועד היום. מאז הופעתו שימש הווידאו כתחום השואב ומנהל דיאלוג עם תחומי יצירה שונים כגון קולנוע, פיסול, טלוויזיה, פרפורמנס ועוד. אופיו ההיברידי של הווידאו אפשר לו לשמור על נוכחותם של תחומים אלה במקביל ולהתפתח עימם.

1501002 סדנה בכתיבה יוצרת

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

ד"ר עודד מנדה לוי

"לכתוב: לנסות בקפדנות לשמר משהו, לעשות שישרוד משהו: לקרוע כמה פתותים מדויקים מן הריק שמתרוקן, להותיר, אי שם, איזשהו תלם, איזשהו עקב, איזשהו אות או כמה סימנים" (ז'ורז' פרק, חלל וכו': מבחר מרחבים, [1974] 1998).
במפגשי הקורס נכיר, נשוב ונכיר, בערך של הכתיבה ובכתיבה כערך. ננסה באופן עקבי ובלתי מתפשר להאזין לעצמנו ביושר, בכנות. נתבונן ושוב נתבונן בזולתנו, בסביבה, בדרך שבה אנחנו רגילים לתפוס את העולם. נשחרר אי אילו בריחים זעירים שבתוכנו, נתרגל התייחסות 'אחרת' למוכר ולידוע, נערער על האמונות המוצקות שלנו, נראה בהם נקודת מוצא לפליאה, לקסם שבגילוי.

1700727 מונותיאיזם ושאלת הפרשנות

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

ד"ר יצחק בנימיני

בתשתית התרבות המערבית והמסורות המונותיאיסטיות של היהדות, הנצרות והאסלאם מצויה הדילמה אודות האיסור על ייצוג האלוהים והחשש מעבודת האלילים. זהו החשש מעצם מעשה

הפולחן החושני, מהפולחן של צלם המפנה את המאמין לישות החורגת מהמציאות היומיומית. כפי שמצהיר ההיסטוריון והתיאורטיקן יאן אסמן איסור מקראי זה מהווה את רגע הלידה של המודרניזם המערבי. במסגרת הסמינר נבקש ללמוד על האופן שבו דילמה זו סביב שדה הייצוג והחושניות עדיין תקפה בתרבותנו ולימודה הכרחי להבנת התרבות והאמנות המודרניים כמו גם העכשוויים. נקרא בכתבי הקודש של הדתות המונותיאיסטיות: התנ"ך, הברית החדשה והקוראן, כדי ללמוד על ההתייחסויות השונות לאותו איסור (תוך דגש על המעבר מהשיח היהודי לשיח הנוצרי). במסגרת הקריאה שלנו בכתבי קודש נשלב דיונים של היסטוריונים, תיאורטיקנים ופילוסופים שונים לעניין זה. במסגרת הסמינר הסטודנטים יתבקשו להציג את יצירת אמנות שלהם או של אומן אחר ולהציע דיון תיאורטי או פילוסופי ביחס לדילמה תרבותית זו.

1700715 אמנות פלסטינית והקשריה הממסדיים (בערבית)

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

ד"ר רוואן שארף חטיב

הקורס בוחן את תולדות האמנות הפלסטינית מנקודת מבט ממסדית, ויחסה עם מבנים סוציו-פוליטיים כלכליים שהתקיימה בצלם. הקורס יעסוק בתולדות האמנות הפלסטינית ברמה המבנית מתחילת המאה ה-20 ועד היום, וזאת תוך התייחסות להשפעת טלטלת האירועים ההיסטוריים, השינויים הפוליטיים ונקודות המפנה בשיח הפלסטיני הלאומי, שהשפיעו על הצורה, המעמד והאופי של מבנים אמנותיים ותרבותיים. בחינה זו, תבוצע באמצעות מחקר אמנים, יצירתיות ואירועים אמנותיים. הקורס מציע התבוננות על השפעתם של מבנים אמנותיים, אשר שימשו מעין סוכני תיווך למטרות שונות. השאלה העיקרית שמעלה אותה הקורס היא: אם אמנות יכולה להיות אוטונומית? וכיצד המבנים הפוליטיים והכלכליים הממסדיים משפיעים על עשיית האמנות בקונטקסט היסטורי עכשווי.

1700710 מציאויות העתיד I - מציאות מדומה ורבודה וטכנולוגיות מתקדמות חכמות לאמנות

ועיצוב חדשניים

4 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 14:30-18:30

ד"ר יאיר ברטל (בשיתוף עם האוניברסיטה העברית. חלק מהשיעורים יתקיימו בגבעת רם)

הופעתן של טכנולוגיות חדשניות "משנות מציאות", אשר מכניסות אותנו לעולמות אחרים, משנות את העולם שסביבנו, ומאפשרות לדמות מציאויות חדשות ומוכרות, פותחת אפשרויות בלתי מוגבלות של שימושים, אפליקציות, כמו גם שאלות לגבי השפעתן על האנושות והתפישה האנושית. הקורס עוסק בנושאים אלו אשר נמצאים בתחום המפגש בין תחומי המדע והטכנולוגיה, ותחומי האמנות והעיצוב. הקורס יועבר בהנחיית פרופ' יאיר ברטל בשיתוף מרצים אורחים מן האקדמיה והתעשייה.

היעד העיקרי של הקורס הוא יצירה משותפת במסגרת קבוצתית רב-תחומית, כאשר כל סטודנט תורם מתחום התמחותו, ולפיכך הקורס אינו דורש ידע או יכולות טכנולוגיות.

חלקו הארי של הקורס יתמקד בהבנת האספקטים החדשניים של טכנולוגיות XR (Extended Reality) - מציאות מדומה, רבודה ומשולבת (VR/AR/MR) (Virtual Reality/Augmented Reality/Mixed Reality), כאשר עיקר הדגש יהיה על פיתוח פרוייקטי מציאות מדומה VR בפלטפורמת Oculus Quest 2.

במהלך הקורס יועברו סדנאות Unity ו-Blender. בנוסף במידת הצורך ובהתאם לאופי הפרויקטים הקורס יחשוף את הסטודנטים לטכנולוגיות משלימות בעזרתן יוכלו ליצור חוויה רב-חושית כוללת. הפרויקטים המצטיינים של הקורס מיועדים להשתתפות בכנסים ובתערוכות יוקרתיים.

רצוי להרשם גם לקורס ההמשך - מציאויות העתיד II - במסגרתו יושלם הפיתוח של הפרויקטים לרמה הנדרשת להצגה בכנסים ותערוכות.

1700504 זכויות יוצרים

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 16:30-18:00

עו"ד אייל פרייס

מטרת הקורס להקנות מושגים ועקרונות בדיני זכויות יוצרים ומדגמים ביצירות אמנות, יצירות אדריכליות, תצלומים, עיצובים גרפיים, עיצובים קראמיים, צורפות ועיצובים תעשייתיים. יסקרו זכויות ביצירות מיוחדות ותידון השאלה מהי העתקה אסורה ומוותרת של יצירה (למשל בהקשר פרודיה). תנותח זכות האמן למנוע מאחרים לערוך שינויים ביצירה. עוד ידון: מסחור זכויות והגנה בארצות זרות על זכות יוצרים, ומדגם של יוצרים ישראלים.

שנים ג'-ה'
קורסי בחירה מתקדמים

סמסטר ב'

Design Driven Innovation 1700731

2 ש"ס, 2 נ"ז. קורס אינטרנטי א-סנכרוני באנגלית

An online, asynchronous course designed for an interdisciplinary academic environment, where Bachelor students from the Hebrew University, Bezalel Academy of Art and Design and Azrieli College of Engineering will co-learn core design methodologies that can be implemented in innovative processes. The learning process in the course is built in a structure that brings together online theory with real world practice. Participants will enjoy an interactive, "hands-on" practice of design research tools, step into the designer's shoes and use their unique attitude to problem solving, human-centered design and product based practice in aim of exploring new ideas and discovering meaningful needs and opportunities. The course follows the first course in the series - "Intro to Innovation and Entrepreneurship 101", dive into key elements in the innovation process and expand from the design perspective on the tools available, not only to the entrepreneur but to any professional practice. The course is taught in English.

1700651 קלאסיקה מאוירת לילדים

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א', 09:30-11:00 לסירוגין במוזיאון ישראל ובבצלאל קמפוס הר הצופים

אורנה גרנות

במהלך הקורס נבחן מגוון ספרי ילדים מאוירים ונסקור את התפתחותו של הספר המאויר לילדים מן המאה ה-19 ועד ל'פיקצ'רבווק' של ימינו. מטרת הקורס היא למקד את תשומת הלב והמבט אל האיור כפרשנות חזותית לטקסט מילולי בכלל, ואל הספר המאויר לילדים כסוגה ייחודית בפרט. ההתבוננות ההיסטורית-תרבותית על הפן החזותי של הספר המאויר תיעשה תוך מתן דגש לתרומתם הייחודית של האיור והמאיירים אל התהוותן של היצירות הקלאסיות לילדים. יצירות לדוגמא: יהושע, הפרוע, פו

הדוב, פיטר ראביט והקוסם מארץ עוץ. מאיירים לדוגמא: וולטר קריין, רנדולף קלדקוט, מוריס סנדק וטומי אונגרר.

2700722 מחשיבה עיצובית לחשיבה יזמית ועסקית

2 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 10:30-12:00

ד"ר יפעת ראובני

ההכשרה בדיסציפלינה היצירתית מכוונת בדרך כלל פנימה, לחיזוק mindset עיצובי ואמנותי. תהליך היצירה הוא פנימי, אישי ואינטואיטיבי. בשל כך ישנה ליוצרים יכולת גבוהה לבצע מחקר שימושים ולהבין לעומק את צרכי השטח והמשתמשים. בזכות יכולת זו, תהליך המחקר והפיתוח (R&D) שמבצעים יוצרים למוצר שלהם מעמיק ויסודי. יחד עם זאת, תהליך המחקר מכוון ליצירת המוצר בלבד, ופחות לצרכי השוק. יוצרים נמנעים בדרך כלל ממחקר שוק מעמיק ורחב והתאמת מודל עסקי נכון למוצריהם, מה שהופך לעתים את המוצרים הסופיים לפתרונויות יפים, אך לא תמיד רלוונטיים ו/או כלכליים. קורס זה מתמקד בפער זה. הוא מכוון להכשיר את הסטודנטים לפתח חשיבה יצירתית, עסקית ויזמית בתחום עיסוקם, להכיר תכניות עסקיות ויעוץ אסטרטגי, לשפר את הבנתם לצורך במחקרי שוק ואת יכולת הגישה שלהם למקורות מימון לעסקים, ויעלה את המודעות שלהם לנושא זכויות הקניין הרוחני וזכויות יוצרים (כולל לחומרים). בנוסף ייחשפו הסטודנטים לרשויות הממשלה האחראיות על התעשיות היצירתיות (מנהל התרבות, המועצה הישראלית לתרבות ואמנות, המועצה לביקורת סרטים ועוד) כמו גם לצרכים ומגמות במגזר העסקי (כלכלה התנהגותית, טכנולוגיות חכמות, כלכלה שיתופית), בשאיפה להבין את הצרכים בשוק העבודה ולהיחשף לאתגרים העסקיים העומדים בפניהם. לבסוף, אחד ממנועי הצמיחה הגדולים הפוטנציאליים לכישרונות יצירתיים ועיצוביים הוא העולם החברתי. תחומי העיצוב הצליחו לחדור בשנים האחרונות לזירות כמו חינוך, בריאות וקיימות, ולייצר שם שינוי וצמיחה. בנוסף, הכלכלה משתנה והופכת לכלכלה מוטת התנהגות, רגשות, רצונות ודחפים, ולא דווקא כזו הפועלת משיקולים רציונליים ומחושבים. שינויים דרמטיים אלה פותחים פתח גדול לבוגרי אמנות ועיצוב להציע פתרונות לא קונבנציונאליים. בקורס נצביע על אפשרויות תעסוקה אלה שנפתחו ליוצרים ומעצבים ופוטנציאל המינוף שלהם.

2700642 קומיקס ישראלי אתמול והיום

4 ש"ס, 2 נ"ז

יום א', 10:30-14:00

צחי פרבר

מטרת הקורס להציג את האופן בו נתפסת ההווה הישראלית על גווניה הרבים באמצעות הקומיקס. הקומיקס הישראלי שנוצר טרם הקמת המדינה ועד לימנו אלה, דומה בתמהיל התכנים שלו לקומיקס הכללי בשקפו את ערכי החברה ותכניה מכל זווית אפשרית: עם במצור, צבא ובטחון, סטריאוטיפים חברתיים, ועד למקומו של הפרט בהווה הישראלית. במהלך השיעור יוצגו סדרות קומיקס שפורסמו בירחונים לילדים, בעיתונים יומיים ובספרים (הנובלה הגראפית). במקביל לכך נארח בשיעור ציירי קומיקס ממגזרים רבים – קומיקאים ידועים, אך גם כאלה הנמנים על החברה החרדית.

1700677 אדם ומותג: פרספקטיבה שיווקית ופסיכולוגית על פרסום

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 10:30-12:00

סיגל כנפו, פרופ' אריאל כנפו

האדם המודרני מוצף במסרים שיווקיים והפרסום חודר לכל אחד ממעגלי החיים שלנו. בקורס זה נדון בממשק שבין אדם למותג - האופן שבו תהליכים פסיכולוגיים ומנגנוני שיווק משפיעים עלינו. זהו תהליך דו-כיווני, שבו מצד אחד פועל המפרסם דרך המותג, כדי להשיג מטרות שיווקיות, ומצד שני ניצב האדם, הצרכן הפוטנציאלי, אשר לו צרכים, מטרות, יכולות ורצונות המשפיעים על התהליך. החלק הראשון של הקורס יגדיר מושגי יסוד בשיווק והתנהגות צרכנית. נדון בהנחת היסוד ששיווק בא לענות על צורך פסיכולוגי של הצרכן. החלק השני של הקורס יתבסס על הפסיכולוגיה של הפרסום. ידע מתחום הפסיכולוגיה החברתית יאפשר הבנה של העמדות והמוטיבציות הבסיסיות המניעות אותנו לטוב ולרע, כולל הצרכים המודעים והלא-מודעים שלנו, וההטיות המחשבתיות והתפיסתיות שלנו. החלק השלישי של הקורס ידון במימדי העומק של הפרסום: כיצד פרסום יוצר אישיות למותג, ומהם הערכים שתהליך הפרסום מקנה למותג, תוך התחשבות בסמלים וארכיטיפים תרבותיים וברקע התרבותי שוב מתבצע הפרסום.

1700674 בין אחווה לאיבה: יחסי יהודים וערבים בראי הקולנוע הערבי

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

איל שגיא ביזאוי

מאז ראשית כניסתו של המדיום הקולנועי אל המזרח התיכון ואל ארצות ערב בכלל ניתן ביטוי ליחסי יהודים וערבים ביצירות קולנועיות רבות. יצוגיהם של יחסים אלו רבים ומגוונים, והם משתנים מתקופה לתקופה ומארץ לארץ: החל בסרטים המתארים יחסי דו-קיום ואחווה בין היהודים לשכניהם המוסלמים והנוצרים, עבור בסרטים המציגים את המתחים בין הקהילות, וכלה בסרטים המתמקדים בסכסוך הישראלי-ערבי סביב שאלת ארצישראל/פלסטין. בחלק מן הסרטים הללו ההתמקדות היא ביחס יהודים וערבים, תוך הקפדה על ההבדל בין "יהודי" ל"ציוני" או "ישראלי", ובחלק אחר ההתמקדות היא ביחסי ישראלים-ערבים או ישראלים-פלסטינים, תוך טשטוש הקטגוריות "ישראלי" ו"יהודי". במהלך הקורס נצפה בדוגמאות שונות מסרטים שנעשו בתקופות שונות בעולם הערבי וננתח אותן. במיוחד נתמקד בסרטים שנעשו בפלסטין/ישראל, מצרים, מרוקו, תוניס ולבנון.

2700717 עושים צדק: אידיאולוגיה, שיח ושפה באמנות ובעיצוב

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

ד"ר שגיא מעין

מטרת הקורס היא להעמיק את היכרותם של יוצרים ומעצבים עם מושגי יסוד בלימודי התרבות ולסייע בפיתוח כלים לחשיבה ביקורתית והומניסטית בעידן של כלכלה תאגידית וגלובליזציה מואצת. ההרצאות והדיונים בכיתה ייערכו על בסיס חומרי הקריאה, לצד בחינה של דוגמאות נבחרות משדה התרבות, האמנות והתקשורת החזותית. השיעורים יתמקדו בפענוח נרטיבים אידיאולוגיים שונים שהתגבשו לאורך ההיסטוריה של הרעיונות. נכיר את נקודות המבט שעמדו במרכזן של תורות שונות בעידן המודרני ושאפו לסדר חברתי-כלכלי ופוליטי חדש, ונבחן את הערכים והתוצרים התרבותיים ששיקפו אותן. במסגרת זו נדון בייצוגים אמנותיים נבחרים החושפים מתחים אלה ומציעים אלטרנטיבות חדשות לשאלת הצדק בימינו. עבודת הסיום תתמקד בבחינה עיונית של תוצר משדה העיצוב/אמנות ע"פ הרעיונות האידיאולוגיים שנדונו בקורס.

1700669 מגמות במדיניות החינוך של ישראל

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 12:30-14:00

ד"ר דליה מרקוביץ'

הקורס עוסק בקווי הגבול האידיאולוגים והביורוקרטים המנהלים את מערכת החינוך הממלכתית בישראל ואת זיקתן לתחום החינוך לאמנות. בהקשר לכך נדון בנסיבות ההיסטוריות, התרבותיות, הכלכליות והפוליטיות, שהשפיעו על גיבוש מערכת החינוך, על האופי המשתנה של מטרותיה ועל הדרכים בהן ביקשה המערכת להיענות לאתגרים חינוכיים שונים באמצעות ניסוח תפיסות פדגוגיות, אורייניות ומנהליות משתנות. באמצעות בחינת אופייה המשתנה של מדיניות החינוך בישראל נדון בצירים הרעיוניים המרכזיים שעיצבו את המערכת וכן באלו שנדחו ממנה. כמו כן נדון בתפקיד החברתי והתרבותי המשתנה שנטל על עצמו השדה החינוכי הפורמאלי ובפרקטיקות המגוונות שאימץ. הדיון בסוגיות אלו יתנהל סביב טקסטים שנכתבו במקור על ידי הוגי הרפורמות ומעצבי המדיניות, טקסטים אמפיריים שבדקו את היישום בשטח, טקסטים שראו את המציאות החינוכית מנקודת מבט ביקורתית וטקסטים קולנועיים-תיעודיים הפורשים את הנושא מבעד לעדשת הזיכרון האישי.

2800135 ביצוע קולי של שירה

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

ד"ר עודד מנדה לוי

בקורס נבחן את שאלת הביצוע הקולי (כלומר קריאה בקול / דקלום) של שירה. הביצוע הקולי הוא בסיס עקרוני ורב חשיבות בהצגת היצירה, וביכולת לדון בה מתוך כבוד לטקסט ואפשרויות הבנתו. המחקר והפרקטיקה של קריאה בקול מתמקדים במה שמייחד את השירה מז'אנרים אחרים, אותו מסתורין רתמי, אותו המתח שבין "כתיבה" ל"קול", בין טקסט/תחביר/סמנטיקה לבין ריתמוס, מכלול ההיבטים הפרוזודיים, ומימוש אקוסטי ואופני ביצוע. מחקר ובחינה מעשית של הכרעות בקריאה קולית מתייחסים למכלול ההיבטים הנוגעים לתורת השיר. אולם, מתודת הקריאה הקולית מציגה פרשנות ומשמוע החומקים מ"ניתוח", ופונים ליצירת דיאלוג קונקרטי, חושי, מנטלי ומוסיקלי, תזכורת שהשיר הוא פעולת דיבור המתממשת גם (ולעיתים רק) בביצוע של קריאה קולית.

"השירה היא אלימות מאורגנת כלפי המבע הרגיל" (יאקובסון). ביצוע קולי של שירה יוצר קשב מחודד במפגש עם הטקסט ומדגיש את ייחודיות המבע, את הטקסטורה של השיר, את תכונותיו החושיות, את המאגיות והמוסיקליות יותר מאשר את ה"ספרותיות" שבו. הקורס בעזרת מרחב של מקרי קריאה מוקלטים ומבוצעים של שירים יהווה תשתית לגיבוש גישה אלטרנטיבית במפגש עם שירה. נעמוד על מכלול מרכיבי הביצוע הקולי, סוגיות בדיקציה ואינטונציה, ניגון ומקצב. נעסוק בשאלות פרשניות של הטקסט כיסוד לקריאה, נבחן גישות לביצוע קולי והשתנותן של נורמות ביצוע, נקליט ונאזין לעצמינו, למשוררים ולקרייני שירה.

1700670 אמנות פוגשת חברה פוגשת אמנות

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 14:30-16:00

ד"ר דליה מרקוביץ'

הקשר בין אמנות לחברה נדון מבעד לתפיסות שונות ומנוגדות. האמנות והאיכות האמנותית הוגדרו כתוצר של מערך מוסדי מורכב המופעל באמצעות מומחים וברי סמכא אשר אינם תלויים בתכונות או במאפיינים הכרחיים וקבועים הטבועים ביצירה; האמנות וטיבה הוגדרו כתוצר של תהליכי חיברות (למידה וחניכה) בעקבותיהם ניתן לזהות אובייקט כיצירת אמנות, ל"דובבו" ולחשוף את

המובן והפשר הטמונים בו, לכאורה, ואשר קודמים לתהליך הלמידה; האמנות הוגדרה כאמצעי המתניע ביקורת מוסדית שיטתית שעניינה שיטות הייצור, הייצוג וההמצגה של האובייקט והמרחב האמנותיים, כמו גם חשיפת מבנים חבויים, כוחות דומיננטיים, נרטיבים מכוננים, קטגוריזציות, קלסיפיקציות וקולות "מושקעים"; בהקשרים אחרים היא הוגדרה כצורת מפגש, התכנסות, חשיבה ודיון המתפקדים כאתר של פוטנציאל (מחשבתית ופרקטית) הנוגע ברעיונות ובתפיסות הנטועים מחוץ להקשרים אמנותיים מובהקים (למשל: חברה, פוליטיקה, אקולוגיה ועוד), ומחוץ לדפוסי חקירה "לוגים", "אובייקטיביים" ו"ליניאריים" מקובלים. הקורס יוקדש לזיקות גומלין אלה, לתנאים הסוציו-היסטוריים שהבנו אותם ולהיתרים והמגבלות הטמונים בהם וזאת בתחום האמנות הפלסטית בפרט והתרבות בכללה.

1700697 מעבדה ביולוגית לאמנות ולעיצוב

4 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 18:00-14:30

נורית בר-שי

יותר מבכל תקופה אחרת בהיסטוריה, תחום הביוטכנולוגיה צומח במהירות, מחולל ומעצב מהפכת חומרים ביולוגים. במקביל, המחסור הגובר וניצול היתר של משאבי הטבע שלנו מעוררים אותנו לבחון מחדש דרכים חלופיות לפתח משאבים ביולוגיים מתחדשים ומתכלים. מונעים על ידי יצירתיות, מקוריות ואחריות סביבתית, אמנים ומעצבים החלו ליצור ולחקור במעבדות ביולוגיות ולשלב את עולם החי והצומח בעבודותיהם. יוצרים אלה נוגעים בפוטנציאל להחליף דלקים מאובנים והרג בע"ח כמשאב, לחולל מהפכה בתחום הרפואה והמחקר המדעי, ולהשפיע ולגעת בכל היבט של חיי היומיום שלנו - ממוצרים ביתיים, רהיטים ובגדים, המזון שאנו אוכלים והחומרים בהם אנו משתמשים ועד שאלות חברתיות, משפטיות ואתיות המתמודדות עם הנחות חדשות למושגים עתיקי יומין של חיים ומוות, טבעי ומלאכותי וגוף האדם וסביבתו.

סטודנטים בקורס זה מחמנים לחשוב מחדש על יסודות החומר החי, גידול חומרים באמצעות מערכות חיים, האם גידול מוצר יחליף בעתיד את תעשיית הייצור ומהי האחריות המוסרית שלנו כמעצבים הלוקחים חלק בתהליכים המשמעותיים הללו. במהלך הקורס נסקור את הרקע, תמות עיקריות, וכן עבודות ומחקרים של מדענים, מעצבים ואנשי מקצוע ונתנסה תוך כדי תרגול מעשי בטכניקות גידול פרקטיות.

סטודנטים יידרשו ללמוד טכניקות גידול ועיצוב חומרים ביולוגיים ולפתח פרויקט חדש ומקורי המשקף חשיבה והבנה של התחום. כמו כן ידרשו לחקור, לתעד ולסכם את תהליכי העבודה ב"מחברת מעבדה" ובמצגת. לא נדרש ניסיון או רקע קודם בביולוגיה.

1700739 מציאויות העתיד II

4 ש"ס, 2 נ"ז

יום א' 18:30-14:30

ד"ר יאיר ברטל (בשיתוף עם האוניברסיטה העברית. חלק מהשיעורים יתקיימו בגבעת רם)

הקורס מיועד לסטודנטים אשר נרשמו או עשו בעבר את הקורס מציאויות העתיד, I - או לסטודנטים עם רקע מבוסס בעבודה עם מידול תלת-מימד, ו/או אנימציה תלת-מימד בתוכנות כמו Blender, Cinema4D, Maya, 3ds Max, ועדיפות (לא הכרח) לבעלי ידע בסיסי ב Unity. בנוסף הקורס גם פתוח לסטודנטים בעלי ידע קודם בתכנות ב Unity גם אם אין להם רקע במידול תלת-מימד, אולם באופן כללי אין בקורס דרישה לידע או יכולות טכנולוגיות.

הופעתן של טכנולוגיות חדשניות "משנות מציאות", אשר מכניסות אותנו לעולמות אחרים, משנות את העולם שסביבנו, ומאפשרות לדמות מציאויות חדשות ומוכרות, פותחת אפשרויות בלתי מוגבלות של שימושים, אפליקציות, כמו גם שאלות לגבי השפעתן על האנושות והתפישה האנושית.

הקורס עוסק בנושאים אלו אשר נמצאים בתחום המפגש בין תחומי המדע והטכנולוגיה, ותחומי האמנות והעיבוד. הקורס יועבר בהנחיית פרופ' יאיר ברטל בשיתוף מרצים אורחים מן האקדמיה והתעשייה.

היעד העיקרי של הקורס הוא יצירה משותפת במסגרת קבוצתית רב-תחומית, כאשר כל סטודנט תורם מתחום התמחותו. סטודנטים אשר כבר עשו פרויקטים במסגרת הקורס מציאויות העתיד I - ימשיכו לפתח אותם לקראת השלמתם לרמה המתאימה להצגתם בכנסים ותערוכות. הסטודנטים אשר מצטרפים רק לסמסטר ב' יוכלו להצטרף לאחד הפרויקטים הקיימים או ליצור פרויקט חדש. חלקו הארי של הקורס יתמקד בהבנת האספקטים החדשניים של טכנולוגיות XR (Extended Reality) - (VR/AR/MR (Virtual Reality/Augmented Reality/Mixed Reality), כאשר עיקר הדגש יהיה על פיתוח פרויקטי מציאות מדומה VR בפלטפורמת Oculus Quest 2 במידת הצורך ובהתאם לאופי הפרויקטים הקורס יחשוף את הסטודנטים לטכנולוגיות משלימות בעזרתן יוכלו ליצור חוויה רב-חושית כוללת. הפרויקטים המצטיינים של הקורס מיועדים להשתתפות בכנסים ובתערוכות יוקרתיים.

1700736 לקראת פילוסופיה של עיצוב

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 16:30-18:00

יותם דביר

מהו עיצוב? האם ייתכן מענה פשוט ומוחלט לשאלה זו? ועוד קודם לכן, האין השאלה 'מהו עיצוב?' כבר מכתובה ומזמינה מראש – או שמא נאמר: מעצבת מראש – את צורתו של המענה עליה כשם שחפץ מעוצב מכתוב מראש בחשאי אופני פעולה מסוימים, נורמות התנהגות ומעורר מנגנוני זהות, הזדהות וחיברות? ומה בדבר הקשר שבין עיצוב, ביקורת, אמת, יופי ומוסר? במסגרת הקורס נבקש להתמסר לפחות לחלק משאלות אלה ואולי גם לשאלות נוספות על תפקידו ותפקודו של העיצוב דרך קריאה צמודה הן בטקסטים מתוך הקורפוס הטקסטואלי המוקדש לשאלות על עיצוב והן בטקסטים אחרים מתוך המסורת הפילוסופית.

2700719 עיצוב ביקורתי

2 ש"ס, 1 נ"ז

יום א' 16:30-18:00

דורי אורין

המעצב נתפס על פי רוב כאיש מקצוע המספק שירות - בין אם בהעברת מסרים שונים (כמו בפרסום או בשילוט) ובין אם בביצוע פונקציונלי (עיצוב מוצרים וסביבה). על פי תפיסה זו, העיצוב הוא שלב בתהליך עבודה בו מסרים תרבותיים, מסחריים וחברתיים מועברים ומתורגמים לציבור הרחב. בקורס נשאל האם העיצוב יכול גם לשנות את המציאות, להגיב עליה ולא רק לשקף אותה. נבחן מצבים שבהם מעצבים בחרו בהבעת עמדה לעומתית אל מול הסטנדרטים החברתיים המקובלים. נשאל כיצד ניתן להביע מחאה וביקורת בכלים עיצוביים, מהן ההשלכות המסחריות והכלכליות של מחאה כזו, האם עבודת מחאה עיצובית פועלת באופן דומה ליצירה אמנותית, האם המחאה העיצובית אפקטיבית מחוץ למלייה העיצוב ובמה שונה מחאה של מעצבים ואמנים ממחאה אחרת.

קורס קיץ

2700718 החזית הכחולה - קיימות בין הים לחוף

2 נ"ז

תאריכים ושעות יפורסמו בהמשך

מיכל איתן

במבט מן החלל בולט הצבע הכחול של כדור הארץ שלנו. ואכן, למעלה מ-72% מפניו של הכדור מכוסים במי אוקיינוסים. האוקיינוסים ומאגרי המים המתוקים בעולם מאפשרים את החיים על כדור הארץ: חיייהם של 3 מיליארד אנשים תלויים לפרנסתם במערכת האקולוגית הימית - דגה ופירות ים; האוקיינוסים קולטים כ-30% מפליטות הפחמן הדו חמצני הנוצר על ידי האדם וכמובן מים מתוקים מאפשרים חיים - שתיה, גידול מזון ועוד. בשנת 2015 הכריז האו"ם על 17 יעדים לפיתוח בר קיימא (Sustainable Development Goals). יעדים אלה אומצו על ידי 193 מדינות. שניים יתוך היעדים הללו מתייחסים למים: הבטחה של אספקת מי שתיה לכל ושימוש באוקיינוסים, בימים ובמשאבים הימיים לפיתוח בר קיימא. קורס הקיץ יבחן את עקרונות הקיימות דרך עדשת המים. הקורס יסלל לימודים עיוניים – דמוגרפיה, אוכלוסייה, נחלת הכלל (Commons), תרבות הצריכה וצריכת יתר, פסולת, פלסטיק, שמורות ימיות, מים ושמירה על מים, לצד סיורים והרצאות אורח של מיטב המומחים העוסקים בנושא בארץ ופרויקט מעשי שיבחן את היכולת של מעצבים להשפיע על אחד מהאתגרים הגדולים העומדים בפני האנושות.

שנה ד'

קורס מלווה פרויקט גמר, שנתי - במחלקות עיצוב תעשייתי, צילום, אמנות, צורפות ואופנה,

עיצוב קרמי וזכוכית

פרויקט הגמר, המתקיים בתום השנה הרביעית ללימודים, מהווה שיא ותמצית הלימודים של הסטודנטים באקדמיה לאמנות ועיצוב ובתור שכזה הוא משקף את היכולת ליצור יצירה מקורית וחדשנית. במהלך העבודה על הפרויקט מתקיימים שני צדדים שבלעדיהם לא ניתן להגיע לקו הסיום שלו הצד הרעיוני-מחקרי-תיאורטי של הפרויקט והצד המעשי שלו. מטרת הקורס היא להעשיר את החלק התיאורטי והמחקרי של פרויקט הגמר תוך התמקדות על מקומו בשיח הביקורתי, עיגונו בידע היסטורי ובהבנה תיאורטית. מאחר וכל סטודנט עובד על נושא שונה, קורס זה יערך (למעט שניים-שלושה שיעורים מקדימים) במתכונת של הנחייה אישית שמטרתה להקנות לסטודנט ידע בתחום התמחותו ולהרחיב את ידיעותיו בנושאים הקשורים למחקרו האישי. הקורס מעניק לסטודנט 2 נ"ז במחלקה לתרבות חזותית וחומרית

1-9306667 קורס מלווה פרויקט גמר בצילום

2 ש"ש, 2 נ"ז

יום א', 16:30-18:00

ד"ר אורלי שבי, ד"ר רותי גינזבורג

קורס מלווה פרויקט גמר בעיצוב קרמי וזכוכית

2 ש"ש, 2 נ"ז

מוש קאשי, נלמד במחלקה

קורסי המקבץ הבינתחומי

סמסטר א'

987040172 סאונד, עיצוב פס קול ועיצוב פסקול לתמונה

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 14:00-17:00

דניאל מאיר

הסאונד הוא מרכיב חשוב ולעיתים עיקרי ביצירות אמנות. עם זאת, לעיתים קרובות מדי הוא נותר מוזנח בתהליך היצירה בגלל חוסר מודעות לכובד משקלו. מניסיוני בפורמטים שונים ובגישות שונות של סאונד (מייצבי סאונד, סאונד לוידאו ארט, לפיצ'רים ולסרטים דוקומנטריים, סאונד באינטראקטיב, רדיו, תיאטרון, מייצבים ומייצגים) אני מציג גישות חשיבה שונות ופתרונות לסוגי היצירה השונים.

מטרת הקורס: לחשוף את הסטודנטים/יות לחשיבותו של הסאונד בתחומי היצירה השונים ולאפשרויות השונות שקיימות בגישה לעיצוב סאונד לתמונה. הקורס מקנה לסטודנטים/יות כלים הכרחיים לשמיעה, להקשבה וליצירה שיאפשרו להם בסופו של דבר ליצור או לבחור את פס הקול שישרת את היצירה שלהם בצורה המתאימה והטובה ביותר.

חשיפה לצורות ולגישות עבודה שונות על סאונד חשובה לסטודנטים/יות, גם אם יבחרו בעתיד שלא לעסוק בעיצוב הסאונד בעצמם מכיוון שהיא תקנה להם ידע בסיסי לגבי הכלים והמושגים הקשורים בעבודה על סאונד באופן שיאפשר תקשורת גבוהה מתוך שפה משותפת עם אנשי סאונד מקצועיים. במהלך הקורס ילמדו הסטודנטים/יות על הרבדים המרכיבים את פס הקול המוגמר כפי שהוא מופיע ברוב הסרטים: טקסט (דיאלוגים), אפקטים אוויריות ופולז' ומוזיקה ומשמעותם ביצירה. תחילה נתמקד בכל אחד מרבדים אלה בנפרד, כשהדגש יהיה על האופן בו אפשר ליצור כל אחד מהם בצורה האיכותית ביותר, ולבסוף, נלמד איך לשלב ביניהם בצורה הנכונה ביותר.

340028671 מעשה אמנות הוא שיר

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 14:00-17:00

דן תורן

כתיבת שירים היא אמנות הצמצום. איך לבחור את הנושא? כיצד לבחור את הסגנון, את המילים? הכוח של הדימוי החזותי כחלק מיסודות השיר, המקצב, הניגון. כל אלו ועוד בפרספקטיבה של אמנות בכלל. נלמד לפתח את הביטוי האישי שלנו דרך כתיבת שירים אשר חלקם יולחנו (תלוי אם יש מוסיקאים בכיתה). - <https://www.facebook.com/%D7%9E%D7%A2%D7%A9%D7%94-%D7%90%D7%9E%D7%A0%D7%95%D7%AA-%D7%94%D7%95%D7%90-%D7%A9%D7%99%D7%A8-347130192161243>

1700692 אחרי המפה: מיפוי, ניפוי ובידוי

תמורות ושינויים בתיאור המציאות, הדמיה והצגה של מציאות מרחבית באמנות ובעיצוב

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 14:00-17:00

חן שפירא

הקורס עוסק בהרחבת והעמקת המושג מיפוי, החל מתיאור והצגת המרחב באופנים חזותיים שונים ועד ליצירת ידע חזותי וארגון ידע חזותי הקשורים לעיצוב, לאמנות ולצילום. הקורס יסקור את התפתחותן של מתודות, אסטרטגיות ופרקטיקות של ארגון מידע חזותי החל ממסורות מקובלות

באמנות ובמדע כגון פרספקטיבה, קרטוגרפיה ורישות קואורדינטות גיאוגרפיות ועד לניו-מדיה, להמצאה ויצירה של מפות וירטואליות, ניווט לוויינים והתמצאות במציאויות מרובות ומדומות. הקורס יבהיר את תפקידיו של המיפוי בהגדרת מיקומו של היחיד ביחס למרחבים החברתיים והפיזיים ויבהיר את תפקידו של המיפוי בחברה להטעמה של אינטרסים, הירארכיות ומבני כוח. לאמנות ולעיצוב תפקיד מהותי בביטוי וארגון חזותי של המרחב ולמשמעויותיו של ידע חזותי זה בתרבות ובחברה. תפקיד זה מקבל משנה תוקף במעבר מתרבות המבוססת על המילה לתרבות חזותית. הקורס יסקור סוגים שונים של מיפויים והופעתם באמנות ובעיצוב כגון: צילומי אוויר, מיפוי ומידול ממוחשב, מיפויים השתתפותיים, מיפויי תודעה, מיפויי מערכות, מיפוי ופיקוח של אוכלוסיות באמצעות מאגרי מידע כגון מאגר ביומטרי ודנ"א. כמו כן יבחנו משמעויותיהם התרבותיות, החברתיות והפוליטיות של מיפויים חדשניים אלו. ארגון הידע המרחבי באמצעות טכנולוגיות אופטיות, ממוחשבות ווירטואליות, ניו-מדיה ורשתות מידע יוצר למעשה השתלטות של המפה על הטריטוריה. מצב זה מייצר חוויית קיום המחייבת שימוש בכלים חדשים אשר להם זיקה עמוקה והשפעה על האמנות והעיצוב. הקורס יקנה לסטודנטים ידע פרקטי ומושגי על המפנה התרבותי הרחב הקשור למיפוי ולזיקתו לדיסציפלינות שונות של אמנות ועיצוב. הקורס יאפשר לסטודנטים להתנסות הן בפרשנות והן ביצירה.

1700713 עיצוב מגדר

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 14:00-17:00

רביד רובנר

לאורך ההיסטוריה של העיצוב, מעצבים לקחו חלק פעיל במגדור "נשיות" ו"גבריות". גם כיום, הגישה הבינארית למגדור העיצוב מתקיימת, לצד גישות אחרות, שמתייחסות לריבוי המגדרים על ידי הבלטת השונות או העלמתה. נביט על העבר, ההווה והעתיד של מגדור העיצוב: נראה כיצד השתנו תפקידיהם של חומרים, צבעים וצורות במגדור העיצוב לאורך ההיסטוריה - בעיצוב מוצר, בתקשורת חזותית, בעיצוב אופנה, בעיצוב שירות ועוד; נבחן את ההשפעה של התרבות הדיגיטלית על הפולרליזם המגדרי ואת הגישות השונות לעיצוב ומגדר כיום - עיצוב אינקלוסיבי, עיצוב ניטרלי וא-מגדרי, עיצוב אקסקלוסיבי, עיצוב פלורליסטי ועוד; נראה כיצד מגדור העיצוב משורג בפוליטיקה ובכלכלה ונחקר את תפקידו של הגל הרביעי של הפמיניזם בחשיבה מחדש על עיצוב ומגדר. הקורס יסלל בין מחקר תיאורטי לעשייה עיצובית: הסטודנטים יתבקשו לנסח בכתב עמדה אישית כלפי מגדור העיצוב ולעצב אובייקט המתאים לעמדתם.

הפצים מתקשרים

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 14:00-17:00

רונאל מור

קורס בעל אופי מחקרי ונסיוני העוסק באחת המגמות המשמעותיות של ההתפתחות הטכנולוגית והדיגיטלית.. המושג IoT הוא כבר מושג ותיק המתאר מציאות בה מכשירים וחפצים (בתים, רהיטים, בגדים, מכשירים רפואיים, כלי תחבורה ואפילו בני אדם) (טכנולוגיות ביו-פיזיות) מחוברים לרשת המידע ופועלים ב"חוכמה" מונעת נתונים, וסנסורים.

המרחב הזה מקבל תנופה מוגברת עם הצעדים הראשונים של רשתות תקשורת מהירות (5G) במרחבים העירוניים ועם התגברות של טכנולוגיות בינה מלאכותית ועיבוד תמונה שחודרים בטבעיות לעולמות של תחבורה, אבטחה ומסחר וחושפים אתגרים חדשים בהקשרים תרבותיים ומוסריים.

הקורס מזמין את המעצב להציע ולבחון יישומים ושימושים, לנמק ולהדגים יישומים אלה. להיות ביקורתי ויוזם. הסטודנטים יכירו את התופעות הבולטות בתחום, כוחות שוק שפועלים במרחב זה ואת התפקיד המשתנה של המעצב כמעצב חוויות ואינטראקציה בכל תחום בו יפעל - אדריכלי, מוצר, אופנה וכו.

במרכז העשייה עומדת היכולת להמציא, להדגים ולהביא לידי ביטוי רעיונות ותפיסות מעוררות השראה וביקורת.

1700718 עתידיים

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 14:00-17:00

דורי אורין

העתיד הוא המקום בו נבלה את שארית חיינו.

כמעצבים אנו ממלאים תפקיד מהותי ביצירתו של ההווה, באמצעות אפיון, תכנון ושיכלול מוצרים ושירותים מסוגים שונים. הקורס יתבסס על דרכי הפעולה המוכרות לנו כדי לבנות הצעות לגבי העתיד, גם לגבי עתידים בהם לא נחיה. נבחן כיצד התקדמויות טכנולוגיות משפיעות על תרחישים עתידיים ונפתח דרכים להצגת תרחישים אלה. באמצעות מחשבה על העתיד נוכל לבחון דרכי חיים שונות, אחרות מאלו שאנו מכירים היום: חלקן ראויות יותר וחלקן ראויות פחות. נוכל לפתח תסריטים אלטרנטיביים על מנת לזהות תרחישים רצויים אל מול תרחישים שמהם היינו רוצים להימנע. ננסה להשתחרר מחשבתית מהמגבלות הטכניות והטכנולוגיות העכשוויות, כדי לכוון את היכולות העיצוביות שלנו למטרות ערכיות שאנו מאמינים בהן. נעשה זאת תוך התבוננות בקצב ההתקדמות המהיר של ההשתנות הטכנולוגית, מתוך מודעות להשפעתה של הטכנולוגיה ככלי המשנה את החברה האנושית. נבחן דרכים שונות בהן תואר העתיד ביצירות אמנות, החל מהמאה התשע עשרה ועד היום - בספרות הבדיונית (כתביהם של ז'ול וורן, איאן פלמינג, אריך קסטנר), בקולנוע (מטרופוליס, עולם המים), בטלוויזיה (יומנה של שפחה, מראה שחורה) ובעיצוב (ארכיזום). נתייחס לאוטופיות ודיסטופיות ונלמד על כוחה של הגות פוליטית לדמיין שינוי (הרצל, מרקס ואנגלס). ננתח את המקורות הללו ונחלץ את תפיסות העולם העומדות ביסודן, כמתודה בה מדברים דרך העתיד על ההווה. בכל שנה יתמקד הקורס בנושא טכנולוגי ספציפי. משתתפי הקורס יחולקו לקבוצות עבודה. כל אחת מהקבוצות תפתח תרחישים עתידיים הנגזרים מנושא הקורס ומפרמטרים רלוונטיים אותם יקבלו המשתתפים. בתהליך עבודה משותף ייצרו הקבוצות השונות מגוון של עתידים אפשריים. הקורס מיועד לכל המחלקות בבצלאל ומבוסס על עבודה קבוצתית מעורבת - בכל קבוצה ישתתפו סטודנטים ממחלקות שונות, כך שהדיון ישלב משתתפים מדיסציפלינות שונות, באופן שיתרום לכלל המשתתפים.

97001446 מטריאליזם

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 14:00-17:00

אריאל בלונדר

היחס של עולם העיצוב והאדריכלות אל החומר עובר תמורות בשנים האחרונות; עולם החומרים חוזר ומקבל חשיבות כמרכיב יסודי בעבודת המעצב וככלי ליצירה חדשנית. מתפיסת החומר כיישון פסיבית וסטטית, הופך החומר לאלמנט דינמי, כח אקטיבי, מנוע ליצירה ושדה פעילות עיצובי. עם התפתחות מושג החומריות (materiality) והניאו-מטריאליזם, משתנה גם תפקידנו כמעצבים, וגבולות האחריות שלנו מתרחבים. החומר הינו שדה מחקר יצירתי, בו מעצבים ואדריכלים נקראים להיות שחקנים פעילים ביצירת חומרים חדשים, תצורות חדשות לחומרים ישנים, ומתיחת גבולות היכולת המוכרים.

המחקר החומרי העיצובי נשען על הסתכלות פרמטרית מדעית, יחד עם כלים דיגיטליים פרמטריים מעולם העיצוב. מתוך המחקר היצירתי החומרי, מתפתחת שפה חדשה, מערכות עיצוביות מבוססות חומר (material systems), כנקודת מוצא לחדשנות ושפה עיצובית-חומרית ייחודית, חוצת דיסציפלינות ותחומי עשייה.

מטרת הקורס הינה היכרות בסיסית עם מתודת מחקר חומר יצירתי, סביב הקשר המשולש חומר-גיאומטריה-תפקוד. עיקרו עבודה מעשית מחקרית בחומרים, והתנסות בכלי חשיבה ותכנון פרמטריים.

סמסטר ב'

1700721 המיץ של הזבל: איך עושים דברים עם פסולת

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 14:00-17:00

גיא פרחי

פסולת הינה השארית הנגזרת ממכלול ההתנהגויות האנושיות, כריק חומרי וסימבולי שלא נמצאה לו תועלת. בנקודת הזמן הנוכחית, פסולת מציבה הרבה יותר מאתגר מרחבי גרידא ("היכן יש לאחסן את הפסולת שמייצרים בני האדם?"), שכן היא מהווה גם אתגר סימבולי ואקולוגי. סימבולי נוכח ההיגיון התרבותי של הקפיטליזם המאוחר, המבקש למחזר פסולת באורח סימבולי ולהשיבה לתחומי הסימן והסחורה (בגדי וינטג', לדוגמה). אקולוגי נוכח מסת הפסולת, תוצרת פלסטיק לרוב, המוצאת את דרכה למי האוקיינוס ומזיקה לאקולוגיות המתקיימות בהם. כל זאת בעוד שבמרחב הווירטואלי, ותחת טכנולוגיות מידע פולשניות הולכות ומשתכללות, אי אפשרת הקיום של פסולת הופך מסוכן: מידע זמין לכל נשמר בשרתים ירוקי-עד ויכול לשוב ולהישלף כדי לשרת מטרה זדונית (לדוגמה, הקושי להעלים מן הרשת סרטונים פוגעניים).

פסולת תובעת אפוא חשיבה ביקורתית מורכבת המודעת לאתגרי השעה, כמו גם למבנים ולהעדפות המכוננים את מה שיוגדר עבורנו כאשפה. עם זאת, מטרת הקורס המרכזית תהיה לא רק להבין את ההיסטוריות של פסולת ואת הקשרה התרבותי, אלא גם את הדינאמיות והפוטנציאל הכרוכים בה. כלומר, את יכולתה לנדוד מהקשר אחד לאחר ולנוע על התפר שבין השימושי ללא שימושי (לדוגמה, סחורות שאיבדו את שימושן המקורי אך נמצא להן שימוש חדש במסגרת אספנית). כך, היצירה האמנותית בקורס תוכל לנצל את השרירותיות שבה התרבות מגדירה דבר מה כשימושי ודבר אחר כבלתי שימושי. הסטודנטים והסטודנטיות יוזמנו להתנסות עם אובייקטים בראי התוקף הזמני שלהם, ולקראת העת שבה הם ימצאו את שימושיהם השגורים ויפגינו את נוכחותם החומרית החשופה, הסוררת, זו שטרם עוכלה מחדש על ידי הסימן.

1700707 קווים לדמותו של המטבח בארץ ישראל

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 14:00-17:00

רונית ורד

מזון הוא בראש ובראשונה צורך ביולוגי, אבל מה שאנחנו אוכלים, בוחרים לאכול או משתוקקים לאכול מגדיר את זהותנו ומסמל השתייכות מגדרית, מעמדית, דתית וקהילתית. בעידן הרשתות החברתיות הפכו כתיבה על מזון וצילומו לאחד האמצעים הפופולריים ביותר לצבירת הון סמלי ולביטוי ידע וכוח, ומה שנכון לגבי העולם כולו נכון ביתר שאת בישראל. בעשורים הראשונים לקיומה של ישראל היה השיח הקולינרי כמעט בגדר טאבו. האתוס החלוצי ותהליכים פוליטיים-כלכליים שעיצבו את ראשיתה של החברה הישראלית הכתיבו גישה של הסתפקות במועט ויחס אמביוולנטי

לתרבות הפנאי ולתענוגות החיים. היום אנחנו מדברים על אוכל ללא הפסקה, העיסוק במזון הפך לחלק מהזירה התרבותית והמטבח הישראלי הפך לכלי שיווקי ולאמצעי לשיפור התדמית הישראלית בעולם. אבל מה זה בעצם מטבח ישראלי? מדוע אנחנו חשים בצורך להגדיר מטבח לאומי? כיצד משפיע מרחב גיאוגרפי על עיצוב תרבות מטבח? והאם יש משמעות למטבח מקומי בעולם גלובלי ובחברת מהגרים? במהלך הקורס נכיר מושגי מפתח של השיח הקולינרי וננסה להרכיב יחד, ברמה התיאורטית והחזותית, רשימה של מאכלים שנכנסו לקאנון הישראלי. הקורס יכלול הרצאות ומפגשים עם שפים, יצרני אוכל ואלכוהול, מעצבים ואמנים.

1700725 מוצרים, צריכה וקיימות: עקרונות לפעולה עיצובית מקיימת

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 14:00-17:00

נעמי הרץ, ד"ר אפרת אלימלך

הקורס יעסוק בהיבטים ובהשלכות של תרבות הצריכה וה Throwaway Society. נלמד על האופן שבו התפתחה תרבות הצריכה בת ימינו על חברת הצריכה. נדון בהשפעות הסביבתיות של דפוסי הייצור והצריכה הקיימים במגוון תחומים (מזון, פלסטיק, אופנה ועוד) ולבסוף נעזר בכלים, מתודולוגיות ועקרונות של חשיבה עיצובית כדי לזהות ולאתר כיצד השפעות הללו באות לידי ביטוי בדיסציפלינה של כל אחד. מאיתנו וכיצד נוכל להתערב בהן. הקורס המוצע ינוע בציר של בין החשיפה למורכבות הבעיות הסביבתיות מחד, ובין המורכבות של הפתרונות מאידך. כאשר המטרה תהיה לתת מענה לאתגרים ספציפיים ולפרוט אותם לכדי פעולות קונקרטיות, תוך הקניית אסטרטגיות עיצוביות ודרכי חשיבה שיוטמעו בעבודת היום יום של המעצבים.

Storytelling 1700717

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 14:00-17:00

אלהם רוקני

האקדמיה היום הפכה למגוונת מאי פעם עם פסיפס אוכלוסיות מתרבויות שונות ומיחידים שמגבשים לעצמם זהויות אישיות וייחודיות. מטרת הקורס היא לשתף את העולמות השונים מהם מגיעים הסטודנטים ויחד עם הדיסציפלינות השונות שהם מביאים, להגיע לנקודת מפגש של שיח ועשייה, בסופו יעבדו הסטודנטים בקבוצות קטנות ויצרו עבודות וידאו קצרות עם דימויים וחפצים שהם יצרו יחד. תוצרים אלו יהוו גלגול נוסף בייצוג והעברה תרבותית. הקורס מהווה הזמנה לאסוף פולקלור מבני משפחה וקהילות קרובות. הסטודנטים יאספו עדויות וסיפורי עם, יציגו אתם בכיתה, ובהמשך יחברו לקבוצות. בעשייה משותפת עם סטודנטים ממחלקות אחרות הם יצרו פרשנות וייצוג חזותי ורב תחומי לעדויות ולסיפורים שנאספו. במקביל הסטודנטים ילמדו לימודים תיאורטיים אודות היסטוריה שבעל פה, והפולקלור המילולי והחזותי. נחקור ונדון באופנים השונים של Storytelling לאורך ההיסטוריה, עד המבעים של ימינו כגון אינסטגרם, טיקטוק ו Digital storytelling. הפצתה של היסטוריה שבעל פה, אישית ותרבותית, הוא תהליך מחייה שמקשר אנשים לעברם וזה לזה. פולקלור הוא כלי עיקרי וחשוב בשמירת מסורות זהותיות, תרבותיות וסיפוריות של עמים בעולם. בתקופה בה בני אדם מהגרים ובורחים ממדינותיהם במסות גדולות בשל מצבי מלחמה והישרדות, הם לוקחים עמם בעיקר את זהותם, תרבותם וזכרונותיהם. עדויות וסיפורי עם הם אחד האמצעים להעברת היסטוריה ופולקלור - גוף ידע המכיל מנהגים ומסורות העוברים מדור לדור ומשתנים עם הזמן. זהו מרחב בו האישי והפוליטי מצטלבים, כאשר לסיפורים אלה תפקיד ביצירת זיכרונות וזהות של פרטים בחברה רב תרבותית כמו התרבות הישראלית. מפגש זה יאפשר דיון מעמיק בריבוי תרבותי ומציאת מכנה משותף ביניהם, וזאת במקביל לריבוי הדיסציפלינות מהם מגיעים הסטודנטים והעברת הידע החומרי והחזותי ביניהם במסגרת הקורס.

1700720 תלויים במקום: אמנות רדיקלית, פרפורמנס ואוצרות

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 14:00-17:00

לאה מאואס

במסגרת הקורס נעסוק בפרקטיקה ובתיאוריות המחברות בין העשייה האמנותית לבין ההקשר המרחבי, החברתי-כלכלי והפוליטי בהם היצירה נוצרת או מוצגת. נגדיר את המושג "אמנות רדיקלית", נדון בפרויקטים מרכזיים בתחום זה ונפתח פרויקט שינסה לפרק את הנחות היסוד עליהם הידיעה שלנו כסטודנטים/ות, אמנים/ות ומרצים/ות מבוסס. דגש מיוחד נקדיש לאמנות תלוית-מקום וזמן, כלומר לאמנות או פעולה אמנותית שנוצרת בדיאלוג מובהק עם החלל, האתר או המרחב שבהם היא מתרחשת תוך התייחסות לקשר הפוליטי, החברתי או הכלכלי של אותו מקום. לעומת יצירה שנוצרה בסטודיו ללא זיקה לחלל ספציפי ויכולה להמשיך להתקיים ולהיות מוצגת בחללים ובמרחבים שונים, פעולה ויצירה אמנותית תלוית-מקום וזמן לא תשרוד במעבר לחלל אחר, אלא אם תשתנה ותהפוך ליצירה אחרת ובכך תוותר על הספציפיות המקורית שלה. פרויקטים תלויי מקום וזמן הם קרקע פוריה לעיסוק בתנאים פוליטיים, חברתיים פואטיים ולפיתוח נרטיב אמנותי עכשווי, יחודי וחד-פעמי. הקורס מיועד לסטודנטים מכל הדיסציפלינות המעוניינים לפרוץ אל תחומי פעולה אחרים, לפתח פרויקטים מחוץ מרחבי התצוגה המסורתיים.

2700721 משחקי מחשב: בין תיאוריה לפרקטיקה

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 14:00-17:00

ד"ר רנארד גלזמן

במסגרת הקורס נבחן את תהליך יצירת המשחק, תוכן המשחק ופעולת המשחק, באמצעות שימוש בכלים מביקורת ספרות, אנתרופולוגיה, פוסט-סטרוקטוראליזם, מדעי החברה, חקר הטכנולוגיה, קולנוע ולימודי תיאטרון. נדון במשחקים מגישות שונות בפילוסופיה של המשחק כפי שאלו נוכחות בתחום הדעת המכונה game studies או ludology ובין השאר, ניתוח הקוד והאסתטיקה של הייצוג. כפועל יוצא של הקורס נפתח קונספטים למשחקים (prototypes) שידונו בדרך מקורית בסוגיות הנלמדות בקורס. נעשה שימוש בכלי פיתוח שאינם דורשים תכנות (game maker, construct) ובעבודה בקבוצות של עד שלושה סטודנטים.

1700724 משת"פים

3 ש"ס, 2 נ"ז

יום ד' 14:00-17:00

עילית אזולאי, ראובן קופרמן, יונתן טואיטו

האתר הארכיאולוגי עיר דוד שבשכונת סילוואן מכיל בתוכו שכבות ארכיאולוגיות מראשית קיומה של ירושלים ועד היום: היסטוריה ארוכה ומורכבת, של עמים ומסורות שונות, וסיפורים על מלחמות ועל החיים אלו צד אלו. אך רק חלק קטן מההיסטוריה זו מוצג באתר. כבכל אתר ארכיאולוגי בישראל מתגלים עתיקות וממצאים המעידים על תרבות ומורשת השייכים לכל הקהילות והעמים, אך לעיתים תכופות נעשה שימוש באתרי מורשת ובשרידים ארכיאולוגים ככלי להשפעה פוליטית, מניפולציה על תוכן ועל הדרך בה יציגו בפנינו את ההיסטוריה שנחפרה והתגלתה. הקורס יתמקד בחשיפת הפער שבין הנרטיב המוסדי לנרטיב המדעי, תוך כדי בנייה משותפת של גוף מחקר סביב אתר ארכיאולוגי שממצאיו שנויים במחלוקת. הקורס ישים במרכז הדיון את היכולת לפתח אסטרטגיות אמנותיות הנובעות מאיסוף וארגון ידע. לצורך מימוש של פעולה מוסכמת, המשתתפים יתבקשו להשתמש בפרקטיקות שונות בהן הם מתמחים. (כגון תקשורת חזותית, צילום, פרפורמנס, מיצב, וידאו, כתיבת טקסט, תכנון ואדריכלי וצויר).

The Speculative Life of Things 1700722

3 ש"ס, 2 נ"ז

אריאל קן, גוסטבו סגורסקי

סדנת הקיץ הרב תחומית תימשך על פני שלושה שבועות ופונה לסטודנטים מכל המחלקות המעשיות התיאורטיות של בצלאל. הסדנה המעשית תתמקד באתר שבעברו התרחש אירוע היסטורי, אשר מתוכו נתחקה אחר העקבות שנותרו בפני השטח בהווה. דרך פענוח השרידים נפתח במשותף דמיון עתידי משוער של המקום. תחילת הסדנה בסדרת מפגשים באתר עם מערך של דמויות ואנשי מקצוע שיעזרו לנו לפענח ולקרוא את העקבות בחומר, כמו גם במסמכי תיעוד. נבחן כיצד טכנולוגיות חדשות, מהדמיית לוויין, צילום, ווידאו, וניתוח אקוסטי, כמו גם פרקטיקות מדעיות ופואטיות מאפשרות להקשיב לחומר ולפענח באופן חומרי וחזותי את הנרטיב שנרשם בו. הסטודנטים יעבדו יחד - תוך הסתמכות על הפרקטיקה והידע שלהם כדי לייצר הוכחות ארכיאולוגיות דרך שימוש בפיסול, ציור, ייצור פרטי לבוש, תכשיטים לקראת תערוכה משותפת. העבודות ייבנו לכדי ארכיון שיציג באופן ויזואלי וחומרי את הדמיון המשותף שמעצב את המציאות ההיסטורית דרך פעולה ספקולטיבית. עצמות ושרידי אנוש, כמו גם אבנים, צמחים וחפצים דוממים, הופיעו כאובייקטים חומריים ש'מדברים ומעידים' על שהתרחש בהם. סביבות רושמות לתוך עצמן את שקרה, נכונות לשמש כעדים אם יהיה מי שיקשיב, מאפשרות דמיון של עתיד חלופי למי שמוכן להיענות לקריאתן. עדותם של אובייקטים חומריים קיימת בתרבויות ודתות שונות ובמופעים שונים של אנימיזם. אך הם גם תולדה של תנועות מחשבתיות עכשוויות בפילוסופיה כ- Object Oriented New Materialism ו-Ontology, כמו גם באמנות, במחשבה האסתטית ובמפנה הפורנזי ('The Forensic Turn') שהחל לקשר בינה לבין מחשבה משפטית ופוליטית וכתוצאה מכך בהופעתן של צורות חדשות של אמת ציבורית.

1700726 נופי גוף בין אדם לחיה

3 ש"ס, 2 נ"ז

ד"ר עדינה קמיאן, אדר' עידו גינת

בספרה *When Species Meet*, בוחנת דונה האראווי (Donna Haraway) את האינטראקציות של בני אדם עם מינים שונים של בעלי חיים, בעיקר המבויתים - החל מחיות מחמד מהונדסות וכלה בחיות מעבדה וכלבי טיפול מאומנים, היא בוחנת את ההיבטים הפילוסופיים, תרבותיים וביולוגיים של מפגשים בין בעלי חיים לאדם. הקורס המוצע מבקש לספק את הרקע התיאורטי ואת המסגרת המעשית לבחינת האופנים השונים בהם שדות האמנות והעיצוב בוחנים את המפגשים בין בני אדם לטבע ולבעלי חיים - הן המבויתים והן חיות הבר, תוך דגש על בחינת היחסים בין הגוף (של החיה, של האדם) ובין הסביבה. הקורס מתעמק במושג ה"התגלמות" ובמושגים "גוף" ו"קורפוס" כמבנה מארגן. הוא בוחן את הקשר בין האדם לטבע, לחי ולצומח, ואת האופן שבו הוא משתמש בתמונת הגוף כדי למפות את הידע שצבר על העולם. נכיר אמנים, שנושאים כגון גזע, מגדר, נטייה מינית, אקולוגיה ומבני כוח חברתיים מעניינים אותם, התמקדו בגוף ובקשר שלו לנוף ולמיני חיות כנושא, ככלי יצירה או כאתר התרחשות. באמצעות סקירה היסטורית ותיאורטית, וכן באמצעות תרגילים מעשיים במדיות שונות, אנחנו נבקש להבין, דרך העיסוק בגוף, את החותמת של האדם על סביבתו, ונשאל האם בתחילת המאה ה-21 ניתן להציע סדר יום חדש על יחסי אדם-טבע-חיה.

1700728 שכבות נפרמות של אבנים – קריאה חדשה של בריכת ממילא

3 ש"ס, 2 נ"ז

אדר' שרון קוניאק, נעה ארד-יאירי

בקורס אנחנו רוצות לשתף סטודנטים בחוויה שנובעת מהמפגש בין עולמות התוכן השונים מהם אנחנו מגיעות. ניצור עבודה תלוית-מקום, (sight specific) העוסקת במרחב הפיזי, החברתי-קהילתי והתרבותי של המקום מתוך שהייה בו במשך תקופה. יצירה בקבוצה תוך התייחסות מתמדת למקום ולשכבות ידע וחוויה שונות שיקמו מתוך פרקטיקות משולבות של היכרות וחקירה הדרגתית. עבודה אינטנסיבית כזו מייצרת הבנות שמשליכות בהמשך על דרכי ראייה חדשות, פותחת פתח להמצאת שיטות עבודה וטכניקות חדשות ולשותפויות פוטנציאליות. במשך תשעה ימים נשהה בבריכת ממילא, נתבונן על המקום בכל פעם דרך פילטר אחר ומתוך פרקטיקה שונה. נשלב עולמות תוכן של אקטיביזם מרחבי, אמנות וחשיבה חומרית-צורנית. נקלף את שכבות הידע האגורות במקום ונרכיב אותן לסטורינטלינג (storytelling) המציף קולות שונים, במטרה ליצור קריאה חדשה של המקום. הידע הנלמד מתוצאת השהייה הרצופה במרחב יסופר לקהלים הלוקחים חלק ביומיומיות של המקום. הוספת המשוב והידע שלהם, מתוך ההתרשמות והדיאלוגיות, יהווה שכבה נוספת וינכיח קול חיצוני חדש. מתוך התהליך כל קבוצה תיצור ספר אמן כ"קוד פתוח (open source) "שיוצג לקהילה העירונית בסביבת בריכת ממילא, במפעל ובאגרוסקי (בית הקפה השכונתי הממוקם מול בריכת ממילא), במטרה להרחיב את מעגלי הדיון על המקום.

1700719 התערבות מקומית: בין אדריכלות ופרפורמנס

3 ש"ס, 2 נ"ז

נינה טראוב, נועה שגב

בעקבות גל המחאות של השנים האחרונות – בעולם ובארץ – מתגבר הצורך להשיב את הפעולה האמנותית והעיצובית למרחב הציבורי אקטואלי ככלי נוסף של מחאה, של הפגנה, של קריאה. הסדנה בת השבועיים, תעסוק ביחסים בין גוף, חישה ותנועה לבין חלל ומרחב וההיבטים החברתיים, כלכליים, תרבותיים ופוליטיים שמעצבים אותם. היא תועבר בשיתוף פעולה בין אדריכלית ויוצרת לבין אמנית פרפורמנס וכוריאוגרפית, בניסיון להתמקד ברגעים בהם הגוף החווה והמרגיש פועל בתוך המרחב המתוכנן והקר – ובאפשרויות של התערבות אמנותית ואדריכלית במרחב זה. הסדנה תנסה אם כן לייצר את אותה תנועה המתחילה בשוטטות (derive) בחיים הציבוריים, לתוך המחשבה הביקורתית ולבסוף ליצירה אמנותית משותפת שתתאגד לכדי יצירה פרפורמטיבית תלוית מקום.

1700690 אמנות קצה

3 ש"ס, 2 נ"ז

הדס קידר (מיקום ימים ושעות יפורסמו בהמשך)

הקורס עוסק באזורי קצה - אזורים שמובחנים ממרכזים מאוכלסים - ודן במאפיינים הייחודיים לאמנות ואומנות באזורים אלו.

2700712 גוף ביני-מחלקתי

3 ש"ס, 2 נ"ז

עומרי גורן (מיקום, ימים ושעות יפורסמו בהמשך)

הרעיון המרכזי בקורס הוא לייצר דיון אינטרדיסציפלינרי בנושא גוף האדם תוך התבוננויות מזוויות שונות והכרות עם המושג פוליטיקה של גוף.

הקורס מותח את הגבולות המקובלים , בין מעצב לגוף במעטפות שונות ולכן פונה לסטודנטים מכל המחלקות. לדוגמה: לסטודנט מתקשורת חזותית שידבר על "בגד" אינטראקטיבי וישתף פעולה עם סטודנט מ"עיצוב קרמי" שיחקור "בגד" בתבניות יציקה , ביחד עם סטודנט מ"עיצוב תעשייתי" שייצור קונסטרוקציות מעץ החוקרות את קונטור הגוף הנבחר. מגוון השילובים האפשרי בין הסטודנטים מהמחלקות השונות יוביל לעיצוב רדיקאלי וחוצה מחלקות ליצירה חדשה שמפקירה את הגוף מרשות ה"בגד" בתפיסתו הקלאסית.

נתבונן במקרים "חריגים" של מעצבים פורצי דרך ונגלה מה היו אסטרטגיות העיצוב שהובילו אותם להיות "אוונגרדים" בקריאתם היום. נחקור את אותן אסטרטגיות ונקיש מהן עד לכדי פיתוח אישי של כל סטודנט במענה עכשווי משלו . הפיתוחים האישיים יובילו את הסטודנטים ליצירת סביבת "גוף" חדשה דרך עבודת צוות שערכה יחדש עיצובית וקונספטואלית במפגש המשלב גישות שונות לחומר וטכנולוגיה.